

**ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3**

วิทยานิพนธ์

ของ

ราเมษ ลงกระโทก

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**

กรกฎาคม 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

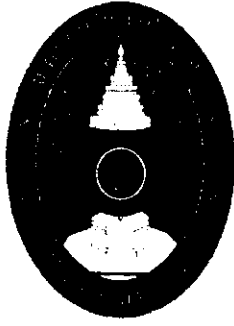
**PROBLEMS AND GUIDELINES FOR MEASUREMENT AND
EVALUATION ADMINISTRATION OF SCHOOLS UNDER
BURIRAM PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3**

Ramet Langkratok

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in
Educational Administration**

July 2018

Copyright of Buriram Rajabhat University

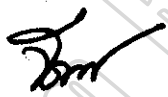
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายรามเมฆ ฉางกระโทก
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

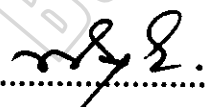

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

..... กรรมการ
(ดร.เทพพร โดมรักษ์)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

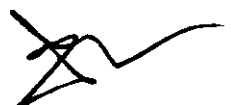

..... กรรมการ
(ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ดร.จิตาภรณ์ เวียงวิเศษ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ดร.พัชนี กุลทานันท์)

คณบดีคณะครุศาสตร์
วันที่..... 17 ก.ค. 2561

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นอมต สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่..... 17 ก.ค. 2561

บทคัดย่อ

รามเมฆ ลางกระโทก. 2561. ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.เทพพร โลมารักษ์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช 160 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน และเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน 102 คน และครูวิชาการจำนวน 102 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การสัมภาษณ์ มีจำนวน 10 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.792 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ่ ส่วนการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมมีปัญหาในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีปัญหาในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ มีปัญหาในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน ตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน เปรียบเทียบระหว่างขนาดโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตามความคิดเห็นของครูวิชาการ พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนไม่แตกต่างกันส่วนด้านอื่น

แตกต่างกัน 3) แนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในเรื่องการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูผู้สอน ใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริง ด้านการวัดผลประเมินผล การอ่าน ทิศวิเคราะห์ และเขียน ใช้สื่อต่างๆ ช่วยในการประเมินผล การอ่าน ทิศวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ควรประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยการประเมินผลงานและ เวลาเรียน ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ สถานศึกษาจะต้องเตรียมผู้เรียน ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินระดับชาติ เข้ารับการประเมินด้วยความเข้าใจ และ ปฏิบัติตามกฎหมายและเงื่อนไขการประเมินอย่างเคร่งครัด

คำสำคัญ: การวัดผลประเมินผลของโรงเรียน ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผล

ABSTRACT

Ramet Langkratok. 2018. *Problems and Guidelines for Measurement and Evaluation Administration of Schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 3*. Master of Education Program in Educational Administration. Thesis Advisors: Dr. Tepporn Lomarak, Dr. Sripen Poldech. 160 pages.

The purposes of this research were to study and compare the problems for measurement and evaluation administration of schools classified by locations and sizes of schools and to study the guidelines for measurement and evaluation administration of schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 3. The samples that filled out the questionnaire were 102 principals and 102 teachers, derived through Krejcie and Morgan's sample-size table and stratified random sampling. The samples for interview were 10, selected by purposive random sampling. The instruments used in this study were a questionnaire and interview. The reliability of the questionnaire was 0.913. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The statistics used to test hypotheses were t-test and one-way ANOVA. When the differences in each pair were found, they were compared by Scheffe's method. The data obtained from the interview were analyzed by content analysis. The results of the study were as follows: 1) the problems for measurement and evaluation administration of schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 3 as a whole were at high level. When considering each aspect, it was found that desirable trait measurement and evaluation had the highest problem, whereas other aspects were at a high level; 2) the results of a comparison of teachers' opinions about the problems for measurement and evaluation administration of the schools classified by locations were found that there were no differences in both overall and to each aspect. When comparing the opinions classified by the schools' sizes according the school principals, it was found that there was difference with statistical significance at .05 level in overall and each aspect. When comparing the opinions of the teachers of academic department, it was found that there was difference with statistical

significance at .05 level in overall and each aspect. When considering each aspect, it was found that reading, thinking, analyzing and writing aspects were not different, whereas other aspects were different; and 3) the guidelines for measurement and evaluation administration of schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 3 were as follows: In learning achievement measurement and evaluation of learning area aspect, there should be a training on learning measurement and evaluation for teachers, enhancing the teachers to use the evaluation under real conditions; In reading, writing, critical thinking measurement aspect, the schools should use media for assessing students' reading, critical thinking, and writing; In the desired trait aspect, the schools should evaluate ethic, moral, values, conscience, and ability to live with others in the society happily; In measurement and evaluation of learners development activities aspect, the schools should evaluate the guidance activities and activities for society and public by evaluating output and study time; and in the measure of national achievement, schools must encourage students to realize the importance of the national assessment for participating in the assessment with understanding and complying with the conditions and criteria strictly.

Keywords: Schools' measurement and evaluation, Problems and guidelines for measurement and evaluation administration

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากผู้เกี่ยวข้องหลายท่านที่จะได้กล่าวถึงไว้ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ อาจารย์ ดร.เทพพร โลมารักษ์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมและกรรมการสอบอาจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ ที่ได้กรุณาแนะนำให้คำปรึกษาและเอาใจใส่แก้ไขข้อบกพร่องด้วยดี ทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญซึ่งประกอบด้วย นายประหยัด เหมือนพร้อม ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล โนนสุวรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 นายชวลิต เจนเจริญ ผู้อำนวยการ โรงเรียนสามัคคีพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 และนายอภิรักษ์ จันทร์สุขวงศ์ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผล โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ประโยชน์คุณค่าและความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้แก่บิดา มารดา และครูบาอาจารย์ทุกท่าน

รามเมษ ลางกระโทก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
หน้าอำนวยการ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามของการวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 การบริหารการศึกษา.....	11
2.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	16
2.3 การบริหารงานวัดผลประเมินผลใน โรงเรียน.....	21
2.4 การบริหารงานตามภารกิจการบริหาร PDCA.....	67
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	71
2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	77
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	79
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	79
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	86
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	86
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	113
5.2 อภิปรายผล.....	117
5.3 ข้อเสนอแนะ	123
บรรณานุกรม.....	125
ภาคผนวก	134
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	135
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	136
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย	139
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	142
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	143
แบบสอบถาม.....	144
แบบสัมภาษณ์.....	152
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือ	155
ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ.....	156
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ.....	159
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	160

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	80
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	87
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมและรายด้าน ...	88
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมและรายข้อ.....	88
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผล การอ่าน กติวิเคราะห์ และเขียน ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมและรายข้อ	90
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผล คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมและรายข้อ.....	92
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผล กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมและรายข้อ.....	93
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมและรายข้อ.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายด้าน	96
4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาด โรงเรียน โดยรวมและรายด้าน	97
4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่.....	98
4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่	99
4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่.....	99
4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่.....	100
4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับชาติ จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวม จำแนกตามขนาด โรงเรียน เป็นรายคู่	101
4.16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน	102
4.17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่.....	103
4.18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จำแนกตาม ขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่.....	104
4.19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่.....	104
4.20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่.....	105
4.21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวม จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่.....	106

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
2.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	78

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ในการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 1.2 คำถามของการวิจัย
- 1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.4 ขอบเขตของการวิจัย
- 1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับ
- 1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวคิดพื้นฐานของการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีองค์ประกอบหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ การจัดการศึกษาจึงเป็นความจำเป็นที่ทุกประเทศต้องดำเนินการ เพื่อยกระดับคุณภาพประชากรและเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขันระหว่างประเทศ โดยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2553, หน้า 3) ได้กล่าวว่าการศึกษามีความสำคัญต่อการสร้างและเพิ่มพูนความรู้ และความคิดของบุคคล เพื่อให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และเป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน รวมทั้งการแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559, หน้า 7) กล่าวถึงแนวทางในการจัดการศึกษาในปัจจุบันว่า โลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจและสังคม โลกเศรษฐกิจสมัยศตวรรษที่ 21 เน้นการใช้แรงงานที่มีความรู้ มีทักษะ คิดวิเคราะห์เป็น มีจินตนาการ การจัด

การศึกษาจึงต้องเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่ เพื่อพัฒนาพลเมืองให้มีความรับผิดชอบ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้เป็น มีความสามารถในการทำงาน แก้ไขปัญหา และแข่งขันทางเศรษฐกิจ ได้มากขึ้น และศิริชัย กาญจนวาสี (2550, หน้า 5-8) กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องสอดคล้อง กับปรัชญาการศึกษา หลักสูตรการศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ของหลักสูตร การวัดผลประเมินผลเพื่อติดตามผลของการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย เพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อบกพร่องตลอดจนอุปสรรคของการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2553, หน้า 14) กล่าวว่า การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประกอบไปด้วย งาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 18-30) ได้กำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานตามคู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ดังนี้ 1) การกำหนด ระเบียบวัดและประเมินผล 2) ภารกิจวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินผล การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ระดับชาติ 3) การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล 4) งานทะเบียน 5) การเทียบโอน ผลการเรียนรู้ 6) การตัดสินและอนุมัติผลการเรียนผ่านช่วงชั้น และ 7) การออกหลักฐานแสดงผล การจบการศึกษา

งานวัดผลและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของงานด้านวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2553, หน้า 14) ได้กล่าวว่างานวัดผลประเมินผลเป็นส่วน สำคัญที่ช่วยในการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษา ทั้งนี้ข้อมูลจากการวัดผลประเมินผลการศึกษา สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจของครูและนักการศึกษา เพื่อใช้ปรับปรุงการเรียน การสอน การใช้สื่อการสอน แบบเรียน การจัระบบบริหาร โรงเรียนตลอดจนการจัดทำหลักสูตร ในระดับต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการจัดการศึกษาบรรลุ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ฉะนั้นการจัดการศึกษาในทุกระดับตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมดจึงต้องให้ความสำคัญต่องานวัดผลประเมิน โดยหน่วยงานระดับต้นที่ต้องให้ความสำคัญ กับงานบริหารงานวัดผลประเมินผล คือ สถานศึกษาเพราะหากการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้ได้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพในการนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป นอกจากนี้ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, หน้า 12-13) กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดผลประเมินผล ไว้ว่า กลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์ คือ 1) ผู้เรียนจะได้ทราบความสามารถของตน 2) ครูผู้สอน เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน 3) ด้านการแนะแนวช่วยวินิจฉัยความสามารถ

ด้านต่างๆ ของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งจะเป็นโยบายต่อการส่งเสริมและแก้ปัญหาผู้เรียนรายบุคคล

4) ด้านการบริหารช่วยให้ทราบสถานภาพทางการศึกษาที่แท้จริงของสถานศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการปฏิบัติงานต่างๆ ของสถานศึกษา 5) ด้านการวิจัยช่วยให้เห็นปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการเรียน การสอน การบริหาร และศึกษาหาความจริง และแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ สอดคล้องกับสุทธธรรม ตันตริจนาวงศ์ (2556, หน้า 10-19) กล่าวว่า การวัดผลประเมินมีความสำคัญต่อการบริหารในด้านการกำหนดนโยบายและแผน หรือ ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากร กำหนดงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอน ติดตามการดำเนินงานตลอดจนคุณลักษณะการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย ร่วมวางแผนและออกแบบการประเมิน จัดทำคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินการจัดการศึกษา พัฒนาบุคลากร สนับสนุนงบประมาณ จัดทำระบบสารสนเทศที่ดีสนับสนุนให้มีวัฒนธรรมการประเมิน จัดให้มีระบบกำกับ ติดตามที่ดี และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการวัดและประเมินที่มีประสิทธิภาพ และผลการวิจัยของอังคณา ตุงคะสมิต (2550, บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านนาศรีดงเค็ง จังหวัดขอนแก่น พบว่า การนำระบบการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนไปสู่การปฏิบัติด้านการใช้ประโยชน์ของระบบ มีความชัดเจนในทุกขั้นตอน ตอบสนองต่อความต้องการของทุกฝ่ายและทำให้เกิดการพัฒนาการสอนของครูและการเรียนของผู้เรียน ผลการประเมินเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายในการร่วมมือแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงเป็นที่ยอมรับ เหมาะสมกับการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 11-13) ได้กำหนดแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้สถานศึกษาดำเนินการวัดผลในด้านต่อไปนี้ 1) การวัดผลประเมินผลตามกลุ่มกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การวัดผลประเมินผลการอ่าน ทิศวิเคราะห์และเขียน 3) การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4) การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 5) การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ โดยเป็นกระบวนการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ตีความผลการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจผลการเรียน

จากสาเหตุและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ด้านการวัดผลประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ โดยนำแนวคิดในการบริหารงานคุณภาพกระบวนการ PDCA คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act) ซึ่งเป็น กระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพต่อเนื่อง เป็นระบบ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ การวัดผลประเมินผลให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

1.2 คำถามของการวิจัย

1.2.1 ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 อยู่ในระดับใด

1.2.2 ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน หรือไม่

1.2.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.3.3 เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แตกต่างกัน

1.4.2 ผู้อำนวยการ โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลแตกต่างกัน

1.4.3 ครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลแตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามที่เสนอของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยมีขอบเขตเนื้อหา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานวัดผลประเมินผลในด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 11-13) โดยมีกรอบดังนี้

- 1.1 การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 1.2 การวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
- 1.3 การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 1.4 การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 1.5 การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

โดยนำมาประกอบกับการบริหารแบบวงจรคุณภาพสี่ขั้นตอนของเดมมิ่ง (Deming) หรือ PDCA คือ ด้านการวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 432 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการ จำนวน 216 คน ครูวิชาการ จำนวน 216 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการผสมผสานงานวิจัย 2 ประเภท คือ วิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาแนวทางการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ดังนี้

2.2.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 204 คน แยกเป็น ผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 102 คน ครูวิชาการ จำนวน 102 คน แล้วนำไปสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดโควตาจำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คนศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ครูวิชาการ จำนวน 5 คน ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาด้านการวัดผลประเมินผล
- 2) เป็นผู้ที่มีผลงานด้านการวัดผลประเมินผลเป็นที่ยอมรับ เช่น

ผลคะแนนทดสอบระดับชาติสูง นักเรียนได้รับรางวัลในระดับเขตพื้นที่ ระดับภาคหรือระดับประเทศ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบไปด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพตำแหน่ง แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

3.1.1.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียน

3.1.1.2 ครูวิชาการ

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การบริหารงานวัดผลประเมินผล หมายถึง หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลในด้านการวางแผน การดำเนินงาน การกำกับติดตามและการนำผลการประเมินมาวางแผนพัฒนางานตามกระบวนการต่อไป ใน 5 ด้าน ต่อไปนี้

1.6.1.1 การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง การตัดสินคุณค่าเป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการเรียนรู้ ร่วมกันกำหนดกรอบแผนงาน ดำเนินการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และสรุปผลการเรียน จัดทำเอกสารบันทึกผล การนิเทศ กำกับ ติดตามและนำผลการประเมินมาวางแผนการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายทั้งการประเมินตามสภาพจริง การใช้แฟ้มสะสมผลงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียน

1.6.1.2 การวัดผลประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน หมายถึง การประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่านอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว แล้วนำมาคิดสรุปเป็นความรู้ ความเข้าใจของตน ความสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตลอดจนสร้างสรรค์งานจากเนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่าน และสามารถถ่ายทอดความคิดเหล่านั้นด้วยการเขียนสื่อความ โดยคณะกรรมการที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้นจะกำหนดมาตรฐานและแนวทางการวัดผลประเมิน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตลอดจนเก็บเอกสารหลักฐาน นำเสนอผลการประเมินต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและนำไปใช้ในการพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนต่อไป

1.6.1.3 การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอื่นๆ ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นจากคณะกรรมการ โดยการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินเชิงวินิจัยทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายเช่น การสังเกต สัมภาษณ์หรือการรายงานตนเอง โดยต้องรวบรวมข้อมูลผลการประเมินนำเสนอต่อนักเรียน ผู้ปกครองและใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไป

1.6.1.4 การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองตามความถนัดและความสนใจให้เต็มศักยภาพ

โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยมีกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน การประเมินการผ่านกิจกรรม จะใช้เวลาการเข้าร่วมกิจกรรมและการผ่านจุดประสงค์ การดำเนินงานต้องมีคณะกรรมการประเมิน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดำเนินการทุกภาคเรียน ตลอดจนรวบรวมผลการประเมินเสนอต่อนักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียน และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนต่อไป

1.6.1.5 การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ หมายถึง การประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวน พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาที่จะต้องเตรียมตัวผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะรับการประเมิน โดยมีคณะกรรมการเตรียมความพร้อม ระบบจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์และนำเสนอ ข้อมูลต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง

1.6.2 ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล หมายถึง สิ่งที่เป็นข้อขัดแย้ง อุปสรรค ผลกระทบต่างๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานบริหารการวัดผลประเมินผล ของโรงเรียน ใน 5 ด้าน คือ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชาติ

1.6.3 แนวทางการวัดผลประเมินผล หมายถึง ความคิดเห็นหรือความคาดหวังเกี่ยวกับ แนวปฏิบัติในการวัดผลประเมินผลของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.6.4 สถานภาพตำแหน่ง หมายถึง การดำรงตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1.6.4.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการที่รักษา ราชการแทนผู้อำนวยการ โรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.6.4.2 ครูวิชาการ หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.6.5 ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งขนาดโรงเรียน ดังนี้

1.6.5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน

1.6.5.2 โรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121-499 คน

1.6.5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

2.1 การบริหารการศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา

2.1.2 การบริหารสถานศึกษา

2.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3 การบริหารงานวัดผลประเมินผลในโรงเรียน

2.3.1 ความหมายและความสำคัญของการวัดผลประเมินผล

2.3.2 ขอบข่ายการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา

2.3.3 แนวปฏิบัติการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3.3.1 การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.3.3.2 การวัดผลประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

2.3.3.3 การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.3.3.4 การวัดผลประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.3.3.5 การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

2.4 การบริหารงานตามภารกิจการบริหาร PDCA

2.4.1 การวางแผน (Plan)

2.4.2 การปฏิบัติ (Do)

2.4.3 การตรวจสอบ (Check)

2.4.4 การปรับปรุง (Act)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ส่วนงานอื่นเป็นงานสนับสนุนและเป็นงานเสริมให้งานวิชาการ ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นซึ่งการบริหารงานใน สถานศึกษาทุกๆ ด้าน แต่ละสถานศึกษาจะมีรูปแบบ และวิธีการในการบริหารงานแตกต่างกันไปตามความรู้ความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารงานของผู้บริหารแต่ละภารกิจ ของผู้บริหารสถานศึกษาหรืออาจเป็นการส่งเสริม ช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ (นิคม แก้วสา, 2548, หน้า 13; บุญจันทร์ จันทร์เจียม, 2548, หน้า 13; มนทิพย์ ทรงกิตติศาล, 2552, หน้า 33 และ อุบล เพียรพิทักษ์, 2548, หน้า 13)

2. การบริหารสถานศึกษา

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา มีความสำคัญในการจัดการ ส่งเสริม ช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้การบริหารจัดการของสถานศึกษาบรรลุ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่ง ได้สรุปหลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ในมาตรา 39 ว่า ให้กระทรวง กระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา โดยแบ่งมอบขงายงานบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553, หน้า 14) คือ

1. ด้านการบริหารวิชาการ
2. ด้านการบริหารงบประมาณ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล
4. ด้านการบริหารทั่วไป

โดยในการบริหารงานดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการ การศึกษา ได้มีผู้ให้หลักการบริหารงานไว้ดังนี้ Stoner and Wankel (1986, p. 7) กล่าวว่า บริหาร หมายถึง กระบวนการที่ประกอบด้วยหลักมี 4 ประการ คือ

1. การวางแผนและวิธีการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งทรัพยากรและกำลังคนที่ต้องใช้ การวัดความก้าวหน้าของงาน
2. การจัดองค์กรหลังการวางแผนงาน โดยมีการออกแบบองค์กรและจัดคนเข้าทำงาน ให้เหมาะสมกับงานเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร
3. การเป็นผู้นำหรือผู้บริหาร เพื่อทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์
4. การควบคุมกำกับดูแลเป็นหน้าที่สุดท้ายของการบริหาร เพื่อให้กิจกรรมที่ทำได้บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งมี 3 ขั้นตอน คือ

4.1 การตั้งมาตรฐาน

4.2 การวัดการทำงานเปรียบเทียบกับเป้าหมาย

4.3 การแก้ไขปัญหา

ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ Haiman and Scott (1974, pp. 45-47) ที่ได้กล่าวว่า หลักการบริหารประกอบด้วย

1. หน้าที่ทางการบริหาร (Management function) 5 ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (co-Ordination) การควบคุม (Controlling)

2. ผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะ พร้อมด้วยความสามารถทางด้านร่างกาย จิตใจ ไหวพริบ การศึกษาหาความรู้ เทคนิคในการทำงาน และประสบการณ์ต่างๆ

3. หลักการบริหาร (Management principles) ซึ่งมีหลักทั่วไปที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับผู้บริหาร 14 ประการคือ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and responsibility) การมีจุดหมายร่วมกัน (Unity of Command) การมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Unity of direction) การสร้างไว้ซึ่งสายงาน (Scalar chain) การแบ่งงานกันทำ (Division of work or specialization) การมีระเบียบ วินัย (Disipline) การถือประโยชน์ส่วนบุคคลเป็นรองจากประโยชน์ส่วนรวม การให้ผลประโยชน์ตอบแทน (Remuneration) การรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง (Centralization) ความมีระเบียบเรียบร้อย (Order) ความเสมอภาค (Equity) ความมีเสถียรภาพของการว่าจ้างทำงาน (Stability of tenure) ความคิดริเริ่ม (Intensive) ความสามัคคี (Esprit)

ในทำนองเดียว Guilford (1976, p. 75) กล่าวว่ากระบวนการบริหารจะประกอบด้วย การวางแผนและการตัดสินใจ (Planning and decision making) การจัดองค์การ (Organization) การเป็นผู้นำหรือผู้บริหาร (Leading) และการควบคุมกำกับ (Controlling) หลักการบริหาร (Principle of management) โดยทั่วไปจะประกอบด้วยกลุ่มกิจกรรมหลัก 8 กิจกรรม คือ การวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบัน การวางแผนงาน (Planning) การดำเนินงานตามแผน (Implementing) การประเมินผลการดำเนินงาน (Evaluating) การนำสิ่งที่ได้จากการดำเนินงาน ไปใช้ประโยชน์ (Utilizing) การติดตาม ประสานงาน และการควบคุม (Monitoring coordinating and Controlling) ข้อมูลข่าวสาร (Information) และการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (Continuity) ซึ่งสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ ถวิล มาตรฐาน (2545, หน้า 33) ได้ให้แนวคิดในการบริหารการศึกษาว่า ควรยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (Site-based making) หรือ (School based decision making) ที่มุ่งให้โรงเรียนมีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองได้ โดยยึดประโยชน์ที่เกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญและให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการผลิต (Profit center) โดยผลิตนักเรียนให้มีคุณภาพมีมาตรฐานขั้นสูง เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สามารถ

ดำรงตนในสังคมที่มีการแข่งขันสูง และสามารถร่วมมือในโลกลานาชาติได้ เน้นการมีส่วนร่วมและร่วมคิดร่วมทำ (Participation and collaboration) เพราะการศึกษาเป็นเรื่องของทุกคนในสังคมที่จะต้องร่วมกันพัฒนา ไม่ใช่เป็นความรับผิดชอบของผู้ใดผู้หนึ่ง โดยการกระจายอำนาจ โดยคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่อยู่ใกล้ได้แก่ โรงเรียน ผู้บริหาร ครูและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษาที่เชื่อว่าผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการศึกษาหรือผู้อยู่ใกล้ชิดเด็ก สามารถจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนผู้สอน และเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ตามความหมายของหลักการบริหารการศึกษาในฐานะนักบริหารต้องสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) ให้เกิดขึ้นทำให้เกิดพลังในการที่จะเอาชนะการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น และภารกิจที่ซับซ้อนนั้นได้ด้วยศักยภาพที่สูงสุด เกิดภาพการทำงานในลักษณะที่เป็น การรวมพลังของทุกคนในองค์กร ซึ่งได้แก่พลังความคิดที่ทุกคนได้ร่วมคิดสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เกิดพันธกิจ และร่วมกันดำเนินการ ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ จะสร้างพันธะสัญญาผูกพัน (Commitment) ให้เกิดขึ้นกับทุกคนในองค์กร ทำให้เกิดพลังในการจัดการกับกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สามารถพัฒนาศักยภาพให้กับคนในองค์กร ได้อย่างเท่าเทียมกันและการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่นั้น มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน (Result based management) ที่มีทั้งผลผลิตและผลสัมฤทธิ์ที่สามารถวัดและจับต้องได้อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ของงานจะเกิดขึ้นได้นอกจากนี้ในการบริหาร การศึกษาผู้บริหารต้องยึดหลักการบริหารจัดการสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 30-32) ได้กำหนดว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐจึงนำหลักการว่าด้วยบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งที่เรียกทั่วไปว่า ธรรมมาภิบาลมาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล หลักการดังกล่าว ได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักการมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้หลักการในการบริหารการศึกษา ดังนี้ อุบล เพียรพิทักษ์ (2548, หน้า 14) ได้แบ่งงานบริหารสถานศึกษาเป็น 8 งานด้วยกัน คือ

1. งานบริหารหลักสูตรและการสอน

2. งานบริหารเศรษฐกิจการศึกษา
3. งานธุรการ
4. งานบริหารบุคคล
5. งานกิจการนักเรียน
6. งานสภาวะผู้นำ ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
7. งานด้านการประเมินผลการวิจัย
8. งานสร้างความเชื่อถือจากประชาชน

และสอดคล้องกับแนวคิดของ มนทิพย์ ทรงกิติพิศาล (2552, หน้า 32) ได้เสนอแนะว่า
งานการบริหารสถานศึกษา ควรประกอบไปด้วยงานสำคัญ 8 ประการเช่นเดียวกันคือ

1. งานสัมพันธ์กับชุมชน
2. งานกิจกรรมนักเรียน
3. งานหลักสูตรการสอน
4. งานบริหารบุคลากร
5. งานอาคารสถานที่
6. งานธุรการ
7. งานพัฒนาบุคลากร
8. งานประเมินผล

นอกจากนี้ยังมีผู้ที่กำหนดหลักการในการบริหารการศึกษาออกเป็น 6 งานตามแนวคิด
ของ ปกรณ์ฤช อินทร์มงคล (2550, หน้า 15) ได้ทำการศึกษาถึงงานบริหารสถานศึกษาไว้และ
มีความเห็นว่า งานการบริหารสถานศึกษา มีงานสำคัญๆ คือ

1. งานด้านหลักสูตรและการสอน
2. งานบริหารบุคลากร
3. งานกิจกรรมนักเรียน
4. งานอาคารสถานที่
5. งานงบประมาณและธุรการ
6. งานสัมพันธ์ชุมชน

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญของสถานศึกษา ควรมีหลักการบริหารงานวิชาการดังนี้

1. สถานศึกษาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลักที่สำคัญของงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน และการจัดประเมินผลการเรียนการสอน
2. สถานศึกษาต้องมีกลไกควบคุมมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาทางวิชาการจะได้มีทิศทางพัฒนางานวิชาการอย่างชัดเจน และไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. สถานศึกษาต้องมีโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนมีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมของผู้ปฏิบัติงาน
5. สถานศึกษาต้องมีการประเมินติดตามผลการปฏิบัติงานทางวิชาการเพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงวางแผนงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการประสานงานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน
7. สถานศึกษาต้องสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

จากการศึกษาการบริหารสถานศึกษาสรุปได้ว่า หลักของการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพในด้านต่างๆ ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามภาระงานของสถานศึกษา 4 งาน ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งหลักสูตรแบบอิงมาตรฐาน (Standards-based curriculum) มีองค์ประกอบดังนี้

1. วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. หลักการ

2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐาน ของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

3. จุดหมาย

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพได้ กำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

3.1 มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ชีวีตมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ 5 ประการ ดังนี้

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีในด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

- 5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 5.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 5.3 มีวินัย
- 5.4 ใฝ่เรียนรู้
- 5.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 5.7 รักความเป็นไทย
- 5.8 มีจิตสาธารณะ

6. มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา ได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- 6.1 ภาษาไทย
- 6.2 คณิตศาสตร์
- 6.3 วิทยาศาสตร์
- 6.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 6.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
- 6.6 ศิลปะ
- 6.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 6.8 ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระดับที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้มาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ

7. ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระดับที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับ

การวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

7.1 ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3)

7.2 ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

หลักสูตรได้มีการกำหนดรหัสกำกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อความเข้าใจและให้สื่อสารตรงกัน ดังนี้

ว 1.1 ป. 1/2

ป.1/2 ตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ข้อที่ 2

1.1 สาระที่ 1 มาตรฐานข้อที่ 1

ว กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ต 2.2 ม.4-6/ 3

ม.4-6/3 ตัวชี้วัดชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ข้อที่ 3

2.3 สาระที่ 2 มาตรฐานข้อที่ 3

ต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

8. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

8.1 กิจกรรมแนะแนว

8.2 กิจกรรมนักเรียน

8.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สรุปได้ว่าเป็นหลักสูตรแบบอิงมาตรฐาน พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา มีทักษะชีวิตและสามารถใช้เทคโนโลยีได้

การบริหารงานวัดผลประเมินผลในโรงเรียน

1. ความหมายความสำคัญและประโยชน์ของการวัดผลประเมินผล

1.1 ความหมายของการวัดผลประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับใด โดยการวัดผลและประเมินผล มีความหมายดังนี้

1.1.1 ความหมายของการวัดผล

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2546, หน้า 1) การวัดหมายถึง การกำหนดค่าเป็นตัวเลขให้กับ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้อาชีพที่เป็นตัวเลขนั้นมีความหมายในเชิงปริมาณ เพื่อแทนคุณสมบัติของสิ่งที่ต้องการวัด ผลจากการวัดได้เป็นค่าสังเกต (Observed value) หรือ ค่าการวัด (Measure)

ทิวดี มณีโชติ (2549, หน้า 2) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การกำหนดตัวเลขหรือ สัญลักษณ์แทนปริมาณหรือคุณภาพของคุณสมบัติของสิ่งที่ต้องการวัด โดยสิ่งที่ต้องการวัดนั้น เป็นกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน เช่น การวัดผลการเรียนรู้สิ่งที่วัดคือผลที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน

วรรณดี แสงประทีปทอง (2556, หน้า 5) กล่าวว่า การวัดหมายถึงการกำหนดค่า เป็นตัวเลขให้กับสิ่งที่ต้องการวัดตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย สิ่งที่ต้องการวัด และเกณฑ์การวัด หมายถึงคุณลักษณะ (Characteristics) หรือคุณสมบัติ (Properties) ของสิ่งที่ต้องการวัด

การวัดผลเป็นกระบวนการใดๆ ที่จะให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่งแทนขนาด สมรรถภาพนามธรรมที่นักเรียนผู้นั้นมีอยู่ในตนถ้าใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องกระตุ้นก็ถือเอาจำนวน ผลงานที่นักเรียนแสดงปฏิกิริยาได้ตอบออกมาเป็นเครื่องชี้ บอกเขาว่ามีสมรรถภาพในเรื่องนั้นๆ เพียงใดตามความหมายของซวาล แพร์ตกุล (2528, หน้า 40) ส่วน Guilford (1965, p. 6) ได้อธิบาย ความหมายการวัดผลว่า เป็นขบวนการของการกำหนดรายละเอียดของข้อมูลให้เป็นตัวเลข ภายใต้ กฎเกณฑ์ที่มีเหตุผลยอมรับได้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Tyler (1969, p. 7) คือ การกำหนด จำนวนตัวเลขให้เข้ากับสิ่งที่วัดภายใต้กฎเกณฑ์ ส่วน Grondlund (1976, p. 6) ได้อธิบายว่า การวัดผลอยู่ในขบวนการประเมินผลหรือเป็นส่วนเริ่มต้นของการประเมินผล ได้อธิบายความหมาย ของการวัดผลว่าเกี่ยวข้องกับขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นในการให้ความหมายของสิ่งที่วัดให้ชัดเจน

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการวัด

ขั้นที่ 3 ขั้นของการสร้างกฎเกณฑ์ในการกำหนดตัวเลขแทนปริมาณของสิ่งที่วัด ส่วน Gay (1985, p. 8) อธิบายว่า การวัดผลทางการศึกษาเป็นการกระทำ ในการกำหนดปริมาณให้เข้ากับคุณลักษณะของบุคคลที่ต้องการวัด ส่วนการประเมินผลการศึกษา คือ คุณภาพจากการตีราคาสิ่งที่ต้องการวัดนั่นเอง โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ Cronbach (1963, p. 391) ที่ว่า การวัดผลเป็นการกำหนดจำนวนให้กับวัตถุหรือเหตุการณ์ตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ เป็นตัวเลข เช่น 1, 2, 3, 4 เป็นต้น ตัวเลขเหล่านี้จะมีความหมายก็ต่อเมื่อ ได้กำหนดกฎเกณฑ์ขึ้น เช่น เพศชายให้เป็นเลข 1 เพศหญิงให้เป็นเลข 2 หรือกำหนดปริมาณมากที่สุดเป็น 5 มากให้เป็น 4 ปานกลางให้เป็น 3 น้อยให้เป็น 2 น้อยที่สุดให้เป็น 1 เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การวัดผล (Measurement) คือ กระบวนการกำหนดค่าตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับสิ่งที่วัดตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.1.2 ความหมายของการประเมินผล (Evaluation) นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและคำจำกัดความไว้ ดังนี้

Alkin (1969, p. 107) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการพิจารณาตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมจากข้อมูลสารสนเทศที่มาวิเคราะห์แล้ว

Cronbach (1963, p. 672) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการตัดสินใจอย่างมีระบบจากข้อมูลที่รวบรวมและวิเคราะห์แล้ว อาจเกี่ยวกับ โครงการ การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของโครงการ

Stufflebeam and Shinkfield (2007, p. 205) กล่าวว่า การประเมินเป็นการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเลือกตัดสินใจ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550, หน้า 21 - 22) ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นกระบวนการตรวจสอบการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่นำเสนอเป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์เพื่อการตัดสินใจหรือตัดสินใจตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 113-114) กล่าวว่า การประเมินค่า คือ สิ่งที่เกิดจากการวัด (Measurement) และการตัดสินใจ (Judgment)

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายท่านที่ให้ความหมายการประเมินไว้ว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการหรือกรรมวิธีของการวางแผนเก็บรวบรวมและการใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ เพื่อนำมาแปลงค่าหรือประเมินค่าตามเกณฑ์ หรือตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งเป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อบ่งชี้ถึงคุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนในการประเมินผลการศึกษาที่เป็นระบบย่อมประกอบด้วย การประเมินคุณค่าของเหตุการณ์ต่างๆ

ทางการศึกษา (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2535, หน้า 15; อนันต์ ศรีโสภา, 2545, หน้า 2; Scriven, 1991, p. 13 & Popham, 1993, p. 7)

จากความหมายของการประเมินผลข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินใจหรือให้คุณค่าจากข้อมูลที่เป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่รวบรวมและวิเคราะห์แล้วในรูปสารสนเทศ

1.2 ความสำคัญของการวัดผลประเมินผล

การวัดประเมินผลการศึกษา มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังนี้

ชวาล แพรัตกุล (2528, หน้า 21-25) อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการสอบวัด ไว้ดังนี้

1. เพื่อจัดตำแหน่ง เป็นการสอบเพื่อจัดลำดับความสามารถหรือเปรียบเทียบผลระหว่างผู้เข้าสอบทุกคน โดยเป็นสอบและจำแนกผู้เรียนออกเป็น “สอบได้” กับ “สอบตก” หรือสอบเพื่อตัดเกรดที่ควรจะได้รับ คือ A B C D หรือ F เป็นต้น
  2. เพื่อวินิจฉัย เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนหรือผู้เข้าสอบมีความรู้ความสามารถในด้านใดและอยู่ในระดับใด
  3. เพื่อเปรียบเทียบ เป็นการเปรียบเทียบสมรรถภาพหรือพัฒนาการของแต่ละคน โดยใช้วิธีสอบซ้ำ (Test-retest method) เริ่มจากใช้ข้อสอบชุดเดิมวัดตอนต้นเทอมและวัดอีกครั้งตอนปลายเทอม
  4. เพื่อพยากรณ์ โดยเป็นการตรวจสอบผู้เข้าสอบมีความเหมาะสมกับอะไร โดยนิยมใช้กับการแนะแนวการศึกษาเพื่อเรียนต่อหรือแนะแนวอาชีพ
  5. เพื่อประเมินค่า เป็นการสอบผลการทดสอบกับเกณฑ์หรือมาตรฐาน โดยสามารถนำผลไปวางแผนในการพัฒนาหรือปรับปรุงผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดต่อไป
- ส่วน Grondlund (1976, p. 1240) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการศึกษา ในสถานศึกษาต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดอะไร วัดโดยใคร และวัดไปทำไม ดังต่อไปนี้
1. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยครูผู้สอน เพื่อเลือกแผนการเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน
  2. วัดความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยครูผู้สอน การประเมินตนเอง และการประชุมพูดคุยถึงผลการเรียนรายวิชาต่างๆ ของผู้เรียนคนนั้นๆ ประกอบ
  3. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้
  4. วัดความสนใจในวิชาชีพที่ผู้เรียน
  5. วัดประสิทธิภาพของหลักสูตร

6. วัดประสิทธิภาพในการสอน
7. วัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
8. วัดประสิทธิภาพการสอนของครู
9. วัดความต้องการของโรงเรียนประเภทต่างๆ
10. วัดทัศนคติที่มีต่อครูผู้สอน
11. วัดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
12. วัดความรู้และความเข้าใจ โปรแกรมการเรียนการสอนของโรงเรียน

สุทธิวรณ ดันตริจนาวงศ์ (2556, หน้า 10-13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินผลไว้ว่า การวัดผลประเมินผลการจัดการศึกษามีความสำคัญดังนี้

1. ความสำคัญทางการบริหารงานวัดผลประเมินผล

- 1.1 มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและแผน หรือทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับชาติ
  - 1.2 มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการบริหารและตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
  - 1.3 มีข้อมูลสารสนเทศในการตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ
  - 1.4 มีข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอในการจัดการศึกษา
  - 1.5 มีข้อมูลสารสนเทศในการสร้างแรงจูงใจต่อผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการจัดการศึกษา
  - 1.6 มีข้อมูลสารสนเทศในการประเมินความก้าวหน้าการดำเนินงานขององค์กร
  - 1.7 มีข้อมูลสารสนเทศในการประเมินความสำเร็จการดำเนินงานของสถานศึกษา
  - 1.8 มีข้อมูลสารสนเทศในการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน
  - 1.9 มีข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำเสนอต่อผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้รับทราบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษา
  - 1.10 มีข้อมูลสารสนเทศในการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษา
- #### 2. ความสำคัญด้านการเรียนการสอน
- 2.1 มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนและคุณภาพของการเรียนการสอนของครู
  - 2.2 มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพของสื่อการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาการใช้สื่อการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการวัดและประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.4 มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน

เป็นการประเมินสรุปผลการเรียน

3. ความสำคัญด้านประกันคุณภาพการศึกษา

3.1 มีข้อมูลสารสนเทศรายงานต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง และประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้

3.2 มีข้อมูลสารสนเทศที่สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณภาพ ศักยภาพสามารถพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

4. ความสำคัญด้านการวิจัย

4.1 ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศจากการวิจัยเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาระดับชาติและระดับ สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2 ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศจากผลการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดการศึกษา เช่น การประเมินการใช้หลักสูตรการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอน การวิจัยในห้องเรียน

4.3 ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศจากผลการวิจัยเกี่ยวกับ เทคโนโลยี นวัตกรรม การเรียนการสอนนำมาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.4 ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศจากผลการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร การศึกษา

4.5 ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศจากผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เช่น การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผลการศึกษา มีบทบาทในการตรวจสอบผล เพื่อตรวจสอบว่า เทคนิควิธีสอน อุปกรณ์การสอนและเนื้อหา ตลอดจนการจัดกิจกรรมที่ครู ได้สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้นั้นมีข้อบกพร่องอะไรบ้าง ส่วนใดบ้างที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข ส่วนใดบ้างที่ได้อยู่แล้ว นอกจากนั้นยังสามารถนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง โครงการสอนสำหรับใช้ในการเรียนการสอนครั้งต่อไป และยังเป็นผลย้อนกลับสำหรับนักเรียน

อีกด้วย เพราะเมื่อสอบวัดและประเมินผลไปแล้ว นักเรียนจะได้รับรายงานผลของตนเองทำให้ตนเองได้ทราบว่าตนเองมีความรู้ระดับใดและเรื่องใดบ้างที่รู้แล้ว เรื่องใดบ้างที่ยังไม่รู้จะได้หาทางแก้ไขต่อไป

1.3 ประโยชน์ของการวัดผลประเมินผล

นักวัดผลหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดผลประเมินผลการศึกษา ดังนี้
 ชาวาล แพร์ตกุล (2528, หน้า 25-26) ได้สรุปประโยชน์ของการสอบวัดผลที่ดีว่ามีประโยชน์ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. นักเรียนแต่ละคน เก่ง-อ่อน ด้านใดหรือมีความสามารถในระดับใด
  2. ใครมีอัตราการงามเร็ว-ช้า เพียงใดหรือมีพัฒนาการอย่างไร
  3. ควรจัดกลุ่มนักเรียนอย่างไร
  4. ควรเริ่มต้นสอนจากตรงไหน
  5. นักเรียนคนใดควรเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะ ใจ-ฉลาด เกินไป
  6. บอกให้นักเรียนรู้สถานะของตนเอง และหาทางแก้ไขโดยตรงตามคำแนะนำของครู
  7. ช่วยให้รู้ว่า ใครสนใจ และมีทัศนคติดีแค่ไหน ค้อยทางด้านใด
  8. ใช้เป็นการกระตุ้นการเรียน
  9. ช่วยให้เรารู้ว่า วิธีสอนแบบไหนให้ผลมากน้อยอย่างไร
  10. ควรตัดสินใจ ได้-ตก อย่างไร
  11. ควรปรับปรุงกิจกรรมและหลักสูตรอย่างไร
  12. ช่วยให้เรารู้ว่า จะแจ้งผลการเรียนแก่ผู้ปกครองอย่างไร
  13. ใช้เป็นระเบียบสะสม
- สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา การสอบวัดผลที่ดีสามารถช่วยให้ทราบว่า
1. ใช้ผลการสอบเป็นพื้นฐาน สำหรับทราบสถานภาพต่างๆ ของโรงเรียน เช่น มาตรฐานความรู้ของเด็กสูงขึ้น หรือต่ำกว่าแต่ก่อนและควรจัดการสอนอย่างไร เป็นต้น
  2. หลักสูตรและวิธีการสอนแบบต่างๆ นั้นได้ผลอย่างไร
  3. การสอน การอบรม มีคุณภาพปานใด
  4. ใช้ผลการสอบวัดเป็นข้อมูล แจ้งให้ประชาชนทราบ
  5. ใช้เป็นเครื่องมือแนะแนวแก่ครูใหม่ที่จะทำการสอน
  6. ใช้เป็นข้อมูล สำหรับแก้ไขปรับปรุงด้านบริหารของโรงเรียน
  7. ช่วยให้คณะครูในโรงเรียน ทราบสถานะอันแท้จริงของโรงเรียนและยอมรับ

ความจริงไม่ใช่เด็กหรือหลงเชื่อตนเอง

8. ทำให้เกิดการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าภายในโรงเรียนตนและในปัญหาทั่วไป

9. เป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งในกิจกรรมแนะแนว

สำหรับการแนะแนว การสอบวัดผลที่ดีสามารถใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ช่วยวินิจฉัยและวิเคราะห์ความเด่น-ด้อย ของนักเรียนแต่ละคน
2. ช่วยให้เด็กชนะปมด้อย และนำปมเด่นของตนไปใช้เป็นประโยชน์
3. ช่วยค้นหาว่าในแต่ละชั้นเรียน แต่ละ โรงเรียน มีอะไรดีเด่นบ้าง เพื่อจะได้นำ ไปใช้

ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

4. ช่วยให้เรารู้เหตุของปัญหาทางการเรียน ทางอารมณ์ และสังคม
5. นำผลการวัดเหล่านั้น ไปแนะวิธีการเรียน และแนะแนวอาชีพของนักเรียน
6. ช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็กของตน ให้ถ่องแท้ยิ่งขึ้น
7. นำผลการสอบต่างๆ มาวิเคราะห์วิจัย แล้วเสนอผลสรุปให้อาจารย์ประจำชั้น

อาจารย์ใหญ่ อาจารย์ฝ่ายวิชาการ ผู้ปกครอง กระทรวง ประชาชน และชาติทราบว่า เด็กรุ่นใด มีปัญหาอะไรและควรแก้ไขอย่างไรจึงจะถูกจุด เป็นต้น

ส่วน Grondlund (1976, p 969) อธิบายว่าการตัดสินใจในการเรียนการสอน ขึ้นอยู่กับ ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผลอย่างมาก โดยยกตัวอย่างให้เห็นว่า ข้อมูลด้านการวัดและ ประเมินผลอาจช่วยในการตอบปัญหาต่างๆ ต่อไปนี้

1. การวางแผนการสอนนักเรียนที่มีลักษณะพิเศษแต่ละกลุ่มอย่างไร โดยใช้แบบสอบ วัดสติปัญญา และ/หรือ แบบสอบวัดความถนัดทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ อาจพิจารณาจาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนเคยทำ มาแล้วประกอบ
2. จัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนอย่างไร จึงจะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยพิจารณาจากพิสัยของคะแนนจากการใช้แบบสอบวัดสติปัญญา และ/หรือ แบบสอบวัดความถนัดทางวิชาการ รวมทั้งพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้เรียน เคยทำมาแล้วประกอบ
3. จะพิจารณาอย่างไรว่าผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนต่อไปหรือยัง โดยใช้แบบทดสอบ ความพร้อมทางการเรียน ทดสอบและพิจารณาของคะแนนทดสอบก่อนเรียน ทักษะต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียนบทเรียนนั้นๆ ต่อไป รวมทั้งพิจารณาจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่ผู้เรียนเคยทำมาแล้วประกอบด้วย

4. จะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนคนนั้น ๆ สามารถทำ คะแนนถึงขีดขั้นต่ำที่ต้องการ สำหรับรายวิชานั้นๆ ได้

5. จะทราบได้อย่างไรว่า ผู้เรียนก้าวหน้าไปมากกว่าคะแนนต่ำสุดที่ต้องการ ขนาดไหนเพียงใด ใช้การทดสอบย่อยๆ ในขณะที่สอน และการสังเกตประกอบ

6. จะทราบได้อย่างไรว่า จะทบทวนความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนที่จุดใดจึงจะใช้ การทดสอบย่อยในขณะที่สอนเป็นระยะ ๆ และใช้เทคนิคการสังเกตประกอบ

7. จะทราบได้อย่างไรว่า ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้เนื้อหาๆ เป็นเพราะเหตุใด ใช้แบบทดสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขตัวผู้เรียน ใช้เทคนิคการสังเกต และการประชุม เพื่อพูดคุย ถึงปัญหาทางการเรียนระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้เรียนและผู้สอนประกอบ

8. จะทราบได้อย่างไรว่า ผู้เรียนคนใดบ้างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ที่กำหนด ใช้แบบทดสอบวัดสติปัญญา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

9. จะทราบได้อย่างไรว่า ควรจะส่งผู้เรียนคนใด ไปหาฝ่ายแนะแนว โดยให้โอกาส เรียนชั้นเรียนพิเศษเพิ่มเติม หรือให้เรียน โปรแกรมแก้ไขปรับปรุงความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่อ่อนอยู่ ให้ดีขึ้น ใช้แบบทดสอบวัดสติปัญญา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบเพื่อ ปรับปรุงแก้ไขผู้เรียน และเทคนิคการสังเกต

10. จะทราบได้อย่างไรว่า ผู้เรียนคนใดไม่เข้าใจตนเอง ไม่รู้ว่าตนเองมีความสามารถ อะไรบ้าง ระดับใด ใช้แบบทดสอบตนเอง และการประชุมพูดคุยถึงผลการเรียนรายวิชาต่างๆ ของผู้เรียนคนนั้นๆ ประกอบ

11. จะทราบได้อย่างไรว่า ควรจะให้เกรดระดับใดแก่ผู้เรียนแต่ละคนในสถานศึกษา นั้นๆ พิจารณาจากข้อมูลทั้งหมดที่ผู้เรียนแต่ละคนเคยทำมา

12. จะทราบได้อย่างไรว่า การสอนของผู้สอนแต่ละคนมีประสิทธิภาพเพียงใด พิจารณาจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินการสอนของผู้เรียน และ ผลการประเมินของศึกษานิเทศก์

กล่าวโดยสรุป การวัดผลประเมินผลการเรียน มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียน การสอนของครูผู้สอน ทำให้ทราบพฤติกรรมเบื้องต้นของผู้เรียน เพื่อช่วยในการจัดการเรียน การสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ประโยชน์ต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องที่ตนเอง ต้องปรับปรุงแก้ไข และจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริม ประโยชน์ต่อฝ่ายแนะแนวทำให้สามารถ แก้ปัญหาการเรียนการสอน การศึกษาต่อ และการเลือกอาชีพในอนาคตได้ ประโยชน์ต่อผู้บริหาร ช่วยในการตัดสินใจดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม และประโยชน์ด้านการวิจัย

ทำให้มองเห็นปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2. ขอบข่ายการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา

2.1 ภารกิจของสถานศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 33) ได้แนะนำแนวทางการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาดังนี้

เมื่อสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเหมาะสมกับสภาพบริบทของตนเองแล้ว ภารกิจต่อไปคือวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวัดและประเมินผลในระดับชั้นเรียนสำหรับผู้สอน โดยในการประเมินความรู้และทักษะต่างๆ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรบูรณาการไปพร้อมๆ กับการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนอกจากนี้สถานศึกษาต้องตรวจสอบเพิ่มเติมเพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนดำเนินการนั้น นำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีโดยสมรรถนะสำคัญทั้ง 5 ประการนั้นควรเป็นผลการประเมินองค์ประกอบ ทั้ง 4 ด้าน ไปพร้อมๆ กับการประเมินคุณลักษณะอื่นๆ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 13-14) ได้กล่าวว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด
2. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดและผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
3. ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา
4. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินและมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์

ที่สถานศึกษากำหนดในการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้การจัดการเรียนรู้บังเกิดผลผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาอย่างเพียงพอในความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่กำหนดในตัวชี้วัด โดยมีเวลาเรียนที่เพียงพอต่อการพัฒนาด้วย โดยปกติ

ในระดับประถมศึกษาผู้สอนจะมีเวลาอยู่กับผู้เรียนตลอดปีการศึกษา ประมาณ 200 วัน สถานศึกษา จึงควรบริหารจัดการเวลาที่ได้รับนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน และ ตระหนักว่าเวลาเรียนเป็นทรัพยากรที่จำกัดไปในแต่ละวัน มากกว่าเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่ง ของการบริหารหลักสูตรการกำหนดให้ผู้เรียนมีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียน ตลอดปีการศึกษา จึงเป็นการมุ่งหวังให้ผู้สอนมีเวลาในการพัฒนาผู้เรียน และเติมเต็มศักยภาพ ของผู้เรียน และ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องตรวจสอบความรู้ ความสามารถที่แสดงพัฒนาการของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อีกทั้งต้องสร้างให้ผู้เรียน รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนด้วยการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เช่นกัน ตัวชี้วัดซึ่งมีความสำคัญในการนำมาใช้ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ นั้นยังเป็นแนวทางสำหรับ ผู้สอนและผู้เรียนใช้ในการตรวจสอบย้อนกลับว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือยัง การประเมิน ในชั้นเรียนซึ่งต้องอาศัยทั้งการประเมินผลย่อยเพื่อการพัฒนาและการประเมินผลรวมเพื่อสรุป การเรียนรู้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาโดยผู้สอนกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ในการผ่านตัวชี้วัดทุกตัวให้เหมาะสมกับบริบท ของสถานศึกษาก็คือ ให้ท้าทายการเรียนรู้ไม่ยากหรือง่ายเกินไป เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการ ประเมินว่าสิ่งที่ผู้เรียนรู้ เข้าใจ ทำได้นั้น เป็นที่น่าพอใจ บรรลุตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ หากยังไม่บรรลุจะต้องหาวิธีการช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาสูงสุด การกำหนดเกณฑ์นี้ผู้สอน สามารถให้ผู้เรียนร่วมกำหนดด้วยได้ เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันและสร้างแรงจูงใจ ในการเรียน การประเมินเพื่อพัฒนาส่วนมากเป็นการประเมินอย่างไม่เป็นทางการ เช่น สังเกต หรือซักถาม หรือการทดสอบย่อยในการประเมินเพื่อพัฒนานี้ ควรให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนา จนผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้เรียนแต่ละคนอาจใช้เวลาเรียนและวิธีการเรียนที่แตกต่างกัน ฉะนั้น ผู้สอนควรนำข้อมูลที่ได้มาใช้ปรับวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ อันจะ นำไปสู่การบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ในท้ายที่สุดอย่างมีคุณภาพ การประเมินเพื่อการพัฒนา จึงไม่จำเป็นต้องตัดสินให้คะแนนเสมอไปการตัดสินให้คะแนนหรือให้เป็นระดับคุณภาพ ควรดำเนินการโดยใช้การประเมินสรุปผลรวมเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้และจบรายวิชา การตัดสินผล การเรียน ตัดสินเป็นรายวิชา โดยใช้ผลการประเมินระหว่างปีและปลายปีตามสัดส่วนที่สถานศึกษา กำหนด ทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินให้ผลการเรียนตามแนวทางการให้ระดับผลการเรียนตามที่ สถานศึกษากำหนดและผู้เรียนต้องผ่านทุกรายวิชาพื้นฐาน

จากการศึกษาสรุปได้ว่า โรงเรียนหรือสถานศึกษามีภารกิจในการวัดผลและ ประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตร 4 องค์ประกอบคือ การประเมินความรู้และทักษะต่างๆ

ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรบูรณาการไปพร้อมๆ กับการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยตัดสิน ผลการเรียนรู้จากเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทุกตัวชี้วัดได้รับการตัดสินผลการเรียนผ่านทุกรายวิชา

2.2 ภารกิจของครูผู้สอนด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 85-94) กล่าวถึงภารกิจของครู ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไว้ว่า การวัดและประเมินผลเรียนรู้ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดระดับ ของการดำเนินงานไว้เป็น 4 ระดับ คือ การวัดและประเมินระดับชั้นเรียน การวัดและประเมินระดับสถานศึกษา การวัดและประเมิน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา การวัดและประเมินระดับชาติระดับที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้สอนมากที่สุด และเป็นหัวใจของการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ การวัดและประเมินผลระดับ ชั้นเรียน คำศัพท์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนมีความหมายแตกต่างกัน แต่บางคนนำมาใช้ในความหมาย เดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันจึง ให้นิยามคำศัพท์ ต่างๆ ไว้ดังนี้ การวัด (Measurement) หมายถึง การกำหนดตัวเลขให้กับวัด สิ่งของ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ของผู้เรียน การจะได้มาซึ่งตัวเลขนั้น อาจต้องใช้เครื่องมือวัด เพื่อให้ได้ตัวเลขที่สามารถแทนคุณลักษณะต่างๆ ที่ต้องการวัด เช่น ไม้บรรทัดวัดความกว้าง ของหนังสือได้ 3.5 นิ้ว ใช้เครื่องชั่งวัดน้ำหนักของเนื้อหมูได้ 0.5 กิโลกรัม ใช้แบบทดสอบ วัดความรู้ ในวิชาภาษาไทยของเด็กชายแดงได้ 42 คะแนน เป็นต้นการประเมิน (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บข้อมูล ดีความ บันทึก และใช้ข้อมูลเกี่ยวกับคำตอบของผู้เรียน ที่ทำ ในภาระงาน/ชิ้นงาน ว่าผู้เรียนรู้อะไร สามารถทำอะไร ได้และจะทำต่อไปอย่างไร ด้วยวิธีการและ เครื่องมือที่หลากหลาย การประเมินค่า/การตัดสิน (Evaluation) หมายถึง การนำเอาข้อมูลต่างๆ ที่ได้ จากการวัดหลายๆ อย่าง มาเป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียน โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) ที่สถานศึกษากำหนด เพื่อประเมินการเรียนรู้ ของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความเก่งหรืออ่อน เพียงใด บรรลุเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด ซึ่งคือการสรุปผลการเรียนนั่นเอง การวัดและ ประเมินผลเรียนรู้ในชั้นเรียน (Classroom assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ดีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้น ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน นับตั้งแต่ ก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือ ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรม ที่ต้องการวัด นำผลที่ได้มา ตีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัดของมาตรฐานสาระ

การเรียนรู้ของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้ก็นำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงให้แก่ผู้เรียน การตัดสินใจผลการเรียนรู้ ความคิดรวบยอดในเรื่อง หรือ หน่วยการเรียนรู้ หรือ ในรายวิชาและการวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครู โดยผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนจะเป็นข้อมูลสะท้อนให้ผู้สอนทราบถึง ผลการจัดการเรียนการสอนของตนและพัฒนาการของผู้เรียน ดังนั้น ข้อมูลที่เกิดจากการวัดและ ประเมินที่มีคุณภาพเท่านั้นจึงจะสามารถนำไปใช้ได้ อย่างเป็นประโยชน์ตรงตามเป้าหมาย และ คุ่มค่าต่อการปฏิบัติงาน ผู้สอนต้องดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ สะท้อนสภาพจริง จะได้นำไปกำหนดเป้าหมายและวิธีการพัฒนาผู้เรียน ผู้สอนจึงจำเป็นต้อง มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในหลักการ แนวคิด วิธีดำเนินงานในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อสามารถนำไปใช้ในการวางแผน และออกแบบการวัดและ ประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่มีความถูกต้อง ยุติธรรม เชื่อถือได้ มีความสมบูรณ์ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หากการวัดและประเมินการเรียนรู้ไม่มีคุณภาพ จะทำให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องขาดข้อมูลสำคัญในการสะท้อนผลการดำเนินการจัดการศึกษาทั้งในระดับนโยบายและ ระดับปฏิบัติการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ต้นสังกัดส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดข้อมูลสำคัญในการสะท้อนผลและสภาพ ความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ส่งผลให้การวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนาผู้เรียน ระยะต่อไป ไม่สามารถสร้างความมั่นใจได้ว่าจะสอดคล้องกับ สภาพปัญหา และมีความเหมาะสม กับระดับความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนในระยะที่ผ่านมา

ประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การทราบว่าการวัดและประเมินผล การเรียนรู้แบ่งประเภทเป็นอย่างไรบ้างจะช่วยให้ผู้สอนออกแบบการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และเป็นประ โยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนยิ่งขึ้น ในที่นี้ได้นำเสนอประเภท ของการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จำแนกตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน มี 4 ประเภท ซึ่งมีความแตกต่างกันตามบทบาท จุดมุ่งหมาย และวิธีการวัดและประเมิน ดังนี้

1.1 การประเมินเพื่อจัดวางตำแหน่ง (Placement assessment) เป็นการประเมิน ก่อนเริ่มเรียน เพื่อต้องการข้อมูลที่แสดงความพร้อม ความสนใจ ระดับความรู้และทักษะพื้นฐาน ที่จำเป็นต่อการเรียน เพื่อให้ผู้สอนนำไปใช้กำหนด วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้วางแผน และ ออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม และรายชั้นเรียน

1.2 การประเมินเพื่อวินิจฉัย (Diagnostic assessment) เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อค้นหาว่าผู้เรียนรู้อะไร มาบ้างเกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียน สิ่งที่ยังไม่รู้มาก่อนนี้ถูกต้องหรือไม่ จึงเป็นการใช้ ในลักษณะประเมินก่อนเรียน นอกจากนี้ยังใช้เพื่อหาสาเหตุ ของปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่มักจะเป็นเฉพาะเรื่อง เช่น ปัญหาการออกเสียงไม่ชัดแล้วหาวิธีปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและเรียนรู้ขั้นต่อไป วิธีการประเมินใช้ได้ทั้งการสังเกต การพูดคุย สอบถาม หรือการใช้แบบทดสอบก็ได้

1.3 การประเมินผลย่อย (Formative assessment) เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ (Assessment for learning) ที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนการสอน โดยไม่ใช่ ใช้แต่การทดสอบระหว่างเรียนเป็นระยะๆ อย่างเดียว แต่เป็นการที่ครูเก็บข้อมูลการเรียนรู้ ของผู้เรียนอย่างไม่เป็นทางการด้วย ขณะที่ให้ผู้เรียนทำภาระงานตามที่กำหนด ครูสังเกต ซักถาม จดบันทึก แล้ววิเคราะห์ข้อมูลว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ จะต้องให้ผู้เรียนปรับปรุงอะไร หรือ ผู้สอนปรับปรุงอะไร เพื่อให้เกิด ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัด การประเมิน ระหว่างเรียนดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น การให้ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะในการนำเสนอผลงาน การพูดคุยระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การสัมภาษณ์ตลอดจนการวิเคราะห์ ผลการสอบ เป็นต้น

1.4 การประเมินสรุปผลการเรียนรู้ (Summative assessment) มักเกิดขึ้นเมื่อ จบหน่วยการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามตัวชี้วัด และยังใช้เป็นข้อมูล ในการเปรียบเทียบกับประเมินก่อนเรียน ทำให้ทราบ พัฒนาการของผู้เรียน การประเมินสรุปผล การเรียนรู้ยังเป็นการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตอนปลายปี/ปลายภาคอีกด้วย การประเมิน สรุปผลการเรียนรู้ใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินได้อย่างหลากหลาย โดยปกติมักดำเนินการ อย่างเป็นทางการมากกว่า การประเมินระหว่างเรียน

2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จำแนกตามวิธีการแปลความหมายผลการเรียนรู้ มี 2 ประเภทที่แตกต่างกัน ตามลักษณะการแปลผลคะแนน ดังนี้

2.1 การวัดและประเมินแบบอิงกลุ่ม (Norm-referenced assessment) เป็นการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำเสนอผลการตัดสินความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบกันเองภายในกลุ่มหรือในชั้นเรียน

2.2 การวัดและประเมินแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-referenced assessment) เป็นการวัดและประเมินผล การเรียนรู้เพื่อนำเสนอผลการตัดสินความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้หมายถึง รูปแบบ ยุทธวิธีและเครื่องมือประเภทต่างๆ ที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ เพื่อรู้จักผู้เรียน เพื่อประเมินวิธีเรียนของผู้เรียน และเพื่อประเมินพัฒนาการของผู้เรียน ผู้สอนสามารถเลือกใช้หรือคิดค้นวิธีการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย ของการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อตอบสนองความต้องการ 3 ประการ ดังกล่าวข้างต้น วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลแบบเป็นทางการ (Formal assessment) เป็นการ ได้มาซึ่งข้อมูล ผลการเรียนรู้ที่นิยม ใช้กันมาแต่ดั้งเดิม เช่น วัดและประเมินโดยการจัดสอบ และใช้แบบสอบหรือแบบวัด (Test) ที่ครูสร้างขึ้น โดยการเก็บ ข้อมูลดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ในการวัดและประเมินที่ได้ผลเป็นคะแนนและนำไปใช้ในการเปรียบเทียบ เช่น เปรียบเทียบระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน เพื่อดูพัฒนาการหรือใช้เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชา วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลแบบเป็นทางการเหมาะสำหรับการประเมินเพื่อตัดสิน มากกว่าที่จะใช้เพื่อ ประเมินพัฒนาการผู้เรียน หรือเพื่อหาจุดบกพร่องสำหรับนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน อย่างไรก็ตาม วิธีการและเครื่องมือ ที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนรู้แบบเป็นทางการ ที่ให้ข้อมูลสารสนเทศในเชิงปริมาณมีข้อสังเกตที่ผู้สอนต้องระมัดระวังในการ นำไปใช้เพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเป็นตัวแทนของระดับความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน คือข้อมูลต้องได้มาจากวิธีการวัด ที่ถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะข้อมูล เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง สามารถวัดได้ตรงตาม สิ่งที่ต้องการวัด และมีความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ผลการวัดมีความคงเส้นคงวา เมื่อมีการวัดซ้ำโดยใช้เครื่องมือคู่ขนาน หรือเมื่อวัดในระยะเวลาใกล้เคียงกัน และวิธีการวัดมีความ โปร่งใสสามารถตรวจสอบและเชื่อถือได้ (Acceptable) วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลแบบไม่เป็นทางการ (Informal assessment) เป็นการ ได้มาซึ่งข้อมูล ผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นรายบุคคล จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่ผู้สอนเก็บรวบรวมตลอดเวลา วิเคราะห์ข้อมูล ศึกษา เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน ปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสม และแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน ลักษณะของข้อมูล ที่ได้นอกเหนือจากตัวเลขหรือข้อมูลเชิงปริมาณแล้ว อาจเป็นข้อมูลบรรยายลักษณะพฤติกรรมที่ผู้สอนเฝ้าสังเกตหรือผลการเรียนรู้ ในลักษณะคำอธิบายระดับพัฒนาการ จุดแข็ง จุดอ่อน หรือปัญหาของผู้เรียน ที่พบจากการสังเกต สัมภาษณ์หรือวิธีการอื่นๆ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการประเมินผล การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ ผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ผลการพัฒนาพฤติกรรมตามคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ และผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น มีความเหมาะสมกับวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลแบบไม่เป็นทางการนี้ ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ช่วยให้ผู้สอนเข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียน ได้อย่างลึกซึ้งกว่าการประเมินแบบเป็นทางการ และเป็นวิธีการที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์และบริบท วิธีการประเมินแบบต่างๆ ที่ผู้สอนสามารถเลือกใช้ได้มีดังต่อไปนี้

1. การสังเกตพฤติกรรม เป็นการเก็บข้อมูลจากการดูการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน โดยไม่ขัดจังหวะการทำงาน หรือการคิดของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรมเป็นสิ่งที่ทำได้ตลอดเวลา แต่ควรมีกระบวนการ และจุดประสงค์ที่ชัดเจนว่าต้องการ ประเมินอะไร โดยอาจใช้เครื่องมือ เช่น แบบมาตราประมาณค่า แบบตรวจสอบรายการ สมุดจดบันทึก เพื่อประเมินผู้เรียนตามตัวชี้วัด และควรสังเกตหลายครั้ง หลายสถานการณ์หลายช่วงเวลาเพื่อไขความลึกลับ

2. การสอบปากเปล่า เป็นการให้ผู้เรียน ได้แสดงออกด้วยการพูด ตอบประเด็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ผู้สอนเก็บข้อมูล จดบันทึก รูปแบบการประเมินนี้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง สามารถมีการอภิปรายโต้แย้ง ขยายความ ปรับแก้ไขความคิดกันได้ มีข้อที่พึงระวัง คือ อย่าเพิ่งขัดความคิดขณะที่ผู้เรียนกำลังพูด

3. การพูดคุย เป็นการสื่อสาร 2 ทางอีกประเภทหนึ่ง ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน สามารถดำเนินการเป็นกลุ่มหรือ รายบุคคลก็ได้โดยทั่วไปมักใช้อย่างไม่เป็นทางการเพื่อติดตามตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพียงใด เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนา วิธีการนี้อาจใช้เวลา แต่มีประโยชน์ต่อการค้นหา วินิจฉัยข้อปัญหา ตลอดจนเรื่องอื่นๆ ที่อาจเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้เช่น วิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เป็นต้น

4. การใช้คำถาม การใช้คำถามเป็นเรื่องปกติมากในการจัดการเรียนรู้แต่ข้อมูลงานวิจัยบ่งชี้ว่าคำถามที่ครูใช้ เป็นด้านความจำ และเป็นเชิงการจัดการทั่วๆ ไปเป็นส่วนใหญ่ เพราะถามง่ายแต่ไม่ท้าทายให้ผู้เรียนต้องทำความเข้าใจและเรียนรู้ ให้ลึกซึ้ง การพัฒนาการใช้คำถามให้มีประสิทธิภาพแม้จะเป็นเรื่องที่ยาก แต่สามารถทำได้ผลรวดเร็วขึ้น หากผู้สอนมีการเปลี่ยนแปลง วิธีการประเมินในชั้นเรียน โดยทำการประเมินเพื่อพัฒนาให้เข้มข้น ยังได้นำเสนอวิธีการฝึกถามให้มีประสิทธิภาพ 5 วิธีดังนี้

4.1 ให้คำตอบที่เป็นไปได้หลากหลาย เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดในการเริ่มต้น เปลี่ยนการถามแบบความจำ ให้เป็นคำถามที่ต้องใช้การคิดบ้าง เพราะมีคำตอบที่เป็นไปได้หลายคำตอบ (แต่พึงระวังว่าการใช้คำถามแบบนี้ผู้เรียน ต้องผ่านการเรียนรู้มีความเข้าใจพื้นฐาน

ตามตัวชี้วัดที่กำหนดให้เรียนรู้มาแล้ว) คำถามแบบนี้ทำให้ผู้เรียนต้องตัดสินใจว่า คำตอบใดถูก หรือ ใกล้เคียงที่สุดเพราะเหตุใด และที่ไม่ถูกเพราะเหตุใด นอกจากนี้การใช้คำถามแบบนี้จะทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ยิ่งขึ้นอีก หากมีกิจกรรมให้ผู้เรียนทำเพื่อพิสูจน์คำตอบ

4.2 เปลี่ยนคำถามจำให้เป็นประโยคบอกเล่า เพื่อให้ผู้เรียนระบุว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย พร้อมเหตุผลการใช้วิธีนี้จะต้องให้ผู้เรียนได้อภิปรายกัน ผู้เรียนต้องใช้การคิดที่สูงขึ้น กว่าวิธีแรกเพราะผู้เรียนจะต้องยกตัวอย่างสนับสนุนความเห็นของตน เมื่อให้ประโยคที่ผู้เรียน จะต้องสะท้อนความคิดเห็น ผู้เรียนจะต้องปกป้องหรืออธิบายทัศนะของตน การฝึกด้วยวิธีการนี้ บ่อยๆ จะเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ฟังที่ดีมีจิตใจเปิดกว้างพร้อมรับฟังและเปลี่ยนแปลง ความคิดเห็นผ่านกระบวนการอภิปราย ครูใช้วิธีการนี้กระตุ้นให้เกิดการอภิปรายอย่างมีคุณภาพสูง ระหว่างเด็กต่อเด็กและให้ข้อมูลเพื่อการพัฒนาแก่ทุกคนในชั้นเรียน

4.3 หาสิ่งตรงกันข้าม หรือสิ่งที่ใช่/ถูก สิ่งที่ไม่ใช่/ผิด และถามเหตุผล วิธีการนี้ ใช้ได้ดีกับเนื้อหาที่เป็น ข้อเท็จจริง เช่น จำนวนในวิชาคณิตศาสตร์การสะกดคำ โครงสร้าง ไวยากรณ์ในวิชาภาษา เป็นต้น เมื่อได้รับคำถามว่าทำไมทำเช่นนี้ถูก แต่ทำเช่นนี้ผิด หรือทำไม ผลบวกนี้ถูก แต่ผลบวกนี้ผิด หรือทำไมประโยคนี้ถูกไวยากรณ์แต่ประโยคนี้ผิดไวยากรณ์ เป็นต้น จะเป็นโอกาสให้ผู้เรียนคิดและอภิปรายมากกว่าเพียงการถามว่าทำไม โดยไม่มีการเปรียบเทียบกัน และวิธีการนี้จะใช้กับการทำงาน คู่มากกว่าถามทั้งห้อง แล้วให้ยกมือตอบ

4.4 ให้คำตอบประเด็นสรุปแล้วตามด้วยคำถามให้คิด เป็นการให้ผู้เรียน ต้องอธิบายเพิ่มเติม

4.5 ตั้งคำถามจากจุดยืนที่เห็นต่าง เป็นวิธีที่ต้องใช้ความสามารถมากทั้งผู้สอน และผู้เรียน เพราะ มีประเด็นที่ต้องอภิปรายโต้แย้งเชิงลึก เหมาะที่จะใช้อภิปรายในประเด็น ที่เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ปัญหาสุขภาพ ปัญหาเชิงจริยธรรม เป็นต้น นอกจากนี้การใช้ Bloom's Taxonomy เป็นกรอบแนวคิดในการตั้งคำถาม ก็เป็นวิธีการที่ดีในการเก็บข้อมูล การเรียนรู้ จากผู้เรียน

5. การเขียนสะท้อนการเรียนรู้ (Journals) เป็นรูปแบบการบันทึกการเขียนอีกรูปแบบ หนึ่งที่ให้ผู้เรียนเขียนตอบ กระทำหรือคำถามของครูซึ่งจะต้องสอดคล้องกับความรู้ทักษะที่กำหนด ในตัวชี้วัด การเขียนสะท้อนการเรียนรู้这不仅ทำให้ ผู้สอนทราบความก้าวหน้าในผลการเรียนรู้ แล้วยังใช้เป็นเครื่องมือประเมินพัฒนาการด้านทักษะการเขียนได้อีกด้วย

6. การประเมินการปฏิบัติ (Performance assessment) เป็นวิธีการประเมินงานหรือ กิจกรรมที่ผู้สอนมอบหมาย ให้ผู้เรียนปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบถึงผลการพัฒนาของผู้เรียน การประเมินลักษณะนี้ผู้สอนต้องเตรียมสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ ภาระงาน (Tasks) หรือกิจกรรม

ที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติเช่น การทำโครงการ/โครงการ การสำรวจ การนำเสนอ การสร้างแบบจำลอง การท่องปากเปล่า การสาธิต การทดลองวิทยาศาสตร์การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร เป็นต้น และเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring rubrics) การประเมินการปฏิบัติอาจจะปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะงานหรือประเภทกิจกรรม ดังนี้

ภาระงานหรือกิจกรรมที่เน้นขั้นตอนการปฏิบัติและผลงาน เช่น การทดลอง วิทยาศาสตร์ การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร แสดงการเคลื่อนไหว การประกอบอาหาร การประดิษฐ์การสำรวจ การนำเสนอ การจัดทำแบบจำลอง เป็นต้น ผู้สอนจะต้องสังเกตและประเมินวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอนและผลงานของผู้เรียน

ภาระงานหรือกิจกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างลักษณะนิสัย เช่น การรักษาความสะอาด การรักษาสาธารณสมบัติ/ สิ่งแวดล้อม กิจกรรมหน้าเสาธง เป็นต้น จะประเมินด้วยวิธีการสังเกตบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับผู้เรียน

ภาระงานที่มีลักษณะเป็นโครงการ/โครงการ เป็นกิจกรรมที่เน้นขั้นตอนการปฏิบัติ และผลงานที่ต้อง ใช้เวลาในการดำเนินการ จึงควรมีการประเมินเป็นระยะๆ เช่น ระยะก่อนดำเนินโครงการ/โครงการ โดยประเมินความพร้อม การเตรียมการและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน ระยะระหว่างดำเนินโครงการ/โครงการ จะประเมินการปฏิบัติจริงตามแผน วิธีการ และขั้นตอนที่กำหนดไว้และการปรับปรุงระหว่างการปฏิบัติสำหรับระยะสิ้นสุดการดำเนินโครงการ/โครงการ โดยการประเมินผลงาน ผลกระทบและวิธีการนำเสนอผลการดำเนินโครงการ/โครงการ

ภาระงานที่เน้นผลผลิตมากกว่ากระบวนการขั้นตอนการทำงาน เช่น การจัดทำแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ กราฟ ตาราง ภาพ แผนผังความคิด เป็นต้น อาจประเมินเฉพาะคุณภาพของผลงานก็ได้ ในการประเมินการปฏิบัติงาน ผู้สอนต้องสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ประกอบการประเมิน เช่น แบบมาตรฐานประมาณค่า แบบบันทึกพฤติกรรม แบบตรวจสอบรายงาน แบบบันทึกผลการปฏิบัติ เป็นต้น

7. การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน (Portfolio assessment) แฟ้มสะสมงาน เป็นการเก็บรวบรวมชิ้นงาน ของผู้เรียนเพื่อสะท้อนความก้าวหน้าและความสำเร็จของผู้เรียน เช่น แฟ้มสะสมงานที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียน ต้องมีผลงาน ในช่วงเวลาต่างๆ ที่แสดงถึงความก้าวหน้าของผู้เรียน หากเป็นแฟ้มสะสมงานดีเด่นต้องแสดงผลงานที่สะท้อนความสามารถของผู้เรียน โดยผู้เรียนต้องแสดงความคิดเห็นหรือเหตุผลที่เลือกผลงานนั้นเก็บไว้ตามวัตถุประสงค์ของแฟ้มสะสมงาน แนวทางในการ จัดทำแฟ้มสะสมงาน มีดังนี้

7.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแฟ้มสะสมงาน ว่าต้องการสะท้อนเกี่ยวกับความก้าวหน้าและความสำเร็จของ ผู้เรียนในเรื่องใดด้านใด ทั้งนี้อาจพิจารณาจากตัวชี้วัด/มาตรฐานการเรียนรู้

7.2 วางแผนการจัดทำแฟ้มสะสมงานที่เน้นการจัดทำชิ้นงาน กำหนดเวลาของการจัดทำแฟ้มสะสมงาน และเกณฑ์การประเมินจัดทำแฟ้มสะสมงานและดำเนินการตามแผนที่กำหนด

7.3 ให้ผู้เรียนเก็บรวบรวมชิ้นงาน

7.4 ให้มีการประเมินชิ้นงานเพื่อพัฒนาชิ้นงาน ควรประเมินแบบมีส่วนร่วม โดยผู้ประเมิน ได้แก่ ตนเอง เพื่อน ผู้สอน ผู้ปกครอง บุคคลที่เกี่ยวข้อง

7.5 ให้ผู้เรียนคัดเลือกชิ้นงาน ประเมินชิ้นงานตามเงื่อนไขที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนด เช่น ชิ้นงานที่ยากที่สุด ชิ้นงานที่ชอบที่สุด เป็นต้น โดยดำเนินการเป็นระยะ อาจจะ เป็นเดือนละครึ่งหรือบทเรียนละครึ่งก็ได้

7.6 ให้ผู้เรียนนำชิ้นงานที่คัดเลือกแล้วจัดทำเป็นแฟ้มที่สมบูรณ์ซึ่งควรประกอบด้วย หน้าปก คำนำ สารบัญ ชิ้นงาน แบบประเมินแฟ้มสะสมงาน และอื่นๆ ตามความเหมาะสม

7.8 ผู้เรียนต้องสะท้อนความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นต่อชิ้นงานหรือแฟ้มสะสมงาน

7.9 สถานศึกษาควรจัดให้ผู้เรียนแสดงแฟ้มสะสมงานและชิ้นงานเมื่อสิ้นภาคเรียน/ปีการศึกษาตามความเหมาะสม

8. การวัดและประเมินด้วยแบบทดสอบ เป็นการประเมินตัวชี้วัดด้านการรับรู้ข้อเท็จจริง (Knowledge) ผู้สอน ควรเลือกใช้แบบทดสอบให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินนั้นๆ เช่น แบบทดสอบเลือกตอบ แบบทดสอบถูก-ผิด แบบทดสอบจับคู่ แบบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบความเรียง เป็นต้น ทั้งนี้แบบทดสอบที่จะใช้ต้องเป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพ มีความเที่ยงตรง (Validity) และเชื่อมั่นได้ (Reliability)

9. การประเมินด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิด เป็นการประเมินคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะ และเจตคติที่ควรปลูกฝัง ในการจัดการเรียนรู้ซึ่งการวัดและประเมินผลเป็นลำดับขั้นจากต่ำสุดไปสูงสุด ดังนี้

9.1 ชั้นรับรู้เป็นการประเมินพฤติกรรมที่แสดงออกว่ารู้จัก เต็มใจ สนใจ

9.2 ชั้นตอบสนอง เป็นการประเมินพฤติกรรมที่แสดงว่าเชื่อฟัง ทำตาม อาสาทำพอใจที่จะทำ

9.3 ชั้นเห็นคุณค่า (ค่านิยม) เป็นการประเมินพฤติกรรมที่แสดงความเชื่อ

ซึ่งแสดงออกโดยการกระทำหรือ ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ยกย่องชมเชย สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือ ทำกิจกรรมที่ตรงกับความเชื่อของตน ทำด้วยความเชื่อมั่น ศรัทธา และปฏิเสธที่จะกระทำ ในสิ่งที่ขัดแย้งกับความเชื่อของตน

9.4 ชั้นจัดระบบคุณค่า เป็นการประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม อภิปราย เปรียบเทียบ จนเกิดคุณธรรม ในความคิดของตนเอง

9.5 ชั้นสร้างคุณลักษณะ เป็นการประเมินพฤติกรรมที่มีแนวโน้มว่าจะประพฤติ ปฏิบัติเช่นนั้นอยู่เสมอ ในสถานการณ์เดียวกัน หรือเกิดเป็นอุปนิสัย การวัดและประเมินผล ด้านจิตพิสัย ควรใช้การสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติเป็นหลัก และสังเกตอย่างต่อเนื่อง โดยมีการบันทึกผลการสังเกต ทั้งนี้อาจใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผล เช่น แบบมาตราประมาณค่า แบบตรวจสอบรายการ แบบบันทึกพฤติกรรม แบบรายงานพฤติกรรมตนเอง เป็นต้น นอกจากนี้ อาจใช้แบบวัดความรู้และความรู้สึกเพื่อรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม เช่น แบบวัดความรู้โดยสร้าง สถานการณ์เชิงจริยธรรม แบบวัดเจตคติแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม แบบวัดพฤติกรรม เชิงจริยธรรม เป็นต้น

10. การประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) เป็นการประเมินด้วยวิธีการ ที่หลากหลายดังที่กล่าว มาแล้วข้างต้น เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อนความสามารถที่แท้จริง ของผู้เรียน จึงควรใช้การประเมินการปฏิบัติ (Performance assessment) ร่วมกับการประเมินด้วย วิธีการอื่น ภาระงาน (Tasks) ควรสะท้อนสภาพความเป็นจริงหรือใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากกว่า เป็นการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ไป ดังนั้น การประเมินตามสภาพจริงจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลไปด้วยกัน และกำหนดเกณฑ์การประเมิน (Rubrics) ให้สอดคล้องหรือใกล้เคียง กับชีวิตจริง

11. การประเมินตนเองของผู้เรียน (Student self-assessment) การประเมินตนเอง นับเป็นทั้งเครื่องมือ ประเมินและเครื่องมือพัฒนาการเรียนรู้เพราะทำให้ผู้เรียน ได้คิดใคร่ครวญว่า ได้เรียนรู้อะไร เรียนรู้อย่างไร และผลงานที่ทำนั้นดีแล้ว หรือยัง การประเมินตนเองจึงเป็นวิธีหนึ่ง ที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้การประเมินตนเองของผู้เรียน ให้ประสบความสำเร็จได้จะต้องมีเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีเกณฑ์ที่บ่งบอกความสำเร็จ ของชิ้นงาน/ภาระงาน และมาตรการการปรับปรุงแก้ไขตนเอง เป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดชัดเจน และผู้เรียนได้รับทราบหรือร่วมกำหนดด้วย จะทำให้ผู้เรียนทราบว่าตน ถูกคาดหวังให้รู้อะไร ทำอะไร มีหลักฐานใดที่แสดงการเรียนรู้ตามความคาดหวังนั้น หลักฐานที่มีคุณภาพควรมีเกณฑ์ เช่นไรเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนพิจารณาประเมิน ซึ่งหากเกณฑ์เกิดจากการทำงานร่วมกันระหว่าง ผู้เรียนกับผู้สอนด้วยจะเป็นการเพิ่มแรงจูงใจ ในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น การที่ผู้เรียนได้ใช้

การประเมินตนเองบ่อยๆ โดยมีกรอบแนวทางการประเมินที่ชัดเจนนี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินได้ค่อนข้างจริงและซื่อสัตย์คำวิจารณ์คำแนะนำของผู้เรียนมักจะจริงจังกว่กว่าของครู การประเมินตนเอง จะเกิดประโยชน์ยิ่งขึ้น หากผู้เรียนทราบสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขและตั้งเป้าหมายการปรับปรุงแก้ไขของตน แล้วฝึกฝน พัฒนา โดยการดูแล สนับสนุนจากผู้สอนและความร่วมมือของครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตนเองมีหลายรูปแบบ เช่น การอภิปราย การเขียนสะท้อนผลงาน การใช้แบบสำรวจ การพูดคุยกับผู้สอน เป็นต้น

12. การประเมินโดยเพื่อน (Peer assessment) เป็นเทคนิคการประเมินอีกรูปแบบหนึ่งที่น่าจะนำมาใช้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้เข้าถึงคุณลักษณะของงานที่มีคุณภาพ เพราะการที่ผู้เรียนจะบอกได้ว่าชิ้นงานนั้นเป็นเช่นไร ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจ อย่างชัดเจนก่อนว่าเขากำลังตรวจสอบอะไรในงานของเพื่อน ฉะนั้น ผู้สอนต้องอธิบายผลที่คาดหวังให้ผู้เรียนทราบก่อนที่จะลงมือประเมิน การที่จะสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนเข้าใจการประเมินรูปแบบนี้ควรมีการฝึกผู้เรียน โดยผู้สอนอาจหาตัวอย่าง เช่น งานเขียน ให้นักเรียนเป็นกลุ่มตัดสินใจว่าควรประเมินอะไร และควรให้คำอธิบายเกณฑ์ที่บ่งบอกความสำเร็จของภาระงานนั้น จากนั้นให้ผู้เรียนประเมินภาระงานเขียนที่เป็นตัวอย่างนั้น โดยใช้เกณฑ์ที่ช่วยกันสร้างขึ้น หลังจากนั้นครูตรวจสอบการประเมินของผู้เรียน และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนที่ประเมินเกินจริง การใช้การประเมิน โดยเพื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้เกิด การประเมินรูปแบบนี้ กล่าวคือ ผู้เรียนต้องรู้สึกผ่อนคลาย เชื่อใจกัน และไม่คิดเพื่อการให้ข้อมูลย้อนกลับจะได้ชื่อตรงเป็นเชิงบวก ที่ให้ประโยชน์ผู้สอนที่ให้ผู้เรียนทำงานกลุ่มตลอดภาคเรียนแล้วใช้เทคนิคเพื่อนประเมินเพื่อนเป็นประจำ จะสามารถพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การให้ข้อมูลย้อนกลับที่เก่งขึ้นได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 18-22) ได้กล่าวถึงกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร สิ่งที่คุณสอนต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ

1. ผลการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระ
2. ผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน
3. ผลการเรียนรู้ด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

อย่างน้อย 8 ประการ

4. ผลการเรียนรู้ที่เกิดจากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร

4 ประการดังกล่าวข้างต้น มีที่มาจากองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย โดยทั้ง 3 ด้าน มีลักษณะสำคัญที่สามารถนำมาอธิบายโดยสังเขปดังนี้คือ

4.1 ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศ หลักฐานต่างๆ ที่แสดงถึงความสามารถด้านสติปัญญา 6 ด้าน คือ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การประเมินค่า และการคิดสร้างสรรค์ โดยพฤติกรรมที่สะท้อนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ การบอกเล่า อธิบาย หรือเขียนแสดงความคิดรวบยอด โดยการตอบคำถาม เขียนแผนภูมิ แผนภาพ นำเสนอแนวคิดขั้นตอนในการแก้ปัญหา การจัดการการออกแบบประดิษฐ์หรือสร้างสรรค์ชิ้นงาน เป็นต้น

4.2 ผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย ผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนความสามารถด้านการเรียนรู้ในการจัดการอารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และเจตคติ โดยพฤติกรรมที่สะท้อนว่าผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย คือ ผู้เรียน มีการแสดงอารมณ์ความรู้สึกในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสมตามบรรทัดฐานของสังคม มีความสามารถในการตัดสินใจ เชิงจริยธรรม และมีค่านิยมพื้นฐานที่ได้รับการปลูกฝัง โดยแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างน้อย 8 ประการ ตามที่หลักสูตรกำหนด

4.3 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย ผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงทักษะการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ของร่างกาย ซึ่งเกิดจากการประสานงานของสมองและกล้ามเนื้อที่ใช้งานอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน ผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาในกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตจริงที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นพร้อมกับการเจริญเติบโต ในแต่ละช่วงวัยของผู้เรียน ซึ่งเป็นพัฒนาการที่ครูต้องแสวงหาหรือคิดค้นเทคนิค วิธีการ และเครื่องมือต่างๆ เพื่อใช้วัดและ ประเมินผล โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและเหมาะสม เพื่อให้ได้ผลการวัดและประเมินที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนา ผู้เรียนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูได้อย่างแท้จริง การประเมินผลการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร ซึ่งเป็นภารกิจ ของผู้สอน

กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนควรปฏิบัติมีดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดจากหลักสูตรสถานศึกษา สัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับคะแนนปลายปี/ ปลายภาค เกณฑ์ต่างๆ ที่สถานศึกษากำหนด ตลอดจนต้องคำนึงถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสมรรถนะต่างๆ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อนำไปบูรณาการ สอดแทรกในระหว่างการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงธรรมชาติรายวิชา รวมถึงจุดเน้นของสถานศึกษา

2. จัดทำโครงสร้างรายวิชาและแผนการประเมิน

2.1 วิเคราะห์ตัวชี้วัดในแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้แล้วจัดกลุ่มตัวชี้วัด เนื่องจาก การวิเคราะห์ตัวชี้วัดจะช่วย ผู้สอนในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนและประเมิน ให้ครอบคลุมทุกด้านที่ตัวชี้วัดกำหนด หากเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ให้วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ตามที่ สถานศึกษากำหนด

2.2 กำหนดหน่วยการเรียนรู้โดยเลือกมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดที่สอดคล้อง สัมพันธ์กันหรือประเด็นปัญหาที่อยู่ ในความสนใจของผู้เรียน ซึ่งอาจจัดเป็นหน่วยเฉพาะวิชา (Subject unit) หรือหน่วยบูรณาการ (Integrated unit) แต่ละหน่วยการเรียนรู้ อาจนำการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาพัฒนาในหน่วยการเรียนรู้ด้วยก็ได้ ในขณะที่เดียวกันผู้สอนควรวางแผน การประเมินที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ด้วย กรณีที่ตัวชี้วัด ปรากฏอยู่หลายหน่วยการเรียนรู้ควรพัฒนาตัวชี้วัดนั้น ในทุกหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการและ เครื่องมือที่หลากหลาย ก่อนบันทึกสรุปผล เพื่อสามารถประเมินผู้เรียน ได้อย่างครอบคลุม

2.3 กำหนดสัดส่วนเวลาเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตาม โครงสร้างรายวิชา โดยคำนึงถึงความสำคัญ ของมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด หรือผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ ในหน่วยการเรียนรู้

2.4 กำหนดภาระงานหรือชิ้นงาน หรือกิจกรรมที่เป็นหลักฐานแสดงออก ซึ่งความรู้ความสามารถที่สะท้อน ตัวชี้วัด หรือผลการเรียนรู้การกำหนดภาระงานหรือชิ้นงาน อาจมีลักษณะดังนี้

2.4.1 บูรณาการหลายสาระการเรียนรู้และครอบคลุมหลายมาตรฐาน การเรียนรู้หรือหลายตัวชี้วัด

2.4.2 สาระการเรียนรู้เดี่ยวแต่ครอบคลุมหลายมาตรฐานการเรียนรู้หรือ หลายตัวชี้วัด

2.5 กำหนดเกณฑ์สำหรับประเมินภาระงาน/ชิ้นงาน/กิจกรรม โดยใช้เกณฑ์ การประเมิน (Rubrics) หรือ กำหนดเป็นร้อยละ หรือตามที่สถานศึกษากำหนด

2.6 สำหรับตัวชี้วัดที่ยังไม่ได้รับการประเมินโดยภาระงาน ให้เลือกวิธีการวัดและ ประเมินผลด้วยวิธีการ และเครื่องมือที่เหมาะสม

3. ชี้แจงรายละเอียดของการวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์วิธีการ เครื่องมือ ภาระงาน เกณฑ์ คะแนน ตามแผนการประเมินที่กำหนดไว้

4. การจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ควรวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็น 3 ระยะ ได้แก่ ประเมิน วิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการเรียนการสอน ประเมินความก้าวหน้า ระหว่างเรียน และการประเมินความสำเร็จหลังเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ประเมินวิเคราะห์ผู้เรียน การประเมินวิเคราะห์ผู้เรียน เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความรู้ทักษะและความพร้อมด้านต่างๆ ของผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุง ช่อมเสริม หรือเตรียมผู้เรียนทุกคนให้มีความพร้อมและมีความรู้พื้นฐาน ซึ่งจะช่วยให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนประสบ ความสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดีแต่จะไม่นำผลการประเมินนี้ไปใช้ในการพิจารณาตัดสินผลการเรียน มีแนวปฏิบัติดังนี้

4.1.1 วิเคราะห์ความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานของเรื่องที่จะเรียนรู้

4.1.2 เลือกวิธีการและเครื่องมือสำหรับประเมินความรู้และทักษะพื้นฐานอย่างเหมาะสม เช่น การใช้แบบทดสอบ การซักถามผู้เรียน การสอบถามผู้ที่เคยสอน การพิจารณาผลการเรียนเดิมหรือพิจารณาแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ที่ผ่านมา เป็นต้น

4.1.3 ดำเนินการประเมินความรู้และทักษะพื้นฐานของผู้เรียน

4.1.4 นำผลการประเมิน ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียน เช่น จัดการเรียนรู้พื้นฐานสำหรับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ และเตรียมแผนจัดการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ เป็นต้น

4.2 การประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียน การประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียน เป็นการประเมินที่มุ่งตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนในการ บรรลุมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้วางแผนไว้เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไข ช่อมเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และเกิดพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ นอกจากนี้ยังใช้เป็นข้อมูลในการ ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน การประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียนที่ดำเนินการอย่างถูกหลักวิชาและต่อเนื่องจะให้ ผลการประเมินที่สะท้อนความก้าวหน้าในการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียนอย่างถูกต้อง นำเชื่อถือโดยผู้สอนเลือกวิธีการวัดและ ประเมินผลที่สอดคล้องกับภาระงานหรือกิจกรรมที่กำหนดให้ผู้เรียน ปฏิบัติวิธีการประเมินที่เหมาะสมสำหรับการประเมินความก้าวหน้า ระหว่างเรียน ได้แก่ การประเมินจากสิ่งที่ผู้เรียนได้แสดง ให้เห็นว่ามีการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่เป็นผลจากการเรียนรู้ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกใช้วิธีการวัด และประเมินผลได้หลากหลาย ดังนี้

4.2.1 เลือกวิธีและเครื่องมือการประเมินให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด หรือ ผลการเรียนรู้เช่น การประเมิน ด้วยการสังเกต การซักถาม การตรวจแบบฝึกหัด การประเมินตามสภาพจริง การประเมินการปฏิบัติ เป็นต้น

4.2.2 สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับวิธีการประเมินที่กำหนด

4.2.3 ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.2.4 นำผลไปพัฒนาผู้เรียน

4.3 การประเมินความสำเร็จหลังเรียน การประเมินความสำเร็จหลังเรียนเป็นการประเมินเพื่อมุ่งตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียนใน 2 ลักษณะ คือ

4.3.1 การประเมินเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้เป็นการประเมินผู้เรียนในหน่วยการเรียนรู้ที่ได้เรียนจบแล้ว เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้พัฒนาการของผู้เรียนเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลการประเมิน วิเคราะห์ผู้เรียน ทำให้สามารถประเมินศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน และประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสำเร็จภายหลังการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียนของผู้เรียน การพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน หรือ ช่อมเสริมผู้เรียนให้บรรลุตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ การประเมินความสำเร็จหลังเรียนนี้จะสอดคล้องกับการประเมินวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการเรียนการสอน หากใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินชุดเดียวกันหรือคู่ขนานกัน เพื่อดูพัฒนาการของผู้เรียน ได้ชัดเจน

4.3.2 การประเมินปลายปี/ปลายภาค เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในการ เรียนรู้ตามตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไข ช่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินตัวชี้วัด การประเมิน ปลายปี/ปลายภาค สามารถใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินได้อย่างหลากหลายและเลือกใช้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด อาจใช้แบบทดสอบ ชนิดต่างๆ หรือประเมินโดยใช้ภาระงานหรือกิจกรรม โดยมีขั้นตอนหรือวิธีการดังนี้

4.3.2.1 เลือกวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผล

4.3.2.2 สร้างเครื่องมือประเมิน

4.3.2.3 ดำเนินการประเมิน

4.3.2.4 นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินผลการเรียน ส่งผลการเรียน

ช่อมเสริม แก้ไขผลการเรียน สำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นนั้น ผู้สอนที่รับผิดชอบ ต้องดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการตามบริบทที่เหมาะสมของสถานศึกษานั้นๆ ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด จึงจะผ่านเกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งมีขั้นตอน การดำเนินการดังนี้

1. ศึกษากิจกรรมและเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่คณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของสถานศึกษากำหนด
2. ออกแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามลักษณะของกิจกรรมนั้น
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตามรูปแบบ วิธีการที่กำหนด
4. เลือกวิธีการ เครื่องมือให้สอดคล้องกับกิจกรรมการประเมินให้เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม
5. สร้างเครื่องมือและกำหนดวิธีการประเมิน
6. ดำเนินการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยคำนึงถึงต่อไปนี้
  - 6.1 เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
  - 6.2 ผลการปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
7. สรุปผลประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
8. ส่งผลการประเมิน

จากการศึกษาภารกิจของครูผู้สอนด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ สรุปได้ว่าการวัดผลประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ครูผู้สอนต้องปฏิบัติมี 4 ระดับ คือ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ โดยต้องทราบประเภทของการวัดผลประเมินผล วิธีการวัดผลประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล การดำเนินการและการนำผลการประเมินไปใช้

2.3 เอกสารหลักฐานการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 23-30) ได้กล่าวถึงเอกสารหลักฐานการศึกษาถือเป็นเอกสารสำคัญที่สถานศึกษาต้องจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของการจัดการศึกษา ดังนี้

1. บันทึกรายชื่อข้อมูลในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียน ได้แก่ แบบบันทึกผลการเรียน ประจำรายวิชา
2. ติดต่อสื่อสาร รายงานข้อมูล และผลการเรียนของผู้เรียน ได้แก่แบบรายงานประจำตัวนักเรียน ระเบียบสะสม
3. จัดทำและออกหลักฐานแสดงวุฒิและ/หรือรับรองผลการเรียนของผู้เรียน ได้แก่ ระเบียบแสดงผลการเรียน ประกาศนียบัตร แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา และใบรับรอง

ผลการเรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 103- 108) ได้กล่าวถึงวิธีการจัดทำเอกสารตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดเอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษา จะต้องดำเนินการเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
2. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด เอกสารแต่ละประเภทมี

วัตถุประสงค์และรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

2.1 เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เป็นเอกสารที่กระทรวงศึกษาธิการควบคุมและบังคับแบบ เพื่อใช้เป็นหลักฐานสำหรับการตรวจสอบ ยืนยัน และรับรอง ผลการเรียนของผู้เรียน สถานศึกษาต้องใช้แบบพิมพ์ของกระทรวงศึกษาธิการและดำเนินการจัดทำตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ได้แก่ ระเบียบฯ แสดงผลการเรียน (ปพ.1) ประกาศนียบัตร (ปพ.2) และแบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.3) ระเบียบฯ แสดงผลการเรียน (ปพ.1) เป็นเอกสารสำหรับบันทึกข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ ผลการเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องจัดทำและออกเอกสารนี้ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาแต่ละระดับหรือเมื่อผู้เรียนออกจากสถานศึกษาในทุกกรณี เพื่อใช้แสดงผลการเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.2 ประกาศนียบัตร (ปพ.2) เป็นเอกสารแสดงวุฒิการศึกษาที่มอบให้แก่ผู้จบการศึกษาภาคบังคับและผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อรับรองศักดิ์และสิทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามวุฒิแห่งประกาศนียบัตรนั้น

2.3 แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.3) เป็นเอกสารสำหรับอนุมัติการจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้เรียนในแต่ละรุ่นการศึกษา โดยบันทึกรายชื่อและข้อมูลทางการศึกษาของผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) ผู้จบการศึกษา ภาคบังคับ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) และผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) ใช้เป็นเอกสารสำหรับตัดสินใจและอนุมัติผลการเรียน ให้ผู้เรียนเป็นผู้สำเร็จการศึกษา และใช้ในการตรวจสอบยืนยัน และรับรองความสำเร็จและวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา แต่ละคนตลอดไป

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อ บันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น แบบบันทึกผลการเรียนประจำ รายวิชา แบบรายงานประจำตัวนักเรียน ระเบียบสะสม ใบรับรองผลการเรียน และเอกสารอื่นๆ ตามวัตถุประสงค์ของการนำเอกสาร ไปใช้

1. แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อให้ ผู้สอน ใช้บันทึกข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนตามแผนการจัด การเรียนการสอนและ ประเมินผลการเรียน และใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินผลการเรียนแต่ละรายวิชา เอกสารนี้ ควรจัดทำเพื่อบันทึกข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายห้อง เอกสารบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา นำไปใช้ประโยชน์ดังนี้

1.1 ใช้เป็นเอกสารเพื่อการดำเนินงานของผู้สอนแต่ละคนในการวัดและ ประเมินผลการเรียนของผู้เรียน แต่ละรายวิชา รายห้อง

1.2 ใช้เป็นหลักฐานสำหรับตรวจสอบ รายงาน และรับรองข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการ และกระบวนการวัดและ ประเมินผลการเรียน

1.3 เป็นเอกสารที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการอนุมัติผลการเรียนประจำ ภาคเรียน/ปีการศึกษา

2. แบบรายงานประจำตัวนักเรียน เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อบันทึก ข้อมูลการประเมินผลเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียนแต่ละคนตามเกณฑ์การตัดสิน การผ่านระดับชั้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งข้อมูลด้านอื่นๆ ของผู้เรียน ทั้งที่บ้านและโรงเรียน เป็นเอกสารรายบุคคล สำหรับสื่อสารให้ผู้ปกครองของผู้เรียนแต่ละคนได้ รับทราบผลการเรียน และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน และร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง

3. ใบรับรองผลการเรียน เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อรับรองสถานภาพ ความเป็นผู้เรียนในสถานศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ หรือรับรองผลการเรียน หรือ วุฒิของผู้เรียนเป็น การชั่วคราวตามที่ผู้เรียนร้องขอ ทั้งกรณีที่กำลังศึกษาอยู่ใน โรงเรียน หรือเมื่อจบการศึกษา ไปแล้ว แต่กำลังรอรับหลักฐานการศึกษา ระเบียบแสดงผลการเรียน เป็นต้น ใบรับรองผลการเรียน มีอายุการใช้งานชั่วคราว โดยปกติประมาณ 30 วัน ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้เป็นหลักฐาน แสดง คุณสมบัติของผู้เรียนในการสมัครเข้าศึกษาต่อ สมัครเข้าทำงาน หรือเมื่อมีกรณีอื่นใดที่ผู้เรียน แสดงคุณสมบัติเกี่ยวกับวุฒิความรู้ หรือสถานภาพการเป็นผู้เรียนของตน

4. ระเบียบสะสม เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ พัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่างๆ เป็นรายบุคคล อย่างต่อเนื่อง ตลอดช่วงระยะเวลาการศึกษา

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีระเบียนสะสมให้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ ในการแนะแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพของผู้เรียน การพัฒนาปรับปรุงบุคลิกภาพ การปรับตัวของผู้เรียน และผลการเรียน ตลอดจนรายงานกระบวนการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ระหว่างสถานศึกษากับบ้าน และใช้เป็นหลักฐานในการ ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เรียน ตามความเหมาะสม

จากการศึกษาการจัดเอกสารหลักฐานการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานสรุปได้ว่าสถานศึกษาหรือครูผู้สอนต้องจัดทำเอกสาร ให้กับนักเรียน 2 แบบ คือ สถานศึกษาต้องใช้แบบพิมพ์ของกระทรวงศึกษาธิการและดำเนินการจัดทำตามที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ได้แก่ ระเบียนแสดงผลการเรียน (ปพ.1) ประกาศนียบัตร (ปพ.2) และแบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.3) และเอกสารหลักฐานการศึกษา ที่สถานศึกษากำหนด เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้และ ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผู้เรียน

3. แนวปฏิบัติการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เป้าหมายสำคัญของการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ เพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการ ของผู้เรียน โดยตรงและนำผลไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งนำไปใช้ในการพิจารณาตัดสินความสำเร็จของผู้เรียนอีกด้วย โดยโรงเรียนต้องดำเนินการ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียน การวัดและประเมินผลระดับสถานศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ การตัดสินการเรียนจบการศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

3.1 การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 18-19) ได้กล่าวถึง การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ในคู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู ไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินและตัดสินผลการเรียนรู้เป็นรายวิชา โดยประเมิน ตามผลเรียนรู้ที่คาดหวัง (มาตรฐานชั้นปี)
2. ดำเนินการประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงพื้นฐานของผู้เรียน
3. ประเมินผลระหว่างเรียน หลังการเรียน และปลายปี เพื่อนำผลไปตัดสิน การผ่านผลเรียนรู้ที่คาดหวังและตัดสินผลการเรียนรู้รายวิชา

4. เลือกรูปแบบประเมิน เครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลาย

เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ครอบคลุมสาระและเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน

5. ช่อมเสริม ปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และส่งเสริมผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้พัฒนาการประเมินให้พัฒนาสูงสุดเต็มความสามารถ

6. การตัดสินใจผ่านรายวิชาตามเกณฑ์การผ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (มาตรฐานชั้นปี) ที่กำหนด และประเมินให้ระดับผลการเรียนจากคะแนนการประเมินการผ่าน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังทุกข้อร่วมกัน

7. จัดการเรียนช่อมเสริม และเรียนซ้ำรายวิชาที่ไม่ผ่านการตัดสินใจผลการเรียน และให้ประชุมพิจารณาให้ผู้เรียนที่มีผลการเรียนทุกรายวิชาที่มีระดับการเรียนเฉลี่ยไม่ถึง "1" ให้เรียนซ้ำชั้น

8. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการประเมินและตัดสินผลการเรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 86-97) กล่าวถึง การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ เป็นการประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ทักษะการคิดที่กำหนดอยู่ในตัวชี้วัดในหลักสูตร ซึ่งจะนำไปสู่ การสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ต่อไปภารกิจของสถานศึกษาในการ ดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับคะแนนปลายปี/ปลายภาค โดยให้ ความสำคัญของคะแนนระหว่างเรียนมากกว่าคะแนนปลายปี/ปลายภาค เช่น 60 : 40, 70 : 30, 80 : 20 เป็นต้น

2. กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน โดยพิจารณาความเหมาะสม ตามระดับชั้นเรียน เช่น ระดับประถมศึกษาอาจกำหนดเป็นระดับผลการเรียน หรือระดับคุณภาพ การปฏิบัติของผู้เรียนเป็นระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละ หรือระบบที่ใช้คำสำคัญ สะท้อนมาตรฐาน สำหรับระดับมัธยมศึกษากำหนดเป็นระดับผลการเรียน 8 ระดับ และกำหนด เงื่อนไขต่างๆ ของผลการเรียน เช่น การประเมินที่ยังไม่สมบูรณ์ (ร) การไม่มีสิทธิเข้ารับการสอบ ปลายภาค (มส) เป็นต้น นอกจากนี้ สถานศึกษาอาจกำหนดคุณลักษณะของความสำเร็จ ตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละชั้นปีเป็นระดับคุณภาพเพิ่มอีกก็ได้

3. กำหนดแนวปฏิบัติในการสอนช่อมเสริมระหว่างเรียน กรณีผู้เรียน มีผลการประเมินตัวชี้วัด/มาตรฐานการเรียนรู้ไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

4. กำหนดแนวปฏิบัติในการสอนช่อมเสริม การสอบแก้ตัว กรณีผู้เรียนมีระดับ ผลการเรียนรู้ "๐" หรือมีระดับคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ และแนวดำเนินการกรณีผู้เรียนมีผลการเรียน

ที่มีเงื่อนไข คือ “ร” หรือ “มส”

5. กำหนดแนวปฏิบัติในการอนุมัติผลการเรียน

6. กำหนดแนวทางในการรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 76-78) ตามแนวทางการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทางโรงเรียนต้องดำเนินการประเมินผลในลักษณะต่างๆ คือ

1. การประเมินผลก่อนเรียน การประเมินผลก่อนเรียน เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องประเมินผลก่อนเรียน เพื่อหาสารสนเทศของผู้เรียนในเบื้องต้น สำหรับนำไปจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่จะไม่นำผลการประเมินนี้ไปใช้ในการพิจารณาตัดสินผลการเรียน การประเมินผลก่อนเรียนประกอบด้วย การประเมินดังนี้

1.1 การประเมินความพร้อมและพื้นฐานของผู้เรียนเป็นการตรวจสอบความรู้ ทักษะ และความพร้อมต่างๆ ของผู้เรียนที่เป็นพื้นฐานของเรื่องใหม่ๆ ที่ผู้เรียนต้องเรียน โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนมีความพร้อมและพื้นฐานที่จะเรียนทุกคนหรือไม่ แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุง ซ่อมเสริม หรือเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมและพื้นฐานพอเพียงทุกคน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดี การประเมินความพร้อมและพื้นฐานของผู้เรียนก่อนเรียนมีแนวปฏิบัติดังนี้

1.1.1 วิเคราะห์ความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานของเรื่องที่ต้องเรียน

1.1.2 เลือกวิธีการและจัดทำเครื่องมือสำหรับประเมินความรู้และทักษะพื้นฐานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.1.3 ดำเนินการประเมินความรู้และทักษะพื้นฐานของผู้เรียน

1.1.4 นำผลการประเมินไปดำเนินการปรับปรุงให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานอย่างพอเพียงก่อนดำเนินการสอน

1.1.5 จัดการเรียนการสอนในเรื่องที่เตรียมไว้

1.2 การประเมินความรอบรู้ในเรื่องที่จะเรียนก่อนการเรียนเป็นการประเมินผู้เรียนในเรื่องที่จะทำการสอน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะในเรื่องที่จะเรียนนั้น มากน้อยเพียงไร เพื่อนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้เรียนแต่ละคนว่าเริ่มต้นเรียนเรื่องนั้นๆ โดยมีความรู้เดิมอยู่เท่าไรจะได้นำไปเปรียบเทียบกับผลการเรียนภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนตามแผนการเรียนรู้แล้ว ว่าเกิดพัฒนาการหรือเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่เพียงไร ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนและประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียน ซึ่งจะใช้เป็นประโยชน์ในการสนองตอบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่มต่อไป การประเมิน

ความรอบรู้ก่อนเรียนมีขั้นตอนการปฏิบัติเหมือนกับการประเมินความพร้อม ต่างกันเฉพาะความรู้ทักษะที่จะประเมินเท่านั้น

2. การประเมินระหว่างเรียน เป็นการประเมินเพื่อมุ่งตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนว่าบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูได้วางแผนไว้หรือไม่ เพื่อนำสารสนเทศที่ได้จากการประเมินไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและเกิดพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ การประเมินผลระหว่างเรียนมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

2.1 วางแผนการเรียนรู้และการประเมินผลระหว่างเรียน ผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้และแนวทางการประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งในแผนการเรียนรู้ควรระบุภาระงานที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.2 เลือกวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับภาระงาน หรือกิจกรรมหลักที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ การประเมินจากสิ่งที่ผู้เรียนแสดงให้เห็นว่ามีความรู้ ทักษะและความสามารถ ตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันเป็นผลจากการเรียนรู้ มีวิธีการประเมินที่ผู้สอนสามารถเลือกใช้ในการประเมินดังนี้

2.2.1 การประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล ได้แก่

- การถามตอบระหว่างทำกิจกรรมการเรียนรู้
- การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เรียน
- การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน
- การสอบปากเปล่าเพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติ
- การอ่านบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ของผู้เรียน
- การตรวจแบบฝึกหัดและการบ้าน พร้อมให้ข้อมูลป้อนกลับ

2.2.2 การประเมินจากการปฏิบัติ เป็นวิธีการประเมินงานหรือกิจกรรมที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้น้อยเพียงไรผู้สอนต้องเตรียมการในสิ่งสำคัญ 2 ประการคือ

2.2.2.1 ภาระงานหรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ

2.2.2.2 เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) วิธีการประเมินการปฏิบัติจะเป็นไปตามลักษณะงาน ดังนี้

- ภาระงานหรือกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนทำเป็นรายบุคคล กลุ่ม จะประเมินวิธีการทำงานตามขั้นตอนและผลงานของผู้เรียน
- ภาระงานหรือกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติเป็นปกติ

ในชีวิตประจำวัน จะประเมินด้วยวิธีการสังเกต จดบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับผู้เรียน

- การสาธิต คือ การให้ผู้เรียน แสดงหรือปฏิบัติกิจกรรม

ตามที่กำหนด

- การทำโครงการ การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน กำหนดให้ผู้สอนต้องมอบหมายให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติโครงการอย่างน้อย 1 โครงการ ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องกำหนดภาระงานในลักษณะของโครงการให้ผู้เรียนปฏิบัติในรูปแบบใด รูปแบบหนึ่งใน 4 รูปแบบต่อไปนี้

- (1) โครงการสำรวจ
- (2) โครงการสิ่งประดิษฐ์
- (3) โครงการแก้ปัญหาหรือการทดลองศึกษาค้นคว้า
- (4) โครงการอาชีพ

วิธีการประเมินผลโครงการ ควรประเมิน 3 ระยะคือ

(1) ระยะก่อนทำโครงการ โดยประเมินความพร้อมการเตรียมการ และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน

(2) ระยะทำโครงการ โดยประเมินการปฏิบัติจริงตามแผนวิธีการ และขั้นตอนกำหนดไว้ และการปรับปรุงงานระหว่างปฏิบัติ

(3) ระยะสิ้นสุดการทำโครงการ โดยประเมินผลงานและวิธีการ นำเสนอผลการดำเนินโครงการ

การกำหนดให้ผู้เรียนทำโครงการ สามารถทำได้ 3 แบบ คือ

(1) โครงการรายบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกปฏิบัติงาน ตามความ สามารถ ความถนัด และความสนใจ

(2) โครงการกลุ่ม เป็นการทำให้โครงการขนาดใหญ่และซับซ้อน ต้องให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันหลายด้านช่วยกันทำ การประเมินโครงการควรเน้น การประเมินกระบวนการกลุ่ม

(3) โครงการผสมระหว่างรายบุคคลกับกลุ่ม เป็นโครงการที่ผู้เรียน ทำร่วมกัน แต่เมื่อเสร็จงานแล้ว ให้แต่ละคนรายงานผลด้วยตนเอง โดยไม่ต้องได้รับการช่วยเหลือ จากสมาชิกในกลุ่ม

ในการประเมินการปฏิบัติงานดังกล่าวมาข้างต้น ผู้สอนจำเป็นต้อง สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ประกอบการประเมินการปฏิบัติ เช่น

- แบบวัดภาคปฏิบัติ

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- แบบตรวจสอบรายการ
- เกณฑ์การให้คะแนนเป็นต้น

2.3 การประเมินสภาพจริง การประเมินสภาพจริงเป็นการประเมินจาก การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ จะเป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง จึงเป็นงานที่มีสถานการณ์ซับซ้อน และเป็นองค์รวมมากกว่างานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนทั่วไป วิธีการประเมินสภาพจริงไม่มีความแตกต่าง จากการประเมินจากการปฏิบัติ เพียงแต่อาจมีความยุ่งยากในการประเมินมากกว่า เนื่องจากเป็นสถานการณ์จริง หรือต้องจัดสถานการณ์ให้ใกล้เคียง แต่จะเกิดประโยชน์กับผู้เรียนมาก เพราะจะทำให้ทราบความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ว่ามีจุดเด่นและข้อบกพร่องในเรื่องใด อันจะนำไปสู่การแก้ไขที่ตรงประเด็นที่สุด

2.4 การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน ดำเนินการดังนี้

2.4.1 กำหนดโครงสร้างของแฟ้มงาน จากวัตถุประสงค์ของแฟ้มสะสมงานว่าต้องการสะท้อนสิ่งใดเกี่ยวกับความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน ทั้งนี้อาจพิจารณาผลจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามสาระการเรียนรู้ที่สะท้อนได้จากการให้ผู้เรียนได้จัดทำแฟ้มสะสมงาน

2.4.2 กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมผลงาน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแฟ้มสะสมงาน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำแฟ้มสะสมงาน

2.4.3 กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมผลงาน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแฟ้มสะสมงาน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำแฟ้มสะสมงาน

2.4.4 กำหนดให้วิธีการประเมินงานเพื่อพัฒนาชิ้นงาน ซึ่งส่งถึงการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถสูงสุด ทั้งนี้ครูอาจจัดทำเกณฑ์ให้คะแนนสำหรับผู้เรียนนำไปใช้เป็นข้อชี้แนะในการพัฒนางาน

2.4.5 ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาผลงาน โดยการมีส่วนร่วมในการประเมินจากทุกฝ่าย แล้วนำข้อมูลที่สอดคล้องกันไปเป็นสารสนเทศหลักในการให้ข้อมูลป้อนกลับ สำหรับให้ผู้เรียนใช้ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

2.4.6 จัดให้มีการนำเสนอผลงานที่ได้สะสมไว้ ครูผู้สอนและผู้เรียนควรวางแผนร่วมกันในการคัดเลือกชิ้นงานที่ดีที่สุด การนำเสนอชิ้นงานแต่ละชิ้น

2.4.7 ควรมีหลักฐานการพัฒนางานและการประเมินผลงานด้วยตนเอง และเกณฑ์การประเมินผลงานประกอบไว้ด้วย

ในการใช้วิธีการประเมินโดยเพิ่มคะแนนผู้สอนควรคำนึงด้วยว่าเพิ่มคะแนนมีหลายประเภท การเลือกใช้เพิ่มคะแนนประเภทใด ควรคำนึงถึงรูปแบบและแนวทางในการพัฒนาเพิ่มคะแนนให้เหมาะสม เพื่อให้เพิ่มคะแนนช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนด้วย

2.5 การกำหนดสัดส่วนการประเมินระหว่างเรียนกับการประเมินผลปลายปี การประเมินระหว่างเรียนมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อมุ่งนำสารสนเทศมาพัฒนาผู้เรียนและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน การประเมินระหว่างเรียนที่ดำเนินการอย่างถูกต้อง เข้มงวด และจริงจัง จะให้ผลการประเมินที่สะท้อนภาพความสำเร็จ และศักยภาพของผู้เรียนได้ถูกต้อง สมบูรณ์ และน่าเชื่อถือ ดังนั้น ควรให้น้ำหนักความสำคัญของการประเมินระหว่างเรียนในสัดส่วนที่มากกว่าการประเมินตอนปลายปี ทั้งนี้โดยคำนึงถึงธรรมชาติของรายวิชาและตัวชี้วัดเป็นสำคัญ การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรายกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาปลายปีต้องนำผลการประเมินระหว่างเรียนไปใช้ในการตัดสินผลการเรียนด้วย

2.6 จัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน ผู้สอนต้องจัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการประเมินผลระหว่างเรียนอย่างเป็นระบบชัดเจน เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมผู้เรียน ใช้เป็นหลักฐานสำหรับการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องและใช้เป็นหลักฐานสำหรับตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้สอน ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและความยุติธรรมในการประเมิน ข้อมูลหลักฐานการประเมินระหว่างเรียนที่พึงแสดง ได้แก่

2.6.1 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.6.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนตามวิธีการประเมิน เช่น บันทึกการสังเกตพฤติกรรม บันทึกคะแนนผลจากการประเมินชิ้นงาน บันทึกคะแนนการประเมินโครงการ บันทึกเกี่ยวกับการประเมินเพิ่มคะแนน เป็นต้น

2.7 การประเมินเพื่อสรุปผลการเรียน เป็นการประเมินเพื่อมุ่งตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียน เมื่อผ่านการเรียนรู้ช่วงเวลาหนึ่ง หรือสิ้นสุดการเรียนรายวิชาปลายปี ประกอบด้วย

3. การประเมินหลังเรียน เป็นการประเมินผู้เรียนในเรื่องที่ได้เรียนจบแล้วเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดหรือไม่ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลการประเมินก่อนเรียนว่าผู้เรียนเกิดพัฒนาการขึ้นมากน้อยเพียงไร ทำให้สามารถประเมินได้ว่าผู้เรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้เพียงไร และกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนเพียงไร ข้อมูลจากการประเมินภายหลังการเรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากมาย ได้แก่

3.1 ปรับปรุงแก้ไขซ่อมเสริมผู้เรียนให้บรรลุผลตามตัวชี้วัด หรือจุดประสงค์ของการเรียน

3.2 ปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.3 ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน การประเมิน

หลังเรียน ควรจะให้สอดคล้องกับการประเมินก่อนเรียน เพื่อการเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียน สำหรับการวิจัยในชั้นเรียน ควรใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินชุดเดียวกันหรือคู่ขนานกัน

4. การประเมินผลการเรียนปลายปี เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในการเรียนรายวิชาต่างๆตามตัวชี้วัดรายปี สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และตัวชี้วัดรายภาคเรียนสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 การประเมินผลนั้นนอกจากจะมีจุดประสงค์เพื่อการสรุปตัดสินความสำเร็จของผู้เรียนในการเรียนสาระการเรียนรู้รายปีเป็นสำคัญแล้ว ยังใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไข ซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดของรายวิชาให้เกิดพัฒนาการและมีผลการเรียนตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ด้วยการประเมินผลการเรียนปลายปี สามารถใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินได้อย่างหลากหลายให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและช่วงเวลาในการประเมิน เพื่อให้การประเมินผลการเรียนรู้อิงตัวชี้วัดมีส่วนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์และสนับสนุนการเรียนการสอน จึงให้นำผลการประเมินผลระหว่างเรียน ไปใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผลการเรียนปลายปี โดยสัดส่วนการประเมินผลระหว่างเรียนมากกว่าการประเมินผลการเรียนปลายปี

จากการศึกษาเรื่องการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ สรุปได้ว่าการตัดสินคุณค่าเป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการเรียนรู้ ร่วมกันกำหนดกรอบแผนงาน ดำเนินการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และสรุปผลการเรียน จัดทำเอกสารบันทึกผล การนิเทศ กำกับ ติดตามและนำผลการประเมินมาวางแผนการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายทั้งการประเมินตามสภาพจริง การใช้แฟ้มสะสมผลงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียน

3.2 การวัดผลประเมินผลการอ่าน ทิศวิเคราะห์ และเขียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 19) ได้กล่าวถึงการประเมินผลการอ่าน ทิศวิเคราะห์และเขียน ในคู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู ไว้ดังนี้

1. ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการกำหนดมาตรฐานเกณฑ์แนวทางการประเมินและการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผลช่วงชั้น

2. ประกาศแนวทางและวิธีการประเมิน

3. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน

4. ดำเนินการประเมินปลายปีและประเมินผ่านช่วงชั้น

5. ผู้บริหารอนุมัติผลการประเมิน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 4-6) ได้กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาและประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ว่า

1. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและประเมินความสามารถในการอ่าน

คิดวิเคราะห์และเขียนของสถานศึกษา อาจประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนครูผู้สอน ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนและผู้แทนนักเรียน มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการพัฒนา ประเมิน ปรับปรุงแก้ไขและตัดสินผลการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน รายปี (ระดับประถมศึกษา) รายภาค (ระดับมัธยมศึกษา) และจบการศึกษาแต่ละระดับ

2. ศึกษาหลักการประเมิน ความหมาย ขอบเขตการประเมิน และตัวชี้วัดการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามแนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งในการกำหนดขอบเขตการประเมินและตัวชี้วัดจำแนกเป็นระดับชั้นนั้น เป็นการจัดระดับความสามารถของผู้เรียนที่จะสามารถทำได้ ช่วยให้ครูเลือกวิธีการที่จะใช้ในการพัฒนาและประเมินได้อย่างเหมาะสม

3. กำหนดรูปแบบ วิธีการ และแนวทางที่จะใช้ในการพัฒนาและประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับขอบเขตและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ รวมทั้งกำหนดระดับคุณภาพหรือเกณฑ์การประเมิน เป็น 4 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดีผ่าน และไม่ผ่าน เพื่อใช้ในการตัดสินผลการเรียนรายปี (ระดับประถมศึกษา) รายภาค (ระดับมัธยมศึกษา) และจบการศึกษาแต่ละระดับ สถานศึกษาอาจเลือกรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือหลายรูปแบบ หรือหลายวิธีการผสมผสานกัน ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การบูรณาการตัวชี้วัดการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ร่วมกับการประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

รูปแบบที่ 2 การใช้เครื่องมือหรือแบบทดสอบประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

รูปแบบที่ 3 การกำหนดโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ให้ผู้เรียนปฏิบัติโดยเฉพาะ

รูปแบบที่ 4 การบูรณาการตัวชี้วัดของการประเมินการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียน ร่วมกับประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. ดำเนินการพัฒนา ประเมินและปรับปรุงแก้ไขความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนตามรูปแบบและวิธีการที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง

5. สรุปและตัดสินผลการประเมิน บันทึกและรายงานผลการประเมิน ความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนต่อผู้เกี่ยวข้อง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 40-44) ได้กล่าวถึง การประเมินการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนไว้ว่า เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่าน หนังสือ เอกสารและสื่อต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว แล้วนำมาคิดสรุปเป็นความรู้ความเข้าใจ ของตน ความสามารถในการคิควิเคราะห์เนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่าน ซึ่งนำไปสู่การสังเคราะห์ สร้างสรรค์ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และความสามารถในการถ่ายทอดความคิดเหล่านั้น ด้วยการเขียนสื่อความ ที่สะท้อนถึงสติปัญญา ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการคิควิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์จินตนาการอย่างเหมาะสมและมีคุณค่า พร้อมด้วย ประสิทธิภาพและทักษะในการเขียนที่มีสำนวนภาษาถูกต้อง มีเหตุผล และลำดับขั้นตอน ในการนำเสนอ ที่สามารถสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจน ตามระดับของมาตรฐาน ช่วงชั้นอย่างแท้จริง

การประเมินการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน เป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่ง ที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องได้รับการประเมินให้ผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด จึงจะได้รับการตัดสิน ให้ผ่านการศึกษาแต่ละชั้น การประเมินดังกล่าวเป็นมาตรการสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา เพราะมาตรการดังกล่าวจะช่วยผู้เรียนทุกคนให้ได้รับการฝึกฝนให้มีความสามารถในการอ่าน การคิควิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ อันเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ ในทุกๆ ด้านอย่างจริงจัง ในขณะเดียวกันก็เป็นมาตรการเพื่อแก้ปัญหาความอ่อนด้อยของ ความสามารถในการเขียนสื่อความของผู้จบการศึกษาทุกระดับอีกด้วย

3.4.1 ขั้นตอนดำเนินการในการประเมินการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน มีดังนี้

3.4.1.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของโรงเรียนกำหนด เกณฑ์และแนวทางการประเมิน

1) กำหนดมาตรฐานการอ่าน การคิควิเคราะห์ และเขียนพร้อมทั้ง ตัวชี้วัดแนวทางการประเมิน

2) กำหนดแนวทางและวิธีการประเมินที่เหมาะสม เช่น

(1) ความสามารถจริงของผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมทางการเรียน
ในรายวิชาต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียน โดยการสังเกตของผู้สอน

(2) การมอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้า แล้วเขียนเป็นรายงาน

(3) ผลงานเชิงประจักษ์ต่างๆ เกี่ยวกับการอ่าน การคิดวิเคราะห์และ
การเขียนที่รวบรวม และนำเสนอในรูปของแฟ้มสะสมงาน

(4) การทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบแบบเขียนตอบหรือการให้
ผู้เรียนเขียนความเรียง

(5) วิธีอื่นๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม

3) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน
ตามความเหมาะสม

4) แนวทางการซ่อมเสริมปรับปรุงผู้เรียนที่ยังไม่ได้คุณภาพ
ตามมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียน

3.4.1.2 ประกาศแนวทาง และวิธีการประเมิน ดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้เกี่ยวข้อง
ได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และชี้แจงให้เกิดความเข้าใจ

3.4.1.3 โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมินการอ่าน
การคิดวิเคราะห์ และการเขียน เพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำเครื่องมือประเมิน สรุปรวบรวมข้อมูล และ
ตัดสินผลการประเมิน

3.4.1.4 กรรมการดำเนินการประเมิน และนำเสนอผลการประเมินต่อคณะ
กรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้ความเห็นชอบและเสนอผู้บริหาร
อนุมัติผลต่อไป

3.4.2 แนวทางการประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน
ปลายปีเป็นการประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา
เพื่อสรุปความสามารถของผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษา โดยมีแนวดำเนินการ ดังนี้

3.4.2.1 ผู้มีหน้าที่ประเมินตรวจสอบหรือประเมินผู้เรียนในความรับผิดชอบ
ตามวิธีการและเครื่องมือที่คณะกรรมการฯ กำหนดเพื่อให้ได้ข้อมูลความสามารถของผู้เรียน
ด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนอย่างเหมาะสม ครบถ้วน ตามศักยภาพที่แท้จริงของ
ผู้เรียน รายงานคณะกรรมการดำเนินการประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียน ผู้มีหน้าที่ประเมิน
สามารถที่จะสรุปผลการประเมินกลางปีหรือเมื่อสิ้นภาคเรียนแรกได้ เพื่อแจ้งให้ผู้เรียนได้ทราบ
สถานภาพของตนและทำการปรับปรุงแก้ไขตนเองได้

3.4.2.2 คณะกรรมการดำเนินการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สรุปผลการประเมินเมื่อสิ้นปีการศึกษา

3.4.2.3 ตัดสินผลการประเมินการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดแต่ละประการตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

3.4.2.4 แจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบ

3.4.2.5 ดำเนินการซ่อมเสริม ปรับปรุง แก้ไขผู้เรียนในส่วนที่ไม่ผ่านการประเมิน

จากการศึกษาการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สรุปได้ว่าเป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่านอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว แล้วนำมาคิดสรุปเป็นความรู้ ความเข้าใจของตน ความสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตลอดจนสร้างสรรค์งานจากเนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่าน และสามารถถ่ายทอดความคิดเหล่านั้นด้วยการเขียนสื่อความ โดยคณะกรรมการที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้นจะกำหนดมาตรฐานและแนวทางการวัดผลประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตลอดจนเก็บเอกสารหลักฐาน นำเสนอผลการประเมินต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและนำไปใช้ในการพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนต่อไป

3.3 การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 49-76) ได้กล่าวถึงการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่า เป็นการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอื่นๆ ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นสำหรับพัฒนาผู้เรียนเป็นกรณีพิเศษ เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างเอกลักษณ์เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่นๆ ให้แก่ผู้เรียน โรงเรียนและชุมชนของโรงเรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินเชิงวินิจัย

3.3.1 แนวทางในการดำเนินงานมีดังนี้

3.3.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน ประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้ปกครอง และชุมชน โดยคณะกรรมการจะมีหน้าที่กำหนดแนวทางการพัฒนา แนวทางการประเมิน เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการปรับปรุงซ่อมเสริมผู้เรียน

3.3.1.2 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความจำเป็น และความต้องการของ โรงเรียนและชุมชน โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น อาจจะซ้ำหรือแตกต่างจากคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม

และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรหรือมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ก็ได้

3.3.2 การกำหนดแนวทางการพัฒนา มี 2 ลักษณะ ดังนี้

3.3.2.1 การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในห้องเรียนมอบหมายให้
ผู้สอนดำเนินการพัฒนา ประเมินผล และแก้ไขปรับปรุงผู้เรียนในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ต่างๆ

3.3.2.2 การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์นอกห้องเรียน ให้นักลากร
ของโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนา ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขผู้เรียน
อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาทั้งในลักษณะของการร่วมกิจกรรมต่างๆ หรือการดำเนินชีวิตประจำวัน
ทั้งในและนอก โรงเรียน

3.3.3 การดำเนินการประเมินผู้เรียนรายภาค เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนแต่ละภาค
ผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ดำเนินการประเมินผู้เรียนตามแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งสามารถเลือกใช้เครื่องมือและ
วิธีการได้อย่างหลากหลาย ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันทั้งในและ
นอกห้องเรียน การสัมภาษณ์ การบันทึกเหตุการณ์ การรายงานตนเอง ฯลฯ ทั้งนี้ จะต้องเหมาะสม
กับกิจกรรมและคุณลักษณะที่จะประเมิน

3.3.4 การประมวลผล การประเมินรายภาค ผู้มีหน้าที่ในการพัฒนาและประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละฝ่ายทำการประเมินและรวบรวมข้อมูลการประเมินคุณธรรม
จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน แล้วส่งต่อให้คณะกรรมการฯ นำไป
ทำการประมวลผลและพิจารณาตัดสินผลการประเมินคุณลักษณะแต่ละประการตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.3.5 การแจ้งผลและซ่อมเสริม คณะกรรมการฯ แจ้งผลการตัดสินผล
การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาของผู้เรียนนำไปกรอกในเอกสาร
แบบแสดงผลการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์และแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนและ
ผู้ปกครองทราบต่อไป พร้อมกับดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผู้เรียน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
ให้ควบคุมและพัฒนาตนเองในการถือปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ดีขึ้น รวมทั้งมอบหมาย
ให้ปฏิบัติกิจกรรมคุณความดีชดเชย ตามแนวทางที่โรงเรียนได้กำหนดไว้

3.3.6 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การพิจารณาสรุปผลการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อตัดสินให้ผู้เรียนผ่าน คณะกรรมการฯ ควรสรุปจากผลการประเมิน
ในภาคเรียนสุดท้าย และแนวโน้มการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละประการจากผลการ
ประเมินในแต่ละภาคเรียนที่ได้บันทึกไว้ผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประการใดประการหนึ่ง จะต้องเข้ารับการอบรมและปฏิบัติกิจกรรมคุณความดีชดเชยตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมายจนครบถ้วนก่อน จึงจะได้รับอนุมัติให้ผ่านช่วงชั้นได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 19) ได้กล่าวถึงแนวปฏิบัติของครูในการดำเนินการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไว้ว่า

1. ร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
2. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา
3. กำหนดแนวการดำเนินการเป็นรายคุณธรรม โดยประเมินทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
4. ดำเนินการประเมินและสรุปผลเป็นรายปี
5. การประเมินให้ผู้เรียนทราบและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง
6. ประเมินผ่านช่วงชั้นตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

จากการศึกษาเรื่องการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สรุปได้ว่าเป็นการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอื่นๆ ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นจากคณะกรรมการ โดยการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินเชิงวินิจจัยทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายเช่น การสังเกต สัมภาษณ์หรือการรายงานตนเอง โดยต้องรวบรวมข้อมูลผลการประเมินนำเสนอต่อนักเรียน ผู้ปกครองและใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไป

3.4 การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 77-81) ได้กล่าวถึงการดำเนินการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนต้องจัดให้ผู้เรียน ในทุกชั้นการศึกษา ได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามความถนัดและความสนใจให้เต็มศักยภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียน จะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่โรงเรียนกำหนด จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

3.4.1 ลักษณะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.4.1.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพ

ที่ดี ซึ่งครูทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเอง
สู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

3.4.1.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
อย่างครบวงจร ตั้งแต่วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้น
การทำงานร่วมกันอย่างเป็นกลุ่ม เช่น โครงการ กิจกรรมตามความสนใจ ชุมนุมวิชาการ กิจกรรม
รักการอ่าน กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์

3.4.2 แนวทางการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนต้องจัดให้มีกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียนทั้ง 2 ลักษณะทุกภาคเรียน และทำการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน
เป็นรายกิจกรรม โดยมีแนวทางการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

3.4.2.1 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม

- 1) ผู้รับผิดชอบกิจกรรมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน
จุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรม โดยประเมินจากพฤติกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลการปฏิบัติ
กิจกรรมด้วยวิธีการหลากหลายตามสภาพจริง
- 2) ผู้รับผิดชอบกิจกรรมตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของ
ผู้เรียนว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้หรือไม่ (ร้อยละ 80 ของเวลาเข้าร่วมกิจกรรม)
- 3) ในกรณีที่มีกิจกรรมใดต้องใช้เวลาปฏิบัติตลอดปี เมื่อสิ้น
ภาคเรียนแรกผู้รับผิดชอบกิจกรรมควรจัดให้มีการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมผู้เรียน เพื่อสรุป
ความก้าวหน้าและสภาพของการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนระยะหนึ่งก่อน เพื่อการปรับปรุงแก้ไข
หรือส่งเสริมการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และรายงาน
ผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ โดยทำการประเมินตามจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม และ
นำผลการประเมินนั้นไปรวมกับผลการประเมินการร่วมกิจกรรมในภาคเรียนที่สอง เพื่อตัดสิน
ผลการประเมินการผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา (สิ้นสุดกิจกรรม)
- 4) ตัดสินให้ผู้เรียนที่ผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม และ
มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ให้เป็นผู้ผ่านการประเมินผลการร่วมกิจกรรม ผู้เรียนที่มี
ผลการประเมินบกพร่องในเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งหรือทั้งสองเกณฑ์ จะเป็นผู้ไม่ผ่านการประเมินผล
การร่วมกิจกรรมจะต้องซ่อมเสริมข้อบกพร่องให้ผ่านเกณฑ์ก่อน จึงจะได้รับการตัดสินใจให้ผ่าน
กิจกรรม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 7-8) ได้กล่าวถึงหลักการและ
ขอบข่ายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. มีเป้าหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และครอบคลุมผู้เรียนทุกคน
2. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพ ตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการ เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ
3. เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ
4. เป็นกิจกรรมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน องค์กร และหน่วยงานอื่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
  - ขอบข่ายในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้ครบทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้หลากหลายรูปแบบและวิธีการ โดยมีขอบข่าย ดังนี้
    1. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้นในลักษณะเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนสามารถบูรณาการระหว่างกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
    2. เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้ อาชีพ และการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ตลอดจนเห็นแนวทางในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ
    3. เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคม ในลักษณะต่างๆ สนับสนุนค่านิยมที่ดีงามและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
    4. เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่างๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทร ความเป็นพลเมืองดี และความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 11-12) สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2 ประการ คือ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสิน

  1. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรมมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.2 ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกิจกรรม

1.3 ผู้เรียนที่มีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม มีการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เป็นผู้ผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม และนำผลการประเมินไปบันทึกในระเบียบแสดงผลการเรียนรู้

1.4 ผู้เรียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านในเกณฑ์เวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามที่สถานศึกษากำหนด ครูหรือผู้รับผิดชอบต้องดำเนินการซ่อมเสริมและประเมินจนผ่าน ทั้งนี้ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นในปีการศึกษานั้นๆ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา

2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสิน การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อตัดสินเลื่อนชั้นและจบระดับการศึกษา เป็นการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค เพื่อสรุปผลการผ่านในแต่ละกิจกรรม สรุปผลรวมเพื่อเลื่อนชั้นและประมวลผลรวมในปีสุดท้ายเพื่อการจบแต่ละระดับการศึกษาโดยการดำเนินการดังกล่าวมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดระดับการศึกษา

2.2 ผู้รับผิดชอบสรุปและตัดสินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดนั้น ผู้เรียนจะต้องผ่านกิจกรรม 3 กิจกรรมสำคัญ ดังนี้

2.2.1 กิจกรรมแนะแนว

2.2.2 กิจกรรมนักเรียน ได้แก่

2.2.2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร โดยเลือกเพียง 1 กิจกรรม

2.2.2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

2.2.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 ผู้รับผิดชอบเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ความเห็นชอบ

2.4 ผู้รับผิดชอบเสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาเพื่ออนุมัติผล
การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 19) ได้กล่าวถึง
แนวทางการปฏิบัติของครูในการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า

1. ครูผู้ควบคุมกิจกรรมเป็นผู้ประเมินและตัดสินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
เป็นรายกิจกรรม
2. ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน 2 ด้าน คือ การผ่านจุดประสงค์
ของกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยพิจารณาจากจำนวนเวลาเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
3. ตัดสินผลการปฏิบัติกิจกรรมเป็น 2 ระดับ คือ ผ่านและไม่ผ่าน โดย
ผู้ได้รับการตัดสินให้ผ่านจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ด้าน
4. ประเมินและตัดสินกิจกรรมการผ่านช่วงชั้นตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา
กำหนด
5. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการประเมินและตัดสินการปฏิบัติกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน

จากการศึกษาแนวทางการวัดผลประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สรุปได้ว่า เป็นการจัด
กิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองตามความถนัดและความสนใจให้เต็มศักยภาพ
โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม
โดยมีกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน การประเมินการผ่านกิจกรรม
จะใช้เวลาการเข้าร่วมกิจกรรมและการผ่านจุดประสงค์ การดำเนินงานต้องมีคณะกรรมการประเมิน
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดำเนินการทุกภาคเรียน ตลอดจนรวบรวมผลการประเมินเสนอค่อนักเรียน
ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียน และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ของนักเรียนต่อไป

3.5 การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557, หน้า 98-99) ได้กล่าวถึงการวัดผล
ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติไว้ว่า เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
ด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นมาตรฐานระดับชาติ ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงาน
ที่จัดการศึกษาระดับชาติ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่หรือได้รับมอบหมาย
การประเมินผลดังกล่าวมีจุดหมายเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนและคุณภาพ
การศึกษาของชาติ แล้วนำผลการประเมินไปวางแผนดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการศึกษา

ของชาติ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถส่งผลย้อนกลับไปที่โรงเรียนปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้เช่นเดียวกัน

สถานศึกษาจะต้องเตรียมผู้เรียนให้เข้ารับการประเมินด้วยความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินระดับชาติ ให้ความร่วมมือในการประเมินเต็มความสามารถและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินอย่างเคร่งครัด

การประเมินผลการเรียนระดับชาติ มีลักษณะที่เป็นคุณประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้สามารถเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพระหว่างระดับชั้นเรียน ระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอกได้อย่างสมเหตุสมผล
2. สามารถประเมินได้ทั้งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการตามหลักสูตร และความถนัดทางการเรียน (Scholastic aptitude test : SAT)
3. ส่งเสริมและการกระตุ้นให้โรงเรียนให้ความสนใจอย่างจริงจังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญของหลักสูตร
4. สามารถใช้ผลการประเมินให้เป็นประโยชน์ทั้งในระดับผู้เรียน ระดับชั้นเรียน ระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ
5. สร้างแรงจูงใจกระตุ้นและท้าทายให้ผู้เรียนทุกคนตั้งใจใฝ่หาสัมฤทธิ์ผล การเรียนและด้านอื่นๆ
6. เพื่อเป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 19-20) ได้กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติของข้าราชการครูเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติไว้ดังนี้

1. เตรียมตัวผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะรับการประเมิน
2. เตรียมตัวบุคลากร สถานที่ และอำนวยความสะดวกในการรับการประเมิน
3. สร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และความสำคัญแก่ครูและผู้เรียน
4. นำผลการประเมินมาพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

เอกรินทร์ สีหาศาล (2546, หน้า 104) ได้กล่าวถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (National standardized attainment test) ว่าเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นมาตรฐานระดับชาติ

ซึ่งดำเนินการ โดยกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายการประเมินดังกล่าว มีจุดหมายเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของชาติ แล้วนำผลการประเมินไปวางแผนพัฒนา การศึกษาของชาติ ในขณะที่เดียวกันก็แจ้งผลกลับไปให้สถานศึกษาดำเนินการปรับปรุง กระบวนการ การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดซึ่งเป็นระบบควบคุมคุณภาพจากภายนอก นอกเหนือไปจากการจัดทำ ระบบการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาจึงต้องจัดเตรียมผู้เรียนให้เข้ารับการประเมิน ด้วยความพร้อมและตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินระดับชาติ ต้องให้ความร่วมมือ ในการประเมินเต็มความสามารถและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินอย่างเคร่งครัด

จากการศึกษาการวัดผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ สรุป ได้ว่า เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อนำไปใช้ ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาที่จะต้องเตรียมตัวผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะรับ การประเมิน โดยมีคณะกรรมการเตรียมความพร้อม ระบบจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์และนำเสนอ ข้อมูลต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง

การบริหารงานตามภารกิจการบริหาร PDCA

การบริหารคุณภาพของเดมมิ่ง (The Deming Cycle) หรือวัฏจักร PDCA เริ่มขึ้นครั้งแรก โดย วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ท (Walter Shewhart) เป็นผู้พัฒนาขึ้นเป็นคนแรกจากการควบคุม กระบวนการเชิงสถิติ ในปี ค.ศ. 1930 จนกระทั่งปี ค.ศ. 1950 ได้มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง โดย เอดวาร์ด เดมมิ่ง (W.Edwards Deming) ปรมาจารย์ทางด้านการบริหารคุณภาพ หลายคน จึงเรียกว่าวงจรบริหารคุณภาพของเดมมิ่ง หรือวัฏจักร PDCA

การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDAC) ตามแนวคิดของเดมมิ่ง เป็นเครื่องมือการบริหาร ที่จัดเป็นแกนร่วมของการบริหารที่หลากหลายบนพื้นฐานเดียวกัน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ของเดมมิ่งและนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้กล่าวถึงวงจรคุณภาพ (PDCA) ไว้ดังนี้

เดมมิ่ง (Deming in Mycoted, 2004) กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการ ที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่า

วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ การวางแผนเพื่อการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผน

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือไม่อย่างไร

Act คือ ขอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

แม้ว่าวงจรคุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องแต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนนี้ใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงานหรือจะเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริงจะทำให้ได้ข้อสรุปว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

วิฑูรย์ สิมะ โสคติ (2542, หน้า 84) เสนอขั้นตอนการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผน (Plane) ประกอบด้วย

- 1.1 กำหนดหัวข้อควบคุมจากวัตถุประสงค์
- 1.2 กำหนดเป้าหมายจากหัวข้อควบคุม
- 1.3 กำหนดวิธีการดำเนินงาน

2. การปฏิบัติตามแผน (Do) ประกอบด้วย

- 2.1 ศึกษาวิธีดำเนินการให้เข้าใจ
- 2.2 ดำเนินตามวิธีดำเนินการ
- 2.3 บันทึกผลการดำเนินงานตามหัวข้อควบคุม

3. การประเมินผล (Check) ประกอบด้วย

- 3.1 ตรวจสอบวิธีการทำงานเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่
- 3.2 ตรวจสอบผลอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
- 3.3 ตรวจสอบว่าตรงตามหัวข้อควบคุมหรือไม่

4. การกำหนดมาตรการแก้ไขที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน (Act) ประกอบด้วย

- 4.1 มาตรการแก้ไขการดำเนินงาน
- 4.2 ค้นหาสาเหตุและแก้ไขเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำ
- 4.3 ปรับปรุงระบบการทำงาน

ฟองศรี สมยา (2544, หน้า 65) กล่าวว่า การดำเนินงานให้เกิดผลโดยใช้กระบวนการคุณภาพโดยอาศัยกระบวนการ PDCA ดังนี้

1. การวางแผน (Plan) โดยพิจารณามาตรฐานคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการปฏิบัติงานของฝ่ายงาน 4 ฝ่าย
2. การลงมือทำ (Do) ผู้บริหารปฏิบัติตามมาตรฐานของโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายงาน ครู ปฏิบัติการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานไปสู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
3. การตรวจสอบ (Check) เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานหรืองานที่ได้รับมอบหมาย
4. การปรับปรุง/พัฒนา (Action) มีการนำเสนอผลงาน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ เป็นไปตามมาตรฐาน

บรรจง จันทมาส (2546, หน้า 7-8) นำ เสนอ PDCA เป็นขั้นตอนที่ คือ Plan-Do-Check-Act โดยมีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมแผนงาน (Plan) ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญต้องนำมาพิจารณา คือกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน สามารถวัดได้ กำหนดวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 2 ลงมือปฏิบัติตามแผน (Do) คือศึกษาวิธีทำงานให้เข้าใจแล้วลงมือปฏิบัติตามวิธีการแล้วเก็บข้อมูลถึงคุณลักษณะทางคุณภาพ ตามแผนที่วางไว้

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Check) เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของงาน และประเมิน โดยตรวจสอบดูว่างานที่ได้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่เปรียบเทียบกับเป้าหมาย ตรวจสอบหาค่าที่วัดได้ และผลที่ตรวจสอบตรงตามแผนและเป้าหมายหรือไม่

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (Act) จากผลของการตรวจสอบ ถ้าพบว่าเกิดปัญหาหรือมีข้อบกพร่องขึ้น งานที่ไม่ตรงเป้าหมายหรือไม่ตามแผนให้ปฏิบัติการแก้ไขตามลักษณะของปัญหาที่พบ

วิภา ส่างสาร (2547, หน้า 25-27) จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของ PDCA ซึ่งเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพนั้นมิใช่เพียงแต่การปรับผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกไปจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่ละรอบของ PDCA อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และมีการวางแผน PDCA ที่มีวันได้สูงขึ้นไปเรื่อยๆ

ทรายคำ เอมอร (2553, หน้า 37) ได้กล่าวถึง ปรัชญาการบริหารคุณภาพ โดยรวม จำนวน 14 ข้อ ดังนี้

1. สร้างปณิธานที่มุ่งมั่นในการปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการ

2. ยอมรับปรัชญาการบริหารคุณภาพใหม่ๆ
3. ยุติการควบคุมคุณภาพโดยการตรวจสอบ
4. ยุติการดำเนินธุรกิจโดยการตัดสินใจที่ราคาขายเพียงอย่างเดียว
5. ปรับปรุงระบบการผลิตและการบริการ
6. ฝึกทักษะอย่างสม่ำเสมอ
7. สร้างภาวะผู้นำ
8. กำจัดความกลัว
9. ขจัดอุปสรรคของความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน
10. ยกเลิกเป้าหมายที่ไม่สอดคล้อง
11. ยกเลิกโควตาที่เป็นตัวเลข
12. ขจัดอุปสรรคของความภาคภูมิใจของพนักงาน
13. การศึกษาและการเจริญเติบโต
14. ลงมือปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

ชัยพร ก้อยชูสกุล (2554, หน้า 25) กล่าวถึงการบริหารวงจรรคุณภาพว่า เป็นการจัดระบบการทำงานให้ได้คุณภาพเป็นที่ประทับใจของลูกค้า ซึ่งแบ่งได้ 3 ระดับ ดังนี้

1. การบริหารคุณภาพ คือ การกำหนดทิศทางในการดำเนินงาน
2. การจัดการคุณภาพ คือ การนำนโยบายมาทำเป็นเป้าหมาย แล้วจัดทำ

แผนการดำเนินงาน

3. การดำเนินงานตามแผน ซึ่งต้องทำการติดตามตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขปัญหาขณะดำเนินงานด้วย

สุพันธ์ จุมสิมา (2553, หน้า 136) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามวงจร PDCA สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนคร เขต 3 ผลการศึกษาวิจัยพบว่า (1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขนาดเล็กตามวงจร PDCA สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนคร เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมาก ไปหาน้อย คือ 1) การวางแผนปฏิบัติงาน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การปรับปรุงและพัฒนา และ 4) การตรวจสอบหรือการประเมิน (2) ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามวงจร PDCA สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนคร เขต 3 โดยภาพรวมมีปัญหา อยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีปัญหายู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย น้อยไปหามาก คือ 1) การวางแผนปฏิบัติงาน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การปรับปรุงและพัฒนา และ 4) การตรวจสอบหรือการประเมิน และ (3) สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา ขนาดเล็ก ตามวงจร PDCA สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งในสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาความรู้เรื่องการบริหารงานตามภารกิจการบริหาร PDCA สรุปได้ว่าการบริหารประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Do) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยสามารถดำเนินการเป็นแบบวงจรต่อเนื่องได้เรื่อย ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

บรรจง น้อยทอง (2548, หน้า 82-85) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวปฏิบัติที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วย การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ตรงตามความต้องการและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการทุกรายการ เป็นแนวปฏิบัติที่มีคุณภาพ สามารถนำ มาปฏิบัติได้ ในบริบทเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา

บุรินทร์ ศรีมงคล (2548, หน้า 123-125) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีการพัฒนางานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาหัวหน้าวิชาการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนางานวิชาการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) สถานศึกษาขนาดใหญ่มีการพัฒนางานวิชาการแตกต่างจาก โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก และการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุนทร ชาศระธรรม (2550, หน้า 97-99) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงาน วัดและประเมินผล โรงเรียนเอกชนภายใต้มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย พบว่า ครูผู้สอน รับรู้เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานการวัดและประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน ประสบการณ์ต่างกันและขนาดโรงเรียนต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงาน การวัดและประเมินผลต่างกันทุกด้าน

สืบบงษ์ น้อยวัฒนกุล (2551, หน้า 165-166) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนางานวิชาการ โรงเรียนวัดเขาเจริญธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัญหางานวิชาการพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอน การวิจัย ในชั้นเรียน การวัดและประเมินผล การติดตามและประเมินผล การประเมินผลงานการพัฒนา บุคลากรระบบข้อมูลและสารสนเทศ และ โครงการทางวิชาการ 2) รูปแบบการพัฒนางานวิชาการ ของโรงเรียนวัดเขาเจริญธรรม ประกอบด้วยการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น สภาพปัญหางานวิชาการ ของโรงเรียนจากครูผู้สอน แนวทางการพัฒนางานวิชาการจากผู้เชี่ยวชาญ และศึกษาเอกสาร งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้ไปสร้างรูปแบบ กระบวนการและกำหนดกิจกรรม พัฒนาครู และจัดองค์ประกอบในการพัฒนางานวิชาการให้ครูผู้สอนดำเนินการสอนแล้ว ประเมินผลและนำข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาต่อไป 3) ผลการประเมินการพัฒนางานวิชาการ พบว่า 1) มีผลการดำเนินการพัฒนางานวิชาการมีการดำเนินการมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีผลการพัฒนางานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่าทุกระดับชั้น และทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 3) ความพึงพอใจ ต่อการพัฒนางานวิชาการของครูผู้สอน นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับ มากที่สุด

แสงประเสริฐ เหมธวนนท์ (2551, หน้า 91-93) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย เพื่อวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนา ระบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาใช้หลักวงจรพัฒนาระบบ (Systems Development LifeCycle : SDLC) ระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่การลงทะเบียนเรียน การเพิ่มลบ ค้นหาข้อมูล การลงทะเบียน การคำนวณระดับผลการเรียน การแสดงจำนวนนักเรียน และการแสดงระดับผลการเรียน สามารถตอบสนองผู้ใช้งานจำนวน 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ ระบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ถูกพัฒนาให้สามารถทำงานบนเว็บเพื่อ อำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารข้อมูล ด้วยการเลือกใช้โปรแกรมภาษา PHP และระบบ

การจัดการฐานข้อมูล MySQL ในขั้นตอนการประเมินผลได้ทำการประเมินด้านความพึงพอใจ เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ผลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าประชากรทุกกลุ่มมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ พึงพอใจมาก สามารถนำมาใช้งานได้อย่างแท้จริงและตรงกับความต้องการ

ศิริกุล นามศิริ (2552, หน้า 189-205) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนางานวิชาการด้วยหลัก บูรณาการในโรงเรียนขนาดเล็ก : การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาสภาพที่เคยเป็นมา ภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา สภาพที่คาดหวัง ทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาหรือบรรลุมสภาพที่คาดหวัง การพัฒนางานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กที่เป็นกรณี การเลือกทางเลือกเพื่อการปฏิบัติและ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการนำทางเลือกไปปฏิบัติ และเพื่อศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นทั้งในระดับตัวบุคคล กลุ่มบุคคล และ โรงเรียน และองค์ความรู้ที่เกิดจากการนำหลักการ บูรณาการมาใช้เป็นตัวสอดแทรกเพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่เป็นกรณีศึกษา และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 10 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการเตรียมการ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการสังเกต ขั้นตอนการ สะท้อนผล ขั้นตอนการวางแผนใหม่ ขั้นตอนการปฏิบัติการใหม่ ขั้นตอนการสังเกตใหม่ ขั้นตอน การสะท้อนผลใหม่ และขั้นตอนการสรุปผล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสัมภาษณ์กลุ่มและแบบตรวจสอบหรือบันทึก การวิเคราะห์ข้อมูล ยึดหลักตามแนวคิดของอมรา พงศาพิชญ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อความพรรณนาเหตุการณ์ เกี่ยวกับกิจกรรมใน 10 ขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยการยืนยันของบุคคล ที่เกี่ยวข้องส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยเพื่อให้ เป็นข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมาย หรือการแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลง ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนบ้านฉิมมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก รองลงมาเป็นการพัฒนางานวัดผล ประเมินผล

วัฒนา โรจน์เจริญชัย (2553, หน้า 113-115) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการ โดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเบญจมิตร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการประเมินผลการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ มีการจัดให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนรู้ ต่างๆ ทั้งรายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียนการสอนผ่านชั้นและจบการศึกษา มีการจัดสร้างและ นำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้อง ปัญหาที่พบคือ ครูขาดความรู้ในเรื่องการสร้าง เครื่องมือวัดผลและประเมินผลการศึกษา ส่วนข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนา และปรับปรุงเครื่องมือและประเมินผลให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน

ชาญญา พงษ์ชัย (“บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม-
 ราชูปถัมภ์,” 2554, หน้า 31) วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการ
 ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โรงเรียน
 ประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวม
 มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน รองลงมา คือ
 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและ
 ประเมินผล ตามลำดับ สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียน
 การสอนควรเพิ่มงบประมาณ และขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ โดยการระดมทุนหรือ
 รับบริจาค ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ควรจัดอบรมหรือสัมมนาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
 ทั้งผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา และจัดหาคู่มือรวมทั้งติดตามประเมินให้ความรู้
 ความเข้าใจทุกระยะ ด้านการจัดการเรียนการสอนควรมีการจัดอบรมให้แก่ครู สนับสนุนการไป
 ศึกษาดูงาน และเพิ่มสื่อการเรียนการสอนเข้าช่วยในการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและ
 ประเมินผลควรจัดอบรมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล ตลอดจนจัดหา
 หนังสือ คู่มือการวัดและประเมินผล และพัฒนาโปรแกรมช่วยในการวัดและประเมินผล

ทิพวรรณ ถนอมจิตรพงษ์ (2554, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงาน
 วิชาการในโรงเรียนเอกชน กรณีศึกษาโรงเรียนกรุงเทพพิทยากร กรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพ
 การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวม มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ระดับมาก
 สูงสุดได้แก่ ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ปัญหาการบริหารงานวิชาการ สภาพ
 การบริหารงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ควรมีการติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้
 อย่างสม่ำเสมอเพื่อประสิทธิผลของการวางแผนจัดทำหลักสูตร

รัศมี พระชัยศรี (2554, หน้า 35) วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
 วิชาการในวิทยาลัยครูสระบุรีเขต สังกัดกรมการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ปัญหา
 การบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนไม่แตกต่างกัน

อาบทิพย์ มงคลเทพ (2555, หน้า 135-136) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาของคณะในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
 เชียงใหม่ พบว่าปัจจัยด้านการวางแผนการดำเนินงาน (Plan) ปัจจัยด้านการดำเนินการตามแผน
 ที่กำหนด (Do) ปัจจัยด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Check) และปัจจัยด้านการนำผล
 การตรวจสอบมาปรับปรุง (Act) ที่ส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพการศึกษา พบว่ามีความสำคัญ
 ในระดับมากทุกด้านเมื่อจำแนกรายคณะ เห็นว่ามีความสำคัญเหมือนกันในระดับมาก

เกือบทุกปัจจัย ยกเว้น ปัจจัยที่บางขณะเห็นว่ามีควมสำคัญระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยการกำหนดนโยบายส่งเสริมการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพ (คณะสารสนเทศและการสื่อสาร) ปัจจัยการให้ความสำคัญด้านประกันคุณภาพของผู้บริหาร ปัจจัยการทำงานเป็นทีม (คณะศิลปศาสตร์) และความรู้และประสบการณ์ด้านประกันคุณภาพของผู้รับผิดชอบ (วิทยาลัยบริหารศาสตร์) ส่วนปัจจัยที่บางขณะให้ความสำคัญในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยการจัดทำและเผยแพร่คู่มือการดำเนินงาน (คณะสารสนเทศและการสื่อสาร) การมีส่วนร่วมของผู้บริการ โดยตรง (นักศึกษา/ผู้ปกครอง) (คณะศิลปศาสตร์) การมีส่วนร่วมของผู้บริการ โดยอ้อม(ผู้ประกอบการ/ประชาชน) (คณะพัฒนาการท่องเที่ยว และคณะสารสนเทศและการสื่อสาร)การมีมาตรฐานการทำงานหลายระบบ (เช่น สกอ., สมศ., กพร.) (คณะพัฒนาการท่องเที่ยว) และการจัดกิจกรรม 5 ส (คณะบริหารธุรกิจและคณะสารสนเทศและการสื่อสาร)

กษิรา วาระรัมย์ (2556, หน้า 127-130) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการอันดับสูงสุด ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของผู้บริหารที่ตำแหน่งต่างกัน โดยรวมและรายด้านใกล้เคียงกัน ส่วนแนวทางการแก้ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล ควรประสานครู ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม และจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลแก่ครู

พรพิมล คำมะขอม (“คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,” 2557, หน้า 1290-1291) ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุพรรณิ เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุพรรณิ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุพรรณิ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

แอน สุชะจิระ (“วิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ,” 2558, หน้า 1) วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับมาก

รุจิรา วิริยะหิรัญไพบูลย์ (“SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL,” 2559, หน้า 79) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยว

จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่า สภาพการพัฒนาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยว โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยว ดังนี้ ด้านบริหารงานวิชาการ ควรดำเนินการพัฒนาตามแผนปฏิบัติงาน ติดตาม ตรวจสอบ หลักสูตรมีการปรับเปลี่ยนตามนโยบายให้เหมาะสมกับผู้เรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

Devanathan (1981, pp. 5068-A) ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินผลการศึกษาในโรงเรียนในรัฐเวอร์จิเนียตะวันตก เพื่อสำรวจสภาพและขอบเขตของการประเมินผลและงานวิจัยในโรงเรียนในรัฐเวอร์จิเนียตะวันตก พบว่า มีความเป็นไปได้ที่จะมีการกำหนดรูปแบบ หรือลักษณะ การประเมินผลในโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการประเมินผลหลายๆ แบบ โดยใช้ข้อมูลจากคู่มือ แบบเรียน การประเมินผลจะเกี่ยวข้องกับงบประมาณประจำปี และผู้สอนแต่ละคน มีข้อเสนอแนะให้มีศูนย์กลางการรวบรวมคู่มือในการประเมินผล และรายงานการวิจัยจากโรงเรียน เขตควรมีการช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับการประเมินผล รวมทั้งการจัดให้มีแหล่งรวบรวมข้อมูลข่าวสารขึ้น

Ramsy (1981, pp. 3366-A) ทำการวิจัย เรื่อง การรับรู้ของครูที่มีต่อรูปแบบและเครื่องมือในการประเมินผลของรัฐบาลเทนเนสซี เพื่อสำรวจการรับรู้ของครูที่มีต่อรูปแบบ และเครื่องมือในการประเมินผลของโรงเรียนรัฐบาลในรัฐเทนเนสซี ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่ เชื่อว่าบุคลากร ลักษณะส่วนบุคคล คุณสมบัติทางอาชีพ ทักษะคิด ค่านิยม การฝึกอบรม และ ประสบการณ์ด้านการประเมินผล เป็นคุณลักษณะที่ควรมีในการประเมินผลของครู เชื่อว่าข้อมูลจากผู้ปกครองและที่อื่นๆ มีความจำเป็นต่อการประเมินผล ครูและผู้บริหารควรมีส่วนช่วยในการพัฒนาการประเมินผลการเรียนในรอบปี ควรมีการประเมินผล ประมาณ 1 ถึง 4 ครั้ง และครูส่วนใหญ่ยังเชื่อว่าควรจะมีการทบทวนในเรื่องการประเมินผลอยู่เสมอ ควรมีการเสนอแนะเกี่ยวกับความไม่ถูกต้องของรายงานประเมินผลและแนะนำ ระบบการประเมินผลที่ได้ผลดี จากการศึกษา ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาในการประเมินผล คือ ครูไม่ได้มีการพัฒนาเครื่องมือการประเมินผล ระบบการประเมินผลและไม่ได้รับการแนะนำ หรือทบทวนความรู้เกี่ยวกับระบบการประเมินผล

Bernard (1984, p. 994-A) วิจัยเรื่องบทบาทครูใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เปรียบเทียบ การรับรู้ข้อมูลของผู้บริหารและครูต่อบทบาททางวิชาการของครูใหญ่ในรัฐแมสซาชูเซตส์ พบว่า ความคาดหวังของครูใหญ่ ผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของครูใหญ่ในฐานะผู้นำทางวิชาการ ไม่แตกต่างกัน การรับรู้ของครูใหญ่ ผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของครูใหญ่ในฐานะผู้นำ

ทางวิชาการแตกต่างกัน และการรับรู้และความคาดหวังของครูใหญ่ ผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของครูใหญ่ในฐานะผู้นำทางวิชาการแตกต่างกัน

Kejai (1987, p. 329-A) วิจัยเรื่องความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จของสถานศึกษา พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของสถานศึกษา

Buzzi (1991, p. 3167-A) วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของโรงเรียนกับการเลือกมิตความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา รัฐคอนเนตทิคัต พบว่า ความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพทางวิชาการและเป็นตัวทำนายประสิทธิภาพของโรงเรียนด้วย

Dann (1984, pp. 2341-2350) ทำการวิจัยเรื่อง การวัดผลนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า การดำเนินงานการวัดผลยังขาดการเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ของการวัดผลกับหลักสูตร การเก็บระเบียบ การออกข้อสอบ การใช้มาตรวัด เป็นต้น ทำให้ผลการวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด ผลการวัดไม่สามารถนำไปสู่การตัดสินใจผลที่มีคุณภาพ และมีความเที่ยงตรงได้

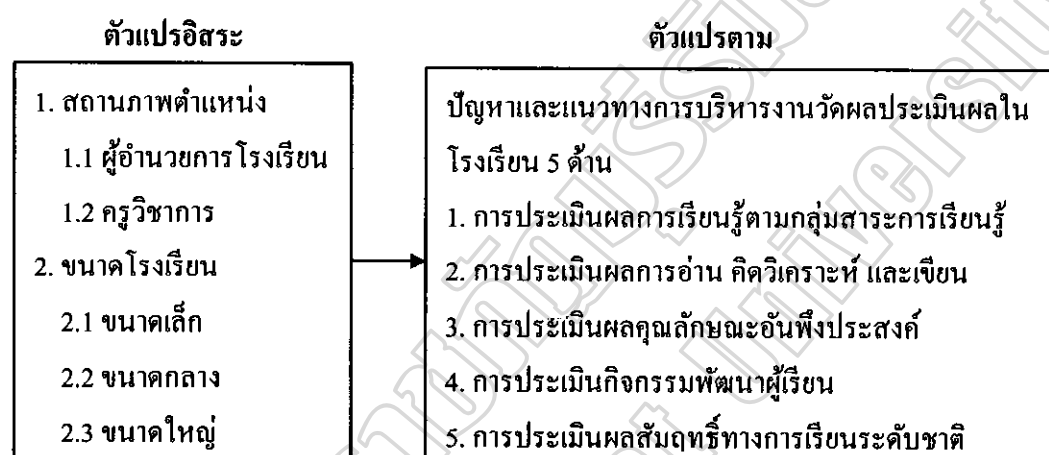
จากการศึกษางานวิจัยสรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษา การพัฒนาการวัดผลและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยหากการวัดผลประเมินผลมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปวางแผนพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไปและการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ PDCA โรงเรียนส่วนใหญ่นำวงจรคุณภาพนี้ไปใช้ในการบริหารงานและผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางปฏิบัติการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดจุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนดในสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ มีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล เปรียบเทียบความคิดเห็นของ

ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ แนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวัดผล ประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการบริหารงานวัดผลและประเมินผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 สรุปได้ตาม

ภาพ 2.1

ภาพ 2.1 : กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการและครูวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 432 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 216 คน ครูวิชาการ จำนวน 216 คน จากจำนวนโรงเรียน 216 โรง

3.1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 204 คน แยกเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 102 คน ครูวิชาการ จำนวน 102 คน แล้วนำไปสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) มีรายละเอียดการสุ่มดังนี้

- 1) แบ่งประชากรโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยกระจายไปตามอำเภอต่างๆ จำนวน 8 อำเภอ ซึ่งมีลักษณะเป็นกลุ่มย่อยแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster)

- 2) จากโรงเรียนในแต่ละอำเภอ จำแนกเป็นกลุ่มย่อยตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยแบบชั้นภูมิ (Stratified)

- 3) ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมาจำนวน 102 โรงเรียน กรณีโรงเรียน

ขนาดใหญ่ มีจำนวนน้อย จะใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวน 18 โรงเรียน ขนาดกลางและขนาดเล็ก จะทำการสุ่มตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก จะได้โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 35 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 49 โรงเรียน

4) จำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มย่อย ประกอบด้วยผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยแบบชั้นภูมิ

5) ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 1 คน ครูวิชาการ จำนวน 1 คน รวมโรงเรียนละ 2 คน จากโรงเรียนที่สุ่มมาได้ในข้อ 3)

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงในตาราง 3.1

ตาราง 3.1

แสดงจำนวนประชากร โรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียน

ที่	อำเภอ	ประชากรโรงเรียน				กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน				ผู้อำนวยการ โรงเรียน	ครู วิชาการ
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม		
1	นางรอง	20	32	6	58	8	12	6	26	26	26
2	หนองกี่	10	23	2	35	4	9	2	15	15	15
3	หนองหงส์	16	13	2	31	7	6	2	15	15	15
4	เฉลิมพระเกียรติ	10	8	1	19	4	6	1	11	11	11
5	ปะคำ	7	9	2	18	3	4	2	9	9	9
6	ละหานทราย	15	17	2	34	6	7	2	15	15	15
7	โนนสุวรรณ	3	4	2	9	1	2	2	5	5	5
8	โนนดินแดง	4	7	1	12	2	3	1	6	6	6
	รวม	85	119	18	216	35	49	18	102	102	102

3.1.1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดโควตาจำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 4 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ครูวิชาการ จำนวน 5 คน ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

1) เป็นผู้ที่มิวุฒิการศึกษาด้านการวัดผลประเมินผล

2) เป็นผู้ที่มีผลงานด้านการวัดผลประเมินผลเป็นที่ยอมรับ เช่น

ผลคะแนนทดสอบระดับชาติสูง นักเรียนได้รับรางวัลในระดับเขตพื้นที่ ระดับภาคหรือระดับประเทศ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 2 ชนิด ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเอง ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

3.2.1.1 ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

3.2.1.2 ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มีปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลในระดับมากที่สุด
4	มีปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลในระดับมาก
3	มีปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลในระดับปานกลาง
2	มีปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลในระดับน้อย
1	มีปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลในระดับน้อยที่สุด

โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบริหารงาน วัดผลประเมินผล ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale)

3) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลในโรงเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การอ่าน ทักษะการคิดวิเคราะห์ และเขียน การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวัดผลประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

4) นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5) นำแบบสอบถามไปให้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ

ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยนำมาหา ตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (Index of item – objective congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1) นายประหยัด เหมือนพร้อม วุฒิกการศึกษา ค.ม. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาล โนนสุวรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) นายชวลิต เจนเจริญ วุฒิกการศึกษา ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนสามัคคีพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3) นายอกนิษฐ์ จันทร์สุขวงศ์ วุฒิกการศึกษา ค.ม. สาขาวิชาการวัดและ ประเมินผล ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล

6) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและวิเคราะห์ค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of item – objective congruence: IOC) พบว่าทุกข้อมีค่า 1.0

7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 2 ที่เป็นผู้ดำเนินการ โรงเรียน ครูวิชาการ จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, หน้า 226-227) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.792

8) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวัดผล ประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ใน 5 ด้าน คือ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวัดผลประเมินกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มีวิธีการสร้างดังนี้

1) กำหนดกรอบคำสัมภาษณ์ออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านการวัดผลประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

2) สำหรับประเด็นหรือข้อคำถามในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะนำข้อคำถามจากการวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้แบบสอบถามในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรกมาเป็นที่ตั้งคำถาม เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

3) นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม

4) ปรับแก้แบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วส่งให้ ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบ

6) นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

3.3.1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1.2 หนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แจ้งให้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสังกัด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.3.1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 และนัดวันส่งกลับทางผู้รับเอกสารของแต่ละโรงเรียน

3.3.1.4 กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามจำนวนที่กำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 204 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 204 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

3.3.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3.3.2.2 ผู้วิจัยสรุปรวบรวมความคิดเห็นในแต่ละประเด็นทันทีที่จบการสัมภาษณ์ในแต่ละประเด็น

3.3.2.3 เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยจะสรุปอีกครั้งซึ่งหากผู้ให้สัมภาษณ์

มีความคิดเห็นเพิ่มเติม จะบันทึกเพิ่มเติมอีก

3.3.2.4 การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้จดบันทึกและบันทึกเทป โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปและใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

3.4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบการอธิบาย

3.4.1.2 ปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลความหมายตามระดับปัญหาและจัดลำดับความสำคัญเกณฑ์ในการแปลข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีปัญหาในการปฏิบัติระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีปัญหาในการปฏิบัติระดับมาก
2.51 - 3.50	มีปัญหาในการปฏิบัติระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีปัญหาในการปฏิบัติระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีปัญหาในการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

3.4.1.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยใช้ t-test ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน (Independent Sample) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.4.1.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างในรายด้านจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.4.2.1 ผู้วิจัยอ่านข้อมูลทั้งหมดแล้วทำความเข้าใจในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล

3.4.2.2 นำข้อมูลที่ได้มาจัดกลุ่มคำ (Phase) ที่เป็นประเด็นเดียวกัน แล้วขีดเส้นเน้นคำหรือข้อความนั้นๆ ในแต่ละบุคคล

3.4.2.3 อ่านบททวนกลุ่มคำทั้งหมดที่จัดกลุ่มไว้ จนเข้าใจกับความคิดของผู้ให้ข้อมูล

3.4.2.4 วิเคราะห์โดยการตีความในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) หรือการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปมาน (Inductive method) แล้วบรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียง

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of item – objective congruence: IOC)
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยใช้ t-test ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน (Independent Sample) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างในรายด้านจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' method) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิจัย

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนต่างๆ ได้แก่ คะแนนจากการดำเนินงานนั้นๆ หรือจากคะแนนระดับความพร้อม หรือคะแนนระดับผลสำเร็จ
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนต่างๆ
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติในการทดสอบค่าวิกฤติ (t-test)
F	แทน	การแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
df	แทน	ค่าองศาแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom : df)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรรัมย์ เขต 3

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรรัมย์ เขต 3 โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 4 ศึกษาแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรมย์ เขต 3

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1

จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการ โรงเรียน	102	50
ครูวิชาการ	102	50
2. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
ขนาดเล็ก	70	34.31
ขนาดกลาง	98	48.04
ขนาดใหญ่	36	17.65

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีสถานภาพตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูวิชาการขนาดกลางมากที่สุดจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 48.04 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีน้อยที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 ส่วนสถานภาพตำแหน่งระหว่างผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการมีจำนวนเท่ากัน

ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรมย์ เขต 3 ปรากฏดังตาราง 4.2 ถึง 4.7

ตาราง 4.2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.48	0.24	มาก
2. การวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน	4.48	0.27	มาก
3. การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.56	0.21	มากที่สุด
4. การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.47	0.19	มาก
5. การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ	4.24	0.27	มาก
รวมเฉลี่ย	4.45	0.18	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา คือ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และด้านการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.48$)

ตาราง 4.3

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวัดผลประเมินผลด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีคณะกรรมการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล	4.34	0.54	มาก

ตาราง 4.3 (ต่อ)

การบริหารงานวัดผลประเมินผลด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. โรงเรียนมีคณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.55	0.53	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ถูกต้อง เหมาะสม ครบคลุมทุกด้าน(ปพ.4-ปพ.9)	4.60	0.49	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียน ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.60	0.59	มากที่สุด
5. โรงเรียนมีระบบการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษา ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ	4.78	0.41	มากที่สุด
6. โรงเรียนมีคณะกรรมการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.60	0.58	มากที่สุด
7. คณะกรรมการร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4.49	0.50	มาก
8. คณะกรรมการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ดำเนินการวางแผนพัฒนา กลุ่มสาระอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.45	0.61	มาก
9. คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้กำกับ ติดตามการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ	4.48	0.51	มาก
10. คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตาม การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ของครูผู้สอน	4.01	0.77	มาก
11. คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ประมวลผลการเรียนรู้ ของนักเรียนทั้งโรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระ	4.51	0.50	มากที่สุด
12. โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมิน ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม	4.85	0.36	มากที่สุด
13. โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้อง	4.56	0.50	มากที่สุด
14. คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปรับปรุงระเบียบการวัดผล ประเมินผลทุกปีการศึกษา	3.89	0.61	มาก
รวมเฉลี่ย	4.48	0.24	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อ 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13 มีปัญหาในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่นมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 12 โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.85$) รองลงมา คือ ข้อ 5 โรงเรียนมีระบบการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 4.78$)

ตาราง 4.4

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน			
15. โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน	4.28	0.47	มาก
16. คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน ร่วมประชุม วางแผนประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.47	0.57	มาก
17. คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน ดำเนินการวัดผลประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.59	0.50	มากที่สุด
18. คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน กำกับ ติดตามการวัดผลประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน	4.47	0.50	มาก

ตาราง 4.4 (ต่อ)

การบริหารงานวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน			
19. คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน ประมวลผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียน ทั้งโรงเรียนทุกปีการศึกษา	4.56	0.55	มากที่สุด
20. โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผล ประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน ที่ถูกต้องเหมาะสม	4.42	0.52	มาก
21. โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้อง	4.50	0.55	มาก
22. คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน ปรับปรุงการวัดผลประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน ทุกปีการศึกษา	4.55	0.54	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.48	0.27	มาก

จากตาราง 4.4 พบว่าปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน
และครูวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยรวมมีปัญหา
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อ 3, 5, 8 มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
ส่วนข้ออื่นมีปัญหอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 17 คณะกรรมการประเมิน
การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ดำเนินการวัดผลประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน
อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา คือ ข้อ 19 คณะกรรมการประเมินการอ่าน
คิด วิเคราะห์และเขียนประมวลผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนทั้งโรงเรียน
ทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.56$)

ตาราง 4.5

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์			
23. โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.57	0.50	มากที่สุด
24. คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร่วมประชุม วางแผนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.27	0.56	มาก
25. คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตาม การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของครูผู้สอน	4.64	0.53	มากที่สุด
26. คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดำเนินการ วัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างน้อยภาคเรียน ละ 1 ครั้ง	4.47	0.55	มาก
27. คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์กำกับ ติดตามการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.49	0.50	มาก
28. โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผล ประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ที่ถูกต้องเหมาะสม	4.78	0.41	มากที่สุด
29. คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประมวลผล คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทั้งโรงเรียนทุกปีการศึกษา	4.58	0.51	มากที่สุด
30. โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้อง	4.62	0.49	มากที่สุด
31. คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปรับปรุง การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกปีการศึกษา	4.63	0.48	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.56	0.21	มากที่สุด

จากตาราง 4.5 พบว่าปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อ 1, 3, 6, 7, 8, 9 มีปัญหาในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่นมีปัญหอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 28 โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.78$) รองลงมา คือ ข้อ 25 คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตามการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.64$)

ตาราง 4.6

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวัดผลประเมินผล ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
32. โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.58	0.49	มากที่สุด
33. คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมประชุมวางแผนประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.54	0.50	มากที่สุด
34. คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดำเนินการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.47	0.50	มาก
35. คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกำกับ ติดตามการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.32	0.49	มาก
36. โรงเรียนมีระบบทะเบียนเก็บข้อมูลงานวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถสืบค้น นำข้อมูลมาใช้ได้ตลอดเวลา	4.50	0.52	มาก
37. คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประมวลผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนทั้งโรงเรียนทุกปีการศึกษา	4.43	0.54	มาก
38. คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตามการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูผู้สอน	4.45	0.52	มาก

ตาราง 4.6 (ต่อ)

การบริหารงานวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
39. โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้อง	4.48	0.50	มาก
40. คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนปรับปรุงการวัดผล ประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกปีการศึกษา	4.44	0.50	มาก
รวมเฉลี่ย	4.47	0.19	มาก

จากตาราง 4.6 พบว่าปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน
และครูวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อ 1 และ ข้อ 2 มีปัญหาในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น
มีปัญหอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 32 โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินผล
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ ข้อ 33 คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนร่วมประชุมวางแผนประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.54$)

ตาราง 4.7

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนระดับชาติตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยรวม
และรายชื่อ

การบริหารงานวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ			
41. โรงเรียนมีคณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับชาติ	4.22	0.68	มาก
42. คณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชาติร่วมประชุม วางแผนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.19	0.50	มาก

ตาราง 4.7 (ต่อ)

การบริหารงานวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ			
43. คณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติดำเนินการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ	4.31	0.56	มาก
44. คณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติกำกับ ติดตามการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของผู้เรียน	4.20	0.59	มาก
55. คณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติประมวลผลการทดสอบระดับชาติของนักเรียนทั้งโรงเรียนทุกปีการศึกษา	4.36	0.50	มาก
46. โรงเรียนมีระบบทะเบียนเก็บข้อมูลงานวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติที่สามารถสืบค้น นำข้อมูลมาใช้ได้ตลอดเวลา	4.45	0.50	มาก
47. โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง	4.44	0.50	มาก
48. คณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติปรับปรุงวิธีการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติทุกปีการศึกษา	3.95	0.68	มาก
49. คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลดำเนินการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ	3.99	0.63	มาก
50. โรงเรียนมีระบบการออกหลักฐานการจบการศึกษาที่แสดงประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ	4.32	0.50	มาก
รวมเฉลี่ย	4.24	0.27	มาก

จากตาราง 4.7 พบว่าปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน

และครูวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 46 โรงเรียนมีระบบทะเบียนเก็บข้อมูลงานวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติที่สามารถสืบค้น นำข้อมูลมาใช้ได้ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา คือ 47 โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.44$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน ปรากฏดังตาราง 4.8 ถึง 4.21

ตาราง 4.8

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวัดผลประเมินผล	ตัวแปร	n	$\bar{X}$	S.D.	t
1. การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	102	4.50	0.23	1.05
	ครูวิชาการ	102	4.46	0.25	
2. การวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	102	4.49	0.26	0.20
	ครูวิชาการ	102	4.48	0.27	
3. การวัดผลประเมินผล คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	102	4.57	0.21	0.19
	ครูวิชาการ	102	4.56	0.20	
4. การวัดผลประเมินผลกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	102	4.49	0.19	1.48
	ครูวิชาการ	102	4.45	0.18	
5. การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	102	4.25	0.29	0.43
	ครูวิชาการ	102	4.23	0.26	
รวมทั้งสิ้น	ผู้อำนวยการโรงเรียน	102	4.46	0.18	0.83
	ครูวิชาการ	102	4.44	0.18	

จากตาราง 4.8 พบว่า ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.9

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวัดผลประเมินผล	แหล่งความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F
1. การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	Between Groups	2.26	2	1.13	24.25*
	Within Groups	9.35	201	0.05	
	Total	11.61	203		
2. การวัดผลประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน	Between Groups	0.65	2	0.32	4.74*
	Within Groups	13.72	201	0.07	
	Total	14.37	203		
3. การวัดผลประเมินผล คุณลักษณะอันพึงประสงค์	Between Groups	0.69	2	0.35	8.72*
	Within Groups	7.98	201	0.04	
	Total	8.67	203		
4. การวัดผลประเมินผลกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	Between Groups	0.25	2	0.13	3.61*
	Within Groups	7.02	201	0.04	
	Total	7.28	203		
5. การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับชาติ	Between Groups	1.37	2	0.69	9.91*
	Within Groups	13.91	201	0.07	
	Total	15.28	203		
รวมทั้งสิ้น	Between Groups	0.87	2	0.44	15.72*
	Within Groups	5.57	201	0.03	
	Total	6.44	203		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) ปรากฏดังตาราง 4.10 – 4.15

ตาราง 4.10

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.35	4.59	4.50
ขนาดเล็ก	4.35	-	0.24*	0.15*
ขนาดกลาง	4.59		-	0.09
ขนาดใหญ่	4.50			-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.10 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.11

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.42	4.54	4.49
ขนาดเล็ก	4.42	-	0.12*	0.07
ขนาดกลาง	4.54		-	0.05
ขนาดใหญ่	4.49			-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.11 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านการวัดผลประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.12

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.49	4.61	4.62
ขนาดเล็ก	4.49	-	0.12*	0.13*
ขนาดกลาง	4.61		-	0.01
ขนาดใหญ่	4.62			-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.12 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.13

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.44	4.51	4.43
ขนาดเล็ก	4.44	-	0.07*	0.01
ขนาดกลาง	4.51		-	0.08
ขนาดใหญ่	4.43			-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.13 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.14

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.15	4.33	4.23
ขนาดเล็ก	4.15	-	0.18*	0.08
ขนาดกลาง	4.33		-	0.10
ขนาดใหญ่	4.23			-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.14 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.15

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.37	4.51	4.45
ขนาดเล็ก	4.37	-	0.14*	0.08*
ขนาดกลาง	4.51		-	0.06
ขนาดใหญ่	4.45			-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.15 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.16

เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวัดผลประเมินผล	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F
1. การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	Between Groups	1.44	2	0.72	14.93*
	Within Groups	4.79	99	0.05	
	Total	6.23	101		
2. การวัดผลประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน	Between Groups	0.37	2	0.19	2.58
	Within Groups	7.14	99	0.07	
	Total	7.51	101		
3. การวัดผลประเมินผล คุณลักษณะอันพึงประสงค์	Between Groups	0.54	2	0.27	7.46*
	Within Groups	3.58	99	0.04	
	Total	4.12	101		
4. การวัดผลประเมินผล กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	Between Groups	0.26	2	0.13	4.05*
	Within Groups	3.14	99	0.03	
	Total	3.39	101		
5. การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ	Between Groups	0.81	2	0.41	6.57*
	Within Groups	6.14	99	0.06	
	Total	6.95	101		
รวมทั้งสิ้น	Between Groups	0.60	2	0.30	11.38*
	Within Groups	2.61	99	0.03	
	Total	3.21	101		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.16 พบว่า ความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผล ประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบ ความแตกต่าง จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) ปรากฏดัง ตาราง 4.17 – 4.21

ตาราง 4.17

เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.32	4.58	4.51
ขนาดเล็ก	4.32	-	0.26*	0.19*
ขนาดกลาง	4.58		-	0.07
ขนาดใหญ่	4.51			-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.17 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ครูวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กและ ขนาดกลาง ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.18

เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผล
ประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.49	4.61	4.62
ขนาดเล็ก	4.49	-	0.12*	0.13*
ขนาดกลาง	4.61		-	0.01
ขนาดใหญ่	4.62			-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.18 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ครูวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กและ
ขนาดกลาง ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผล
ประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.19

เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผล
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผล
ประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.40	4.51	4.43
ขนาดเล็ก	4.40	-	0.11*	0.03
ขนาดกลาง	4.51		-	0.08
ขนาดใหญ่	4.43			-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.19 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ครูวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.20

เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดโรงเรียน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.13	4.33	4.23
ขนาดเล็ก	4.13	-	0.20*	0.10
ขนาดกลาง	4.33		-	0.10
ขนาดใหญ่	4.23			-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.20 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ครูวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.21

เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรมย์ เขต 3 โดยรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดโรงเรียน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.34	4.51	4.45
ขนาดเล็ก	4.34	-	0.17*	0.11
ขนาดกลาง	4.51		-	0.06
ขนาดใหญ่	4.45			-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.21 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ครูวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรมย์ เขต 3 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ศึกษาแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรมย์ เขต 3

การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรมย์ เขต 3 จากการตอบแบบสอบถามในแต่ละด้าน โดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด 2 อันดับแรก มีดังต่อไปนี้

1) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

1. ข้อ 12 โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม

2. ข้อ 5 โรงเรียนมีระบบการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

2) ด้านการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

1. ข้อ 17 คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ดำเนินการวัดผลประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2. ข้อ 19 คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียนประมวลผล การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนทั้ง โรงเรียนทุกปีการศึกษา

3) ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ข้อ 28 โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินผล คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม

2. ข้อ 25 คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตามการพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูผู้สอน

4) ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. ข้อ 32 โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ข้อ 33 คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมประชุมวางแผน ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

5) ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

1. ข้อ 46 โรงเรียนมีระบบทะเบียนเก็บข้อมูลงานวัดผลประเมินผลผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับชาติที่สามารถสืบค้น นำข้อมูลมาใช้ได้ตลอดเวลา

2. ข้อ 47 โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง การหาแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ใช้วิธีสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 4 คนศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และครูวิชาการ จำนวน 5 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

1. ข้อ 12 โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินผล ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม

จัดอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอนทุกคนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักฐานที่ถูกต้อง สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้น นอกจากนี้ต้องสอดคล้องกับ หลักสูตรสถานศึกษาด้วย จัดทำเอกสารให้ครูผู้สอนจัดทำและบันทึกผลได้ง่าย (อกนิษฐ์ จันทร์สุขวงศ์, สัมภาษณ์, 2560 และ สุเวช เฌรเกิด, สัมภาษณ์, 2560)

2. ข้อ 5 โรงเรียนมีระบบการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาตามระเบียบ ของกระทรวงศึกษาธิการ

จัดอบรมให้ความรู้แก่นายทะเบียนโรงเรียน จัดให้มีโปรแกรมที่ใช้ในการออก หลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาและจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร

ให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (อภินิษัฏ จันทรสุขวงศ์, สัมภาษณ์, 2560 และ ประหยัด เหมือนพร้อม, สัมภาษณ์, 2560)

ส่วนข้อเสนอแนะอื่นๆ ในด้านการวัดผลประเมินตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ สรุปลงได้ ดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษานิตเทศก์และครูวิชาการเสนอให้จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในเรื่องการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นรายวิชาบนพื้นฐานของตัวชี้วัดในรายวิชาพื้นฐาน และผลการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม ตามที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ (ประหยัด เหมือนพร้อม, สัมภาษณ์, 2560 และ ชวลิต เจนเจริญ, สัมภาษณ์, 2560) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิธีการที่ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลาย เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อนความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนเช่น การประเมินการปฏิบัติงาน ชิ้นงาน ใบงาน แฟ้มสะสมงาน (ปราณีต คนชุม, สัมภาษณ์, 2560 และ ศศิพิมล สิงห์สุพรรณ, สัมภาษณ์, 2560) วัดผลและประเมินการเรียนรู้ไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอน สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การร่วมกิจกรรม และการใช้การทดสอบแบบต่างๆ อย่างสมดุล ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถสร้างแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับ (วันเพ็ญ เณรเกิด, สัมภาษณ์, 2560)

2) การวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

1. ข้อ 17 คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ดำเนินการวัดผลประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งไม่มีความรู้ในการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจึงไม่สามารถดำเนินการได้ เสนอให้คณะกรรมการเข้ารับการอบรมหรือศึกษาแนวทางการประเมินให้เข้าใจ แล้วดำเนินการวัดผลประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง (ประหยัด เหมือนพร้อม, สัมภาษณ์, 2560 และ อภินิษัฏ จันทรสุขวงศ์, สัมภาษณ์, 2560)

2. ข้อ 19 คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียนประมวลผล การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนทั้งโรงเรียนทุกปีการศึกษา

สถานศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดให้มีโปรแกรมสำเร็จรูปที่ช่วยให้คณะกรรมการสามารถประมวลผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนทั้งโรงเรียนและดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา ตลอดจนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (เพียงใจ ทิพย์นางรอง, สัมภาษณ์, 2560 และ ศศิพิมล สิงห์สุพรรณ, สัมภาษณ์, 2560)

ส่วนข้อเสนอแนะอื่นๆ ในด้านการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสรุปได้ดังนี้

ในด้านการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนศึกษานิตเทศก์และครูวิชาการ เสนอแนวทางให้ใช้สื่อต่างๆ เช่น บทความ หนังสือพิมพ์ วารสาร วิทยุทัศน์ ในการประเมินประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน (สุเวช เณรเกิด, สัมภาษณ์, 2560) จัดกิจกรรมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ จากเรื่องที่อ่าน ดู ฟัง แล้วนำเสนอ โดยการเขียนและการพูดแสดงความคิดเห็น (ชวลิต เจนเจริญ, สัมภาษณ์, 2560) ส่งเสริมให้นักเรียนใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้องมีเหตุผลและตามลำดับขั้นตอน โดยครูผู้สอนให้การแนะนำอย่างต่อเนื่อง และฝึกการคิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ผ่านกิจกรรมใกล้ตัวของนักเรียน (เพ็ชใจ ทิพย์นงรอง, สัมภาษณ์, 2560) สถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้นักเรียนได้ฝึกอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ตลอดจนปลูกฝังนิสัยให้นักเรียนรักการอ่าน (ประหยัด เหมือนพร้อม, สัมภาษณ์, 2560)

3) การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ข้อ 28 โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม

เอกสารในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีจำนวนมากและต้องดำเนินการวัดผลประเมินผลหลายครั้ง ครูผู้สอนจึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยต้องกำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างความเข้าใจและความตระหนักให้กับครูผู้สอนในการดำเนินงานวัดผลประเมินผลให้ถูกต้อง (ชวลิต เจนเจริญ, สัมภาษณ์, 2560 และ อกนิษฐ์ จันทร์สุขวงศ์, สัมภาษณ์, 2560)

2. ข้อ 25 คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตามการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูผู้สอน

ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการมีความรู้ ทักษะในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน จัดตั้งงบประมาณในการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างความเข้าใจและความตระหนักให้กับครูผู้สอนในการดำเนินงานวัดผลประเมินผลให้ถูกต้อง (สุเวช เณรเกิด, สัมภาษณ์, 2560; ประหยัด เหมือนพร้อม, สัมภาษณ์, 2560; อกนิษฐ์ จันทร์สุขวงศ์, สัมภาษณ์, 2560; ชีระ คนชุม, สัมภาษณ์, 2560 และ ชวลิต เจนเจริญ, สัมภาษณ์, 2560)

ส่วนข้อเสนอแนะอื่นๆ ในด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สรุปได้ดังนี้

ในด้านการประเมินประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนศึกษานิตเทศก์และครูวิชาการ เสนอแนวทางให้ใช้การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ผ่านกิจกรรมประจำวันของนักเรียนและกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ อาทิ วันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (สุเวช เณรเกิด, สัมภาษณ์, 2560) ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ โดยร่วมรับผิดชอบสาธารณประโยชน์ของชุมชน เช่น การทำความสะอาด วัด โรงเรียน สถานที่ราชการ และส่งเสริมให้นักเรียนมีสำนึกในการดูแลและหวงแหนสาธารณประโยชน์ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนประเมินนักเรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 คุณลักษณะ โดยการประเมินอย่างรอบด้านทั้งตัวนักเรียนเอง เพื่อนนักเรียน ครูประจำชั้นหรือครูผู้สอน ผู้ปกครองและประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทราบพัฒนาการของนักเรียน (ธีระ คนชุม, สัมภาษณ์, 2560) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนปลูกฝังนิสัยใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนผ่านกิจกรรม โครงการ เพื่อให้นักเรียน ได้ทราบวิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ (เพียงใจ ทิพย์นางรอง, สัมภาษณ์, 2560)

(4) การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. ข้อ 32 โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

โรงเรียนขนาดเล็กครูแต่ละคนต้องรับผิดชอบในการวัดผลประเมินผลในหลายด้าน จึงควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ จัดให้มีโปรแกรมสำเร็จรูปช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และตัดสินผลการประเมินและส่งเสริมให้ครูผู้สอนทุกคนเข้าใจวิธีการประเมิน เกณฑ์การประเมิน อย่างถูกต้อง (เพียงใจ ทิพย์นางรอง, สัมภาษณ์, 2560; วันเพ็ญ เณรเกิด, สัมภาษณ์, 2560 และ ศศิพิมล สิงห์สุพรรณ, สัมภาษณ์, 2560)

2. ข้อ 33 คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมประชุมวางแผน ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

คณะกรรมการประเมินควรกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้คณะกรรมการ มีความรู้ในการดำเนินการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในการประเมินอย่างถูกต้อง (สุเวช เณรเกิด, สัมภาษณ์, 2560; ประหยัด เหมือนพร้อม, สัมภาษณ์, 2560; อกนิษฐ์ จันทร์สุขวงศ์, สัมภาษณ์, 2560; ธีระ คนชุม, สัมภาษณ์, 2560 และ ชวลิต เจนเจริญ, สัมภาษณ์, 2560)

ส่วนข้อเสนอแนะอื่นๆ ในด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สรุปได้ดังนี้

ในด้านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์และครูวิชาการเสนอแนวทางให้ใช้การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ลูกเสือ เนตรนารี ชุมนวม/ชมรม เป็นการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียนและเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละกิจกรรม และใช้เป็นข้อมูลประเมินการเลื่อนชั้นเรียนและการจบการศึกษาในระดับต่างๆ โดยกิจกรรมชุมนวม/ชมรม ควรจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นหรือความต้องการของชุมชน เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน ตลอดจนมีครูภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถ (ปราณีต คนชุม, สัมภาษณ์, 2560) กิจกรรมแนะแนวควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนค้นหาความต้องการในการประกอบอาชีพของนักเรียนในอนาคต (ชวลิต เจนเจริญ, สัมภาษณ์, 2560; ปราณีต คนชุม, สัมภาษณ์, 2560 ; เพียงใจ ทิพย์นางรอง, สัมภาษณ์, 2560 และ เกวลิน ทองเอี่ยม, สัมภาษณ์, 2560)

(5) การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

1. ข้อ 46 โรงเรียนมีระบบทะเบียนเก็บข้อมูลงานวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติที่สามารถสืบค้น นำข้อมูลมาใช้ได้ตลอดเวลา

สถานศึกษาควรจัดให้มีครูผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มีเครื่องมือ โปรแกรมสำเร็จรูปในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนสามารถประมวลผลนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนในรุ่นต่อไปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติสูงขึ้น (ปราณีต คนชุม, สัมภาษณ์, 2560; เพียงใจ ทิพย์นางรอง, สัมภาษณ์, 2560 และ เกวลิน ทองเอี่ยม, สัมภาษณ์, 2560)

2. ข้อ 47 โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง

สถานศึกษาควรจัดประชุมให้ความรู้ผู้ปกครองนักเรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ การเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมเข้ารับการประเมิน การแปลผลคะแนนจากผลการทดสอบ ตลอดจนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง (สุเวช เณรเกิด, สัมภาษณ์, 2560; ประหยัด เหมือนพร้อม, สัมภาษณ์, 2560; อกนิษฐ์ จันทร์สุขวงศ์, สัมภาษณ์, 2560; วีระ คนชุม, สัมภาษณ์, 2560 และ ชวลิต เจนเจริญ, สัมภาษณ์, 2560)

ส่วนข้อเสนอแนะอื่นๆ ในด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติสรุปได้ดังนี้

ในด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ผู้อำนวยการ โรงเรียนศึกษานิตเทศก์และครูวิชาการ เสนอให้สถานศึกษาจะต้องเตรียมผู้เรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินระดับชาติ เข้ารับการประเมินด้วยความเข้าใจ และให้ความร่วมมือในการประเมินเต็มความสามารถและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินอย่างเคร่งครัด โดยเตรียมทั้งความรู้ในด้านเนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ฝึกการทดสอบตามรูปแบบที่หน่วยงานจัดทำแบบทดสอบกำหนด (ประหยัด เหมือนพร้อม, สัมภาษณ์, 2560) วิเคราะห์ผลการทดสอบในปีที่ผ่านมา มาเพื่อหาจุดเด่นจุดด้อยแล้วนำมาวางแผนในการพัฒนาให้นักเรียนมีผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติดีขึ้นต่อไป (ปราณีต คนชุม, สัมภาษณ์, 2560) เสนอผลการทดสอบต่อผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 การอภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 (2) เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน และ (3) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ผลการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีปัญหาในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนด้านอื่นๆ มีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.48$) การวัดผลประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ($\bar{X} = 4.48$) การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.47$) และการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ($\bar{X} = 4.24$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

2.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านการวัดผลประเมินผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน

2.5 ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน

2.6 ผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของความคิดเห็นของครูวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

2.7 ครูวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

2.8 ครูวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

2.9 ครูวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

2.10 ครูวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

2.11 ครูวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

3.1 การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

จัดอบรมให้ความรู้กับนายทะเบียน โรงเรียน ครูผู้สอนทุกคนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักฐาน จัดให้มีโปรแกรมที่ใช้ในการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาและควรมีคณะกรรมการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในเรื่องการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นรายวิชาบนพื้นฐานของตัวชี้วัดในรายวิชาพื้นฐาน และผลการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิธีการที่ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยดำเนินการไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอน สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน

การร่วมกิจกรรม และการใช้การทดสอบแบบต่างๆ อย่างสมดุล ตลอดจนส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถสร้างแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับ

3.2 การวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

ส่งเสริมให้คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเข้ารับการอบรมหรือศึกษาแนวทางการประเมินให้เข้าใจ จัดให้มีโปรแกรมสำเร็จรูปที่ช่วยให้คณะกรรมการสามารถประมวลผลได้ง่าย ใช้สื่อต่างๆ ช่วยในการประเมินประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ จากเรื่องที่อ่าน ดู ฟัง แล้วนำเสนอโดยการเขียนและการพูดแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมให้นักเรียนใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้อง มีเหตุผลและตามลำดับขั้นตอน โดยครูผู้สอนให้การแนะนำอย่างต่อเนื่อง และฝึกการคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ผ่านกิจกรรมใกล้ตัวของนักเรียน สถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้นักเรียนได้ฝึกอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตลอดจนปลูกฝังนิสัยให้นักเรียนรักการอ่าน

3.3 การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สถานศึกษาต้องกำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้ ทักษะในการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล ตลอดจนสร้างความเข้าใจและความตระหนักให้กับครูผู้สอนในการดำเนินงานให้ถูกต้อง การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควรประเมินในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขผ่านกิจกรรมประจำวันของนักเรียน และกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ โดยร่วมรับผิดชอบ ดูแลรักษา สาธารณประโยชน์ของชุมชน และส่งเสริมให้ครูผู้สอนประเมินนักเรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 คุณลักษณะ โดยการประเมินอย่างรอบด้านทั้งตัวนักเรียนเอง เพื่อนนักเรียน ครูประจำชั้นหรือครูผู้สอน ผู้ปกครองและประเมินอย่างต่อเนื่อง

3.4 การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ จัดให้มีโปรแกรมสำเร็จรูปช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลและตัดสินผลการประเมิน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ลูกเสือ เนตรนารี ชุมนุม/ชมรม เป็นการประเมิน การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน และเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม ควรจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นหรือความต้องการของชุมชน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน ตลอดจนมีครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

ที่มีความรู้ความสามารถ ควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนค้นหาความต้องการในการประกอบอาชีพของนักเรียนในอนาคต

3.5 การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

สถานศึกษาควรจัดให้มีครูผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มีเครื่องมือ โปรแกรมสำเร็จรูปในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถานศึกษาจะต้องเตรียม ผู้ปกครอง ผู้เรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินระดับชาติ เข้ารับการประเมินด้วยความเข้าใจ และให้ความร่วมมือในการประเมินเต็มความสามารถและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินอย่างเคร่งครัด โดยเตรียมทั้งความรู้ในด้านเนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ฝึกการทดสอบตามรูปแบบที่หน่วยงานจัดทำแบบทดสอบกำหนด วิเคราะห์ผลการทดสอบในปีที่ผ่านมา เพื่อหาจุดเด่นจุดด้อยแล้วนำมาวางแผนในการพัฒนาให้นักเรียนมีผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติดีขึ้นต่อไปและเสนอผลการทดสอบต่อผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมมีปัญหาในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณารายด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีปัญหาในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนด้านอื่นๆ มีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.48$) การวัดผลประเมินผลผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ($\bar{X} = 4.48$) การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.47$) และการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ($\bar{X} = 4.24$) ทั้งนี้เป็นเพราะ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลประเมินผลตามแนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้งขาดงบประมาณที่เพียงพอส่งผลให้การสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ รัศมี พระชัยศรี (2554, หน้า 35) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สังกัดกรมสร้างครูกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ด้านการวัดผลและการประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และปิยนุช ทองพรม (2550, หน้า 135) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และยังคงคล้องกับ กษิรา วาระรัมย์ (2556, หน้า 134) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า ในด้านปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพตำแหน่งกับปัญหาการบริหารงาน วัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะ ทั้งผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเช่นเดียวกัน รวมทั้งผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ ได้ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการ วัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัศมี พระชัยศรี (2554, หน้า 35) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยครู สะหวันนะเขต สังกัดกรมสร้างครูกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า แนวคิดของปัญหาการบริหารงาน วิชาการในวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สังกัดกรมสร้างครูกระทรวงศึกษาธิการผู้บริหาร และอาจารย์ ผู้สอน มีความคิดเห็น โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับ กษิรา วาระรัมย์ (2556, หน้า 136-137) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า ตำแหน่งการบริหารงานวิชาการที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ระดับปัญหา การบริหารงานวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วัดผลประเมินผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาด โรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนตามความคิดเห็นของครูวิชาการ พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ไม่แตกต่างกันส่วนด้านอื่นแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะขนาด โรงเรียนต่างกัน จำนวนครูผู้สอนและ ความแตกต่างของวิชาเอก จำนวนงบประมาณตลอดจนทรัพยากรทางการศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับ พิมลศรี บุญเรือน (2556, หน้า 104) ที่ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนขนาดเล็กมักพบปัญหา การขาดแคลนครูอยู่เสมอ ทำให้ครูต้องปฏิบัติงานหลายหน้าที่พร้อมกัน มีข้อจำกัดในเรื่อง งบประมาณ ซึ่งในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความพร้อมมากกว่าและสอดคล้องกับ ชฎาภรณ์ สนิมคล้า (2553, หน้า 54) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถม ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสาร รสขุม (2551, หน้า 58) ได้ศึกษาปัญหา การบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

3.1 การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

จัดอบรมให้ความรู้กับนายทะเบียนโรงเรียน ครูผู้สอนทุกคนเกี่ยวกับการจัดทำ เอกสารหลักฐาน จัดให้มีโปรแกรมที่ใช้ในการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาและควรมี คณะกรรมการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในเรื่องการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นรายวิชาบนพื้นฐานของตัวชี้วัดในรายวิชาพื้นฐาน และผลการเรียน ในรายวิชาเพิ่มเติม ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิธีการที่ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย โดยดำเนินการไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอน สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การร่วมกิจกรรม และการใช้การทดสอบแบบต่างๆ อย่างสมดุล ตลอดจนส่งเสริมให้ครูผู้สอน สามารถสร้างแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับ ทั้งนี้ เป็นเพราะหากครูมีความรู้ในการประเมินและใช้การประเมินที่หลากหลายก็จะทำให้ได้ผล การประเมินที่ตรงกับความสามารถของผู้เรียน สอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 11) ที่กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิรูปการศึกษาด้านการวัดผลประเมินผล คือ ครูขาด ความสามารถในการสร้างเครื่องมือ หน่วยบริการนอกสถานศึกษาขาดความต่อเนื่องในการประเมิน คุณภาพ และการประเมินไม่สะท้อนการเรียนรู้ตามมาตรฐาน สอดคล้องกับแนวทางการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่า

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน นับตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด และสอดคล้องกับบรรจง น้อยทอง และคณะ (2548, หน้า 109) ที่กล่าวว่าสถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ตามหลักสูตรของสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น ครูผู้สอนต้องจัดทำแผนการเรียนรู้และแนวทางการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เลือ่วิธีการประเมินที่สอดคล้องกับภาระงาน/กิจกรรมที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติการวัดและประเมินผล ต้องประกอบด้วย การประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน นอกจากนี้การประเมินผลต้องดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติของวิชา และระดับช่วงชั้นของผู้เรียน

3.2 การวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

สถานศึกษาต้องกำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้ ทักษะในการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล ตลอดจนสร้างความเข้าใจและความตระหนักให้กับครูผู้สอนในการดำเนินงานให้ถูกต้อง การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควรประเมินในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขผ่านกิจกรรมประจำวันของนักเรียน และกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ โดยร่วมรับผิดชอบ ดูแลรักษา สาธารณประโยชน์ของชุมชน และส่งเสริมให้ครูผู้สอนประเมินนักเรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 คุณลักษณะ โดยการประเมินอย่างรอบด้านทั้งตัวนักเรียนเอง เพื่อนนักเรียน ครูประจำชั้นหรือครูผู้สอน ผู้ปกครองและประเมินอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นเพราะคณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลมีความสำคัญต่อการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สอดคล้องกับบรรจง น้อยทอง (2548, หน้า 82-85) ที่ว่า ในการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คณะกรรมการประเมินทำการตรวจสอบ และประเมินผู้เรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนตามวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน สื่อความอย่างเหมาะสม ครบถ้วน ตามศักยภาพที่แท้จริง แล้วรายงานให้คณะกรรมการดำเนินการรับทราบผล อย่างต่อเนื่อง แจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบ ดำเนินการซ่อมเสริมปรับปรุงแก้ไข ผู้เรียนในส่วนที่ไม่ผ่านการประเมิน สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผล

การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่าการวัดผล ประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่าน อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว แล้วนำมาคิดสรุปเป็นความรู้ความเข้าใจของตน ความสามารถ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตลอดจนสร้างสรรค์งานจากเนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่าน และสามารถ ถ่ายทอดความคิดเหล่านั้นด้วยการเขียนสื่อความ โดยคณะกรรมการที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้นจะกำหนด มาตรฐานและแนวทางการวัดผลประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย

3.3 การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สถานศึกษาต้องกำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการ ประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้ ทักษะในการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล ตลอดจนสร้างความเข้าใจและความตระหนักให้กับครูผู้สอนในการดำเนินงาน ให้ถูกต้อง การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควรประเมินในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขผ่านกิจกรรมประจำวันของนักเรียน และกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ โดยร่วมรับผิดชอบ ดูแลรักษา สาธารณประโยชน์ของชุมชน และส่งเสริมให้ครูผู้สอนประเมินนักเรียนตามคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 8 คุณลักษณะ โดยการประเมินอย่างรอบด้านทั้งตัวนักเรียนเอง เพื่อนนักเรียน ครูประจำชั้นหรือครูผู้สอน ผู้ปกครองและประเมินอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นการประเมิน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่ายจะทำให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องเป็นจริงสอดคล้องกับ บรรจง น้อยทอง (2548, หน้า 82-85) ที่ว่า ครูผู้สอนต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลรวม ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเป็นการประเมินวินิจฉัย เพื่อการปรับปรุงพัฒนาและส่งต่อ ทั้งนี้ควรประสานสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกันประเมิน สถานศึกษาจะได้ นำไปกำหนดแผนกลยุทธ์ในการปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้เป็นไป ตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาต้องจัดทำ ร่วมกับชุมชน โดยคำนึงถึงวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นของชุมชนที่จะต้องมีการปลูกฝัง จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่นๆ ให้แก่ผู้เรียนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ และสอดคล้องกับแนวทางการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่าการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นจากคณะกรรมการ โดยการประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ เป็นการประเมินเชิงวินิจฉัยทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยใช้เครื่องมือ ที่หลากหลาย เช่น การสังเกต สัมภาษณ์หรือการรายงานตนเอง

3.4 การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ จัดให้มีโปรแกรมสำเร็จรูปช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลและตัดสินผลการประเมิน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ลูกเสือ เนตรนารี ชุมนุม/ชมรม เป็นการประเมิน การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน และเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม ควรจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นหรือความต้องการของชุมชน เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน ตลอดจนมีกรณีปัญหาท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถ ควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนค้นหาความต้องการในการประกอบอาชีพของนักเรียนในอนาคต ทั้งนี้เพราะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่า แนวทางการวัดผลประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองตามความถนัดและความสนใจให้เต็มศักยภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยมีกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน การประเมินการผ่านกิจกรรมจะใช้การเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมและการผ่านจุดประสงค์และสอดคล้องกับเอกรินทร์ สีมหาศาล (2546, หน้า 84-104) ที่กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนในทุก ช่วงชั้น การศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตนเองตามความถนัดและความสนใจให้เต็มศักยภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การดำเนินการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบ และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เหมาะสม และผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมินช่วงชั้น

3.5 การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

สถานศึกษาควรจัดให้มีครูผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มีเครื่องมือ โปรแกรมสำเร็จรูปในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถานศึกษาจะต้องเตรียม ผู้ปกครอง ผู้เรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินระดับชาติ เข้ารับการประเมินด้วยความเข้าใจ และให้ความร่วมมือในการประเมินเต็มความสามารถและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินอย่างเคร่งครัด โดยเตรียมทั้งความรู้ในด้านเนื้อหา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ฝึกการทดสอบตามรูปแบบที่หน่วยงาน

จัดทำแบบทดสอบกำหนด วิเคราะห์ผลการทดสอบในปีที่ผ่านมา มาเพื่อหาจุดเด่นจุดด้อยแล้วนำมาวางแผนในการพัฒนาให้นักเรียนมีผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติดีขึ้นต่อไปและเสนอผลการทดสอบต่อผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะ ข้อมูล เครื่องมือ หรือแนวข้อสอบมีความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ สอดคล้องกับเอกรินทร์ สีมหาศาล (2546, หน้า 84-104) ที่กล่าวว่าในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาตินั้นสถานศึกษาจะต้องเตรียมผู้เรียนให้เข้ารับการประเมินด้วยความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินระดับชาติ ให้ความร่วมมือในการประเมินเต็มความสามารถ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินอย่างเคร่งครัดและสอดคล้องกับบรรจง น้อยทอง (2548, หน้า 82-85) ที่ว่าการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ จะประเมินด้วยวิธีการเครื่องมือประเมินมาตรฐานระดับชาติ โดยสถานศึกษาจะต้องดำเนินการวางแผนพัฒนา ส่งเสริมกระตุ้นให้ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ พยายามพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่าวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ควรหาแนวทางการวัดผลประเมินผลด้านการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 1.2 ควรส่งเสริมคณะกรรมการการวัดผลประเมินผลในแต่ละด้านของโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจวิธีการวัดผลประเมินผลด้านนั้นๆ
- 1.3 ควรส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลกิจกรรมหรือโครงการของนักเรียนเพื่อส่งเสริมความหลากหลายและรอบด้าน ตามแนวทางการประเมินผลตามสภาพจริง
- 1.4 ควรจัดให้มีโปรแกรมสำเร็จรูปช่วยในการเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูลการวัดผลประเมินผลในแต่ละด้าน
- 1.5 ควรจัดทำปฏิทินการดำเนินงานด้านการวัดผลประเมินผลของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวัดผลประเมินผลของโรงเรียน

2.2 ควรศึกษาปัญหาและแนวทางการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง

2.3 ควรศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการวัดผลประเมินผลด้านการวัดผลประเมินผล

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ทิพย์พับบลิเคชั่น.
- กรมวิชาการ. (2545). แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและ พระราชบัญญัติการศึกษากาบบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า พัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กษิรา วาระรัมย์. (2556). การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานครที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกวลิน ทองเอี่ยม. (2560, 17 สิงหาคม). ครูชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พุทธศักราช 2555 –2559. (อัดสำเนา). กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นีลพอยท์.
- ชฎาภรณ์ สนิมคล้า. (2553). ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ชลบุรี: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชวาล แพร็ดกุล. (2528). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ชวลิต เจนเจริญ. (2560, 16 สิงหาคม). ผู้อำนวยการ โรงเรียนสามัคคีพิทยาคม. สัมภาษณ์.
- ชญญา พงษ์ชัย. (2554). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 5(3), หน้า 31-41.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2545). วิธีปรับกลยุทธ์สร้างประสิทธิผลขององค์กร. กรุงเทพฯ: พิมพ์ทอง.
- ถวิล มาตรฐาน. (2545). การปฏิรูปการศึกษา : โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ *School-Based Management : SBM*. กรุงเทพฯ: เสมอธรรม.

- ทงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. (2550). เทคนิคการบริหารการศึกษา. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ทรายคำ เอมอร. (2553). การปรับปรุงการบริหารจัดการระบบกิจกรรมวิชาชีพของโรงงาน
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ด้วยเทคนิคการกระจายหน้าที่การทำงานเชิงคุณภาพ
(การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทิพวรรณ ถนอมจิตพงษ์. (2554). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน
กรณีศึกษาโรงเรียนกรุงเทพพิตยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). พิษณุโลก:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทิวัตต์ มณี โชติ. (2549). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ธัญพร ก้อยชูสกุล (2554). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต)
เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีระ คนชุม. (2560, 17 สิงหาคม). ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนางรอง. สัมภาษณ์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). รายงานการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2546). *Measurement in Nursing Research* (เอกสารประกอบการบรรยาย)
ขอนแก่น: ภาควิชาการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิคม แก้วสา. (2548). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านเพชรละคร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต).
เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- บรรจง จันทมาศ. (2546). การบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิต. กรุงเทพฯ : ที.เอส.บี.
โปรดักส์ชั่น.
- บรรจง น้อยทอง. (2548). การพัฒนาแนวทางปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต) พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย-
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- บุญจันทร์ จันทรเจียม. (2548). การบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). เพชรบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. (2535). การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิช.
- บุรินทร์ ศิริมงคล. (2548). การพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). สุรินทร์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ปรกรณ์กฤษ อินทร์มงคล. (2550). ความพร้อมของข้าราชการครูที่มีต่อการกระจายอำนาจการบริหาร การศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย-ราชภัฏพระนคร.
- ประพันธ์ สุริหาร. (25427). ศัพท์ทางการบริหาร. ขอนแก่น: คลังนาธรรมชาติ. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประสาร รสขุม. (2551). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2) นุริรัมย์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนุริรัมย์.
- ประหยัด เหมือนพร้อม. (2560, 17 สิงหาคม). ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล โนนสุวรรณ. สัมภาษณ์.
- ปราณีต คนขุม (2560, 16 สิงหาคม). ครูชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ปิยนุช ทองพรม. (2550). ปัญหาและแนวทางในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผ่องศรี สมยา. (2544). เอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: พี.เอ็น.การพิมพ์.
- พรพิมล คำมะยอม. (2557). สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, (พิเศษ), หน้า 1290-1303.

- พิมลศรี บุญเรือน. (2556). ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพียงใจ ทิพย์นางรอง (2560, 18 สิงหาคม). ครูชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์.
- มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ ภาคใต้ของประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัศมี พระชัยศรี. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยครูสหวันนะเขต สังกัดกรมสร้างครูกระทรวงศึกษาธิการ. วารสารศึกษาศาสตร์, 23(1), หน้า 35-46.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2554). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: นำศิลป์โฆษณา.
- รุจิร กูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: นึกพอยท์.
- รุจิรา วิริยะหิรัญไพบุลย์. (2559). สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1. *SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL*, 2(2), หน้า 79-94.
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2556). การวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วันเพ็ญ เนรมิต (2560, 17 สิงหาคม). ครูชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์.
- วัฒนา โรจน์เจริญชัย. (2553). การบริหารงานวิชาการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเบญจมิตร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2542). *TQM* วิถีสู่องค์กรคุณภาพยุค 2000. กรุงเทพฯ: ทีพีโอ.
- วิภา สังสาร. (2547). การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา แนวทางแก้ไขและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- วิรัตน์ เอี่ยมสะอาด. (2544). การดำเนินงานด้านการประเมินผลในโรงเรียนประถมศึกษา
จังหวัดราชบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). การบริหาร หลักการ ทฤษฎีและประเด็นสำคัญทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- ศศิพิมล สิงห์สุพรรณ (2560, 18 สิงหาคม). ครูชำนาญการ. สัมภาษณ์.
- ศิริกุล นามศิริ. (2552). การพัฒนางานวิชาการด้วยหลักบูรณาการในโรงเรียนขนาดเล็ก
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). วิธีวิทยาการประเมิน : ศาสตร์แห่งคุณค่า (พิมพ์ครั้งที่ 5).
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2545). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา. (2547). การศึกษาความต้องการพัฒนางานพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา ของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา. พังงา:
โรงพิมพ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา.
- _____. (2557). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ
พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). คู่มือการปฏิบัติงาน
ของข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2540). เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของคุรุสภา. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงาน
เลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2559). สภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 “จะปฏิรูปการศึกษาไทย
ให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร”. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). *แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์*. กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). *แนวทางการพัฒนา และประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน*. กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2557). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ชุมชน
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สีบพงษ์ น้อยวัฒน์กุล. (2551). *การพัฒนางานวิชาการ โรงเรียนวัดเขาเจริญธรรม สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 (ปริญญาการศึกษาอิสระมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุทธิวรรณ ตันติรจนางศ์. (2556). *การวัดและประเมินการจัดการศึกษา* (เอกสารประกอบ
การสอน). นนทบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุธรรม ธรรมพัฒนานนท์. (2550). *หลักการบริหารและการวางแผน* (เอกสารประกอบการสอน).
มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุธี สุทธิสมบูรณ์. (2536). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน.
- สุนทร ชากระชรรณ. (2550). *ประสิทธิผลการบริหารงานการวัดและประเมินผลการศึกษาโรงเรียน
ภายใต้มูลนิธิแห่งคริสตจักรในประเทศไทย (ปริญญาการศึกษาอิสระมหาบัณฑิต)*.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุเวช เณรเกิด. (2560, 17 สิงหาคม). *ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลหนองหงส์. สัมภาษณ์*.
- สุริยันต์ คะเนวิน. (2551). *สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. นุริรัมย์: บัณฑิต
วิทยาลัย วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา.
- แสงประเสริฐ เหมชวนนท์. (2551). *การพัฒนาระบบวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้โรงเรียน
บึงกาฬ จังหวัดหนองคาย (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- อกนิษฐ์ จันทร์สุขวงศ์. (2560, 17 สิงหาคม). ศึกษาวิเคราะห์ชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์.
- อนันต์ ศรีโสภณ. (2545). การวัดและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อังคณา ตุงคะสมิต. (2550). การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านนาศรีดงเค็ง จังหวัดขอนแก่น (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิปรัชญา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาบทิพย์ มงคลเทพ. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพของคณะในสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่: โรงพิมพ์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- อุบล เพียรพิทักษ์. (2548). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ฉะเชิงเทรา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). กระบวนการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- แอน สุชะจิระ. (2558). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการบริหารวิชาการระดับ การศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ, 2(2), หน้า 1-8.
- Alkin, M. C. (1996). Evaluation Theory Development. *Evaluation Comment*. 2(2), pp. 2-9.
- Bernard, A.E. (1984). A study of Role of the senior High School Principal As Instruction Leader [Abstract]. *Dissertation International*, 45(04), pp. 994-A.
- Buzzi, M. J. (1991). The Relationship of school Effectiveness to Selected Dimensions of Principal's Instructional Leadership in Elementary school in the state of Connecticut [Abstract]. *Dissertation International*, 51(12), pp. 3167-A.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper Row.
- Dann, W. N. (1994). *Public Policy Analysis: An Introduction (2nd ed.)*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Devanathan, S. N. (1981). *Educational Evaluation in the School District of West Virginia*, [Abstracts]. *Dissertation International*, 94(3), p. 164.

- Gay, L. R. (1985). *Education Evaluation and Measurement*. Columbus: Charles E. Merrill.
- Grondlund, N. E. (1976). *Measurement and Evaluation in Teaching*. New York: Macmillan.
- Guilford, J. P. (1965). *Fundamental Statistics in Psychology and Education*. New York: McGraw-Hill.
- Harold, K. & Heinz, W. (1991). *Ninth Edition Management*. New York: McGraw Hillbook.
- Jimmy K. (1987). School Effectiveness Characteristics and School Incentive Reward [Abstracts]. *Dissertation International*, 48(04), pp. 329-A.
- Popham, E. J. (1993). *Education Evaluation*. Boston: Allyn and Bacon.
- Ramsay, R. G. (1981). Teacher's Perception of the Design and Implementation of Teacher Evaluation Systems in Tennessee Public School [Abstracts]. *Dissertation International*, 47(3), pp. 3366-A.
- Scriven, M. S. (1991). *Evaluation Thesaurus*. New York: Edgepress.
- Sergiovanni, T. J. (1980). *Education governance and administration*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Stoner, J. A. F. & Charles, W. (1986). *Management* (3th ed). New Jersey: prentice Hall, Inc.
- Stufflebeam & Shinkfield. (2007). *Evaluation Theory, Models and Applications*. New Jersey: John Wiley and Son, Inc.
- Tyler, R. W. (1969). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Theo, H. & William, G. S. (1974). *Management in the modern organization* (2nd ed). Boston, Massachusetts: Houghton Mifflin C.
- Wicklund, D. M. (2002). Individual Learning Versus Cooperative Learning in a University Spreadsheet Applications Class [Abstract]. *Dissertation International*, 63(10), pp. 3457-A.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายประหยัด เหมือนพร้อม

ด้วย นายรามช ลางกระโทก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.เทพพร โลมารักษ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายชวลิต เจนเจริญ

ด้วย นายรามเมฆ ลางกระโทก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.เทพพร โลมารักษ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอน ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอานิชฐ์ จันทร์สุขวงศ์

ด้วย นายรามเมฆ ลางกระโทก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.เทพพร โลมารักษ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

139

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน โรงเรียนบ้านโนนศิลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒

ด้วย นายรามเมฆ ลางกระโทก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.เทพพร โลมารักษ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายรามเมฆ ลางกระโทก ใช้เครื่องมือในการวิจัย กับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน โรงเรียนบ้านโคกลอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒

ด้วย นายรามช ลางกระโทก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.เทพพร โลมารักษ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายรามช ลางกระโทก ใช้เครื่องมือในการวิจัย กับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๕๕.๑๑/ว๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน โรงเรียนบ้านโคกตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒

ด้วย นายรามเมฆ ลางกระโทก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.เทพพร โลมารักษ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายรามเมฆ ลางกระโทก ใช้เครื่องมือในการวิจัย กับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๔๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓

ด้วย นายรามเมฆ ลางกระโทก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.เทพพร โลมารักษ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3**

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
  2. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน จำนวน 52 ข้อ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ
ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานของสถานศึกษาด้านการวัดผลประเมินผลจำนวน 50 ข้อ
  3. คำตอบที่ได้จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อใช้ในการพัฒนาการบริหารงานด้านการวัดผลประเมิน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง โดยผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ
  4. ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และต้องขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

(นายราเมษ ลงกระโทก)

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินงานของสถานศึกษาด้านการบริหารงานวัดผลประเมินผล จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย

2.1 การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวน	14	ข้อ
2.2 การวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน	จำนวน	8	ข้อ
2.3 การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์	จำนวน	9	ข้อ
2.4 การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	จำนวน	9	ข้อ
2.5 การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ	จำนวน	10	ข้อ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูวิชาการ

2. ขนาดของโรงเรียน

- ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา)
 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 499 คน)
 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินงานในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวัดผลประเมินผล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องการดำเนินงานในสถานศึกษาที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

5 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานในด้านนั้นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานในด้านนั้นในระดับมาก

3 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานในด้านนั้นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานในด้านนั้นในระดับน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานในด้านนั้นในระดับน้อยที่สุด

	การดำเนินงานในสถานศึกษา	ระดับปัญหาการดำเนินงาน ในสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
0.	ด้านการบริหารงานด้านการวัดผลประเมินผล สถานศึกษาสามารถบริหารงานการวัดผล ประเมินผลได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินงานในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวัดผลประเมินผล

	การดำเนินงานในสถานศึกษา	ระดับปัญหาการดำเนินงาน ในสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
	การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ					
1	โรงเรียนมีคณะกรรมการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล					
2	โรงเรียนมีคณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ					
3	โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ถูกต้อง เหมาะสม ครบคลุมทุกด้าน(ปพ.4-ปพ.9)					
4	โรงเรียนมีคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียนตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ					
5	โรงเรียนมีระบบการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาตาม ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ					
6	โรงเรียนมีคณะกรรมการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ					
7	คณะกรรมการร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
8	คณะกรรมการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ดำเนินการวางแผน พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
9	คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระกำกับ ติดตาม การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ					
10	คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตาม การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระของครูผู้สอน					
11	คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระประมวลผล การเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง โรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระ					
12	โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมิน ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระของนักเรียนที่ถูกต้อง เหมาะสม					

	การดำเนินงานในสถานศึกษา	ระดับปัญหาการดำเนินงาน ในสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
		13	โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง			
14	คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ปรับปรุงระเบียบการวัดผลประเมินผลทุกปีการศึกษา					
	การวัดผลประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน					
15	โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน					
16	คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน ร่วมประชุม วางแผนประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
17	คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน ดำเนินการวัดผลประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
18	คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน กำกับติดตามการวัดผลประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน					
19	คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน ประมวลผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนทั้งโรงเรียนทุกปีการศึกษา					
20	โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม					
21	โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง					
22	คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน ปรับปรุงการวัดผลประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน ทุกปีการศึกษา					
	การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
23	โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์					

	การดำเนินงานในสถานศึกษา	ระดับปัญหาการดำเนินงาน ในสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
		24	คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ร่วมประชุมวางแผนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง			
25	คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตามการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูผู้สอน					
26	คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดำเนินการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
27	คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์กำกับติดตามการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
28	โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม					
29	คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประมวลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทั้ง โรงเรียนทุกปีการศึกษา					
30	โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง					
31	คณะกรรมการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปรับปรุงการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกปีการศึกษา					
	การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
32	โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
33	คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมประชุมวางแผนประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง					

	การดำเนินงานในสถานศึกษา	ระดับปัญหาการดำเนินงาน ในสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
		34	คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดำเนินการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง			
35	คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกำกับ ติดตาม การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
36	โรงเรียนมีระบบทะเบียนเก็บข้อมูลงานวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถสืบค้น นำข้อมูลมาใช้ได้ตลอดเวลา					
37	คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประมวลผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนทั้ง โรงเรียนทุกปีการศึกษา					
38	คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตาม การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูผู้สอน					
39	โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง					
40	คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนปรับปรุงการวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกปีการศึกษา					
	การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ					
41	โรงเรียนมีคณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ					
42	คณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติร่วมประชุม วางแผนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
43	คณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติดำเนินการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ					
44	คณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติกำกับ ติดตามการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของผู้เรียน					

	การดำเนินงานในสถานศึกษา	ระดับปัญหาการดำเนินงาน ในสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
		45	คณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชาติประมวลผลการทดสอบระดับชาติของนักเรียนทั้ง โรงเรียนทุกปีการศึกษา			
46	โรงเรียนมีระบบทะเบียนเก็บข้อมูลงานวัดผลประเมินผล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติที่สามารถสืบค้น นำข้อมูลมา ใช้ได้ตลอดเวลา					
47	โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้อง					
48	คณะกรรมการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชาติปรับปรุงวิธีการเตรียมการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับชาติทุกปีการศึกษา					
49	คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลดำเนินการ พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับการวัดผล ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ					
50	โรงเรียนมีระบบการออกหลักฐานการจบการศึกษาที่แสดง ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติตามระเบียบของ กระทรวงศึกษาธิการ					

แบบสัมภาษณ์

ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....

วัน เวลาที่สัมภาษณ์.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. แนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในด้านต่อไปนี้

1.1 การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.1.1 ข้อ 12 โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม

.....

.....

.....

.....

1.1.2 ข้อ 5 โรงเรียนมีระบบการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

.....

.....

.....

.....

1.2 การวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

1.2.1 ข้อ 17 คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ดำเนินการวัดผลประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

.....

.....

.....

.....

1.2.2 ข้อ 19 คณะกรรมการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียนประมวลผล
การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนทั้ง โรงเรียนทุกปีการศึกษา

.....

.....

.....

.....

1.3 การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.3.1 ข้อ 28 โรงเรียนมีเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลประเมินผล
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม

.....

.....

.....

.....

1.3.2 ข้อ 25 คณะกรรมการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตามการ
พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูผู้สอน

1.4 การวัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.4.1 ข้อ 32 โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

1.4.2 ข้อ 33 คณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมประชุมวางแผน
ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

.....

.....

.....

.....

1.5 การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

1.5.1 ข้อ 46 โรงเรียนมีระบบทะเบียนเก็บข้อมูลงานวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติที่สามารถสืบค้น นำข้อมูลมาใช้ได้ตลอดเวลา

.....

.....

.....

1.5.2 ข้อ 47 โรงเรียนนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการบริหารงานวัดผลประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สัมภาษณ์เสร็จเวลา.....

ภาคผนวก ก

- ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
(Index of item – objective congruence: IOC)
- ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ตารางวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม
เรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวัดผลประเมินผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตารางวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
21	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตารางวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
45	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.792	50

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายรามเมษ ลางกระโทก
วัน เดือน ปีเกิด	22 พฤษภาคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	บ้านทุ่งสันติสุข หมู่ที่ 14 ตำบลชุมแสง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 63 หมู่ 14 ตำบลชุมแสง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาล โนนสุวรรณ ตำบลโนนสุวรรณ อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2551	ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2561	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์